

Pred zgodovino niso vsi enaki

BOJAN BREZIGAR

Ves svet bo danes prek televizijskih zaslonov spremljal osrednjo slovesnost ob 50. obletnici izkrcanja v Normandiji. Organizatorji so jo dolgo pripravljali, o njej pa so se pojavljale različne polemike, predvsem tistih, ki so bili 6. junija 1944 na drugi strani barikade. Slovesnosti se bodo udeležili številni voditelji držav, vendar med njimi ne bo Nemcev. Čeprav današnja Nemčija ni neposredni naslednik tretjega rajha in se je distancirala od predvojne diktature, bi bila navzočnost kanclerja Kohla moteča zlasti za številne veterane, ki se bodo udeležili današnjega slavlja.

Ameriški predsednik Clinton je z nekaterimi zelo jasnimi izjavami pokazal, da zgodovine ni mogoče spraviti na zaprsto podstrešje ali nanjo celo pozabiti. Ker v dejanjih ameriškega predsednika ni nič naključnega, ima torej dejstvo, da je med tisti soci krizev na ameriskem pokopališču v Nettunu hodil sam, v Cambridgeu pa je spremljal angleški premier Major, velik politični pomen.

Besede predsednika italijanske vlade, da nihče ne namerava obupati tega, kar je zgodovina obsodila, očitno še ne zadostujejo. Dejstvo je, da je bila Evropa pred petdesetimi leti razdeljena na dva tabora in da so bili v vseh narodih evropske celine ljudje, ki so se pridružili enemu, in ljudje, ki so izbrali drugega. Tega dejstva ni mogoče izbrisati iz zgodovina prvih poveljnih let ga ne more odtehtati, niti dogodki - med njimi nekateri obsodbe vredni zločini - ki jih je vodila sla po mascevanju ali so bili posledica političnih nasprotij.

Pred petdesetimi leti sta namreč obstajali samo dve izbiri: biti na strani nacifasizma, ki je teptal Evropo, ali proti njemu. Vse teorije, s katerimi želijo sedanji italijanski vladarji omiliti vlogo fasizma, so zgodovinsko neosnovane; tisti, ki so se pred 50 leti borili za svobodo, so to jasno dokazali. Zgodovina je tiste, ki so bili na drugi strani, že obsodila. Obsodilo jih je petdeset let demokracije in svobode. Vendar pred zgodovino danes niso vsi enaki. Naj jim bo vse ali ne, nekateri bodo danes v Normandiji, drugi pa bodo lahko slovesnost spremljali le na televiziji. Ne po lastni izbiri, ampak ker tako veleva spoštovanje zgodovine.

VELIKA BRITANIJA IN FRANCIJA / 50. OBLETNICA DNEVA D

Vojni veterani so se spet spustili s padali

Častna straža zastavonoš zaveznikov (Telefoto AP)

PORTSMOUTH, SAINTE MARE- EGLISE - Pred današnjo osrednjo slovesnostjo ob 50. obletnici izkrcanja zaveznih sil v Normandiji, ki bo na Omaha Beach v Franciji, sta najpomembnejši slovesnosti potekali v britanskem Portsmouthu in Sainte Mare-Eglise, prvi francoski vasici, ki so jo osvobodili ameriški vojaki. Slovesne mase v spomin padlim, ki je potekala v Portsmouthu, so se poleg množice veteranov, britanske kraljice Elizabete II. in kraljeve družine udeležili tudi predsedniki zaveznih držav.

Ti so se nekaj ur pozneje v spremstvu vojskih in drugih ladij s kraljevsko ladjo Britannia odpeljali proti francoski obali. Zelo slovesno je bilo tudi v vasici Sainte Mare-Eglise, kamor so se vojni veterani, pripadniki 82. in 101. letalske divizije, od katerih ni nihče mlajši od 68 let, tako kot pred petdesetimi leti spustili s padali. Dva od njih sta se pri tem lažje poškodovala, vendar je bil včerajšnji dan v primerjavi z akcijo na dan D pravi mačji kaselj, je dejal eden od njih.

Francoski predsednik Mitterrand se je v posebnem sporocilu v imenu Francije zahvalil veteranom, ki so sodelovali pri izkrcanju v Normandiji. »Francija je ponosna in srečna, da lahko na svojih tleh sprejme borce zaveznih držav, ki so se tu borili pred 50 leti,« je dejal Mitterrand. Ameriški predsednik Clinton je v intervjuju za francosko televizijo TF1 spregovoril o vlogi ZDA v svetu in poudaril, da so Združene države vedno pripravljene pomagati, vendar od njih nihče ne sme pričakovati, da bodo posredovale v vsaki državi.

Na 5. strani

ŠVICA / MUSLIMANI VZTRAJAJO

Akaši je moral preložiti pogajanja za premirje v BiH

ZENEVA - Po nekajkratni odložitvi zacetka novega kroga pogajanj predstavnikov sprtih strani v Bosni, ki so v Zenevi že peti dan, je včeraj že kazalo, da bodo predstavniki Muslimanov, Srbov in Hrvatov le sedli za pogajalsko mizo, vendar je moral posebni odposlanec generalnega sekretarja Jasusi Akasi za dopoldne napovedano srečanje spet odpovedati.

Muslimani se namreč srečanja niso hoteli udeležiti, saj se po njihovih informacijah iz prepovedanega območja okoli Gorazda niso umaknili vsi srbski vojaki. Upanje, da pogajanja za sklenitev večmesečnega premirja le bodo, je bilo iz ure v uro manjše. Proti večeru pa je tiskovni predstavnik sporočil, da bo Akasi sprte strani znova skušal zbrati za pogajalsko mizo danes dopoldne. Če se tudi takrat muslimanski predstavniki ne bodo hoteli udeležiti srečanja, bo odpotoval v Zagreb. Včeraj so tako potekala le pogajanja o

ozemeljski delitvi Bosne, ta pa je za Srbe, ki bi dobili 49 odstotkov ozemlja, se vedno nesprejemljiva. Včeraj je o Bosni spregovoril tudi ameriški predsednik Clinton, ki je dejal, da Washington ne bo enostransko prekladal embarga na uvoz orožja v Bosno. Poudaril je, da temu ostro nasprotujeta Francija in Velika Britanija, ki imata v Bosni svoje vojake. Clinton je podprl predlog Evropske unije o ozemeljski delitvi Bosne, ki muslimansko-hrvaški federaciji zagotavlja 51 odstotkov ozemlja.

(Reuter)

Washington še naprej grozi Pjongjangu

WASHINGTON - Če bo Varnostni svet Združenih narodov zavrnil zahteve po uvedbi ukrepov proti Severni Koreji, se bodo zanje odločili enostransko ali skupaj z zavezniki, je včeraj v pogovoru z novinarji televizijske mreže NBC izjavil ameriški obrambni minister William Perry. »Celo milejši ukrepi bi Pjongjang zagotovo precej prizadeli,« je poudaril Perry in povedal, da Washington razmišlja o možnostih za uvedbo ukrepov. Severna Koreja je v soboto že sporočila, da bo vsakršne ukrepe razumela kot vojno napoved. Perry je o tem dejal, da vojskega spopada zagotovo ne bo. »Ne želimo izzvati vojne, prav tako pa v vojno ne bomo sli nepripravljeni. Menim, da imamo dovolj močno vojsko za obrambo Južne Koreje,« je zagotovil ameriški obrambni minister Perry. (Reuter)

TENIS / MEDNARODNO PRVENSTVO FRANCIJE

Dvojno špansko slavlje

PARIZ - Z dvojno špansko zmago se je včeraj končalo mednarodno teniško prvenstvo Francije na Roland Garrosu v Parizu. Zmagovalca sta postala Sergi Bruguera in Arantxa Sanchez (na sliki AP). Bruguera je finalu brez večjih težav premagal presenečenje turnirja, Alberta Berasateguija, in tako drugič zapored slavlil na Roland Garrosu, Sanchezova pa je v nasprotju z napovedmi premagala francosko teenagerko Mary Pierce.

RIM - Odlocitev, da ob dnevu republike na stečaj odprejo vrata palače-sedežev obeh vej italijanskega parlamenta, je naletela na zelo ugoden odziv pri občanih Rima in turistih. Ze zgodaj včeraj so se namreč postavili v vrsto in čakali, da jih spustijo v palačo, za vstop v kateri je sicer treba imeti dovolilnico. Po približnih izracunih naj bi si včeraj ogledalo notranjost palače Mada-ma (senat) okrog 4.000 oseb, skoraj 5.000 pa naj bi obiskalo Montecitorio (poslanska zbornica). Zaradi velikega zanimanja so celo morali podaljšati urnik ogledov, skupine - obiski so bili vodeni - pa so imele vse manj časa za ogled. (Telefoto AP)

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Kigali: granate proti letalu podtajnika Rocchette

Ob pristanku na letališču Kigali v Ruandi so vladne sile napadle letalo, v katerem se je peljal podtajnik za zunanje zadeve Franco Rocchetta.

Stran 2

Smrtna kosa na cestah v F-JK

Konec tedna je na cestah dežele Furlanije-Juljske krajine izgubilo življenje sedem oseb. Poleg trojice, ki je zgorela v avtomobilih na cesti od Trzica do Gradeža, so namreč umrli še stiri mladi, med njimi 5-letna deklica.

Stran 2

Visoka zmaga Sovodenjcev

V 3. kolu turnirja drugouvrščenih ekip za napredovanje v 1. amatersko nogometno ligo so včeraj Sovodnje doma premagale Palazzolo kar s 3:0 (0:0) in so sedaj same na vrhu lestvice.

Stran 9

Giro: druga zaporedna zmaga Pantanija

Marco Pantani je tudi v drugi etapi Gira v Dolomitih prepričljivo slavil in se vodilnemu v skupni uvrstitvi Berzinu približal na vsega minuto in 18 sekund.

Stran 10

Vse zadnje novosti pri

EDI MOBILI

- EDINO PRODAJNO MESTO -

TRST - Ulica Baiamonti 3 - Tel. (040) 820766

Kuhinje:

moretuzzo

fantoni

MINOTTI

GRATTAROLA

RUANDA / OB PRISTANKU V KIGALIJU

Granate proti letalu podtajnika Rocchette

»Prisotnost italijanskih sil v Ruandi je nujno potrebna«

Poslanec Franco Rocchetta (AP)

KIGALI - Dramatični trenutki na letališču ruandskega glavnega mesta Kigali. Letalo modrih celad, na katerem je bil tudi italijanski podtajnik za zunanje zadeve Franco Rocchetta, je ob pristanku postalo tarča minometov vladnih sil etnije hutu. Ena od granat je eksplozirala nekaj sto metrov od letala; zračni val eksplozije je bil tako močan, da je obrnil težki kanadski hercules C-130. Kontrolni stolp je dal tedaj ukaz, naj letalo takoj vzleti, kar je večjemu pilotu tudi uspelo. Ko je letalo vzletelo proti Nairobiju, je na pristajalno stezo padlo se nekaj granat, medtem ko so vojaki etnije tutsi, ki so pred

dnevi zasedli letališče, nadaljevali s streljanjem s strojnimi proti postojankom vladnih sil.

Incident na letališču Kigali je v sredstvih javnega obveščanja kar čez noč »obudil« zanimanje za ruandsko vprašanje. Rocchetta je odletel proti Kigaliju z namenom, da bi preveril, ali bi bila v državi, ki jo že skoraj dva meseca mesari etnična vojna, potrebna prisotnost italijanskih vojaških sil pod zastavo OZN. Po vrnitvi v Nairobi je bil Rocchetta kategoričen: »Naša prisotnost v Ruandi, tudi vojska, v okviru mednarodnih sil, je nadvse potrebna.« Dodal je, da bi morali v afrisko državo poslati vojske izvedence, izvedence v komunikacijah in predvsem zdravnike.

Kanadski hercules C-130 je odletel v Kigali tudi z namenom, da bi tamkajšnjemu prebivalstvu predali tovor mleka v prahu, a mu to zaradi bombnega napada ni uspelo. Humanitarne akcije se kljub temu zastoju nadaljujejo: včeraj je iz kampale odpotovala v Ruando skupina italijanskih zdravnikov. Na meji med Ruando in Ugando bodo namestili zdravstveno enoto, ki naj bi nudila pomoč poglobljeno prebivalstvu.

Vse kaže torej, da se bo mednarodna skupnost vendarle resno lotila ruandskega vprašanja. Skoda le, da prihaja do tega posega potem, ko je že petstotisoč mrtvih odplavalo po reki Kagera v Viktorijino jezero.

Taradash objavil pismo državnemu pravdniku o RAI

RIM - Novi predsednik parlamentarne komisije za nadziranje italijanske državne radiotelevizije RAI, reformatorski poslanec izvoljen na listi Forza Italia Marco Taradash, je včeraj objavil spremno pismo, s katerim je v četrtek takoj po svoji izvolitvi na celo komisije poslal rimskemu državnemu pravdniku gradivo, ki naj bi dokazovalo, kako hudo protizakonito je delovala državna radiotelevizija pod vladavino strank, zlasti njena informacijska služba. Gradivo v bistvu sestavljajo opozorila, pritožbe in formalna navodila, ki jih je parlamentarna komisija posiljala vodstvu RAI, a to brez vsakega uspeha, saj se je po Taradashovem mnenju vrh RAI pozviral na zakone.

»Splošno je znano, da je RAI vodila

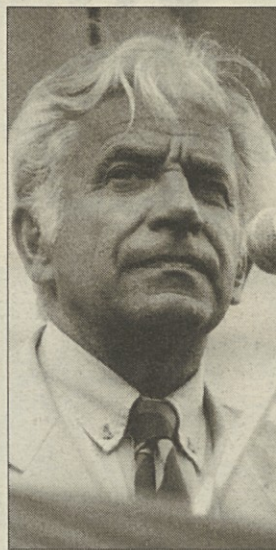
informacijske službe ter uporabljala časniško osebje in strukture v funkciji ne javnih, temveč privatnih interesov strankarskega sistema v celoti in nekaterih strank se posebej,« piše Taradash v spremnem pismu. Prav tako je splošno znano, kako je RAI sistematično dizinformirala državo, se posebej s hudo cenzuro proti vsaki vesti o sirjenju korupcije in podkupnin. »Taradash državnega pravdnika vabi, naj preveri, ali ni v priloženem gradivu snovi za sodno postopanje proti voditeljem strank in RAI.

Omenimo naj, da je Taradasheva gesta naletela na val kritik iz opozicijskih in vladnih vrst. Taradash pa je včeraj napadel tudi televizije skupine Fininvest, čes da pristransko poročajo o evropskih volitvah.

EVROPSKE VOLITVE / SHOD SKP V TRSTU

Uveljaviti je treba levičarsko Evropo

Na Borznem trgu so govorili Jelka Gerbec, (dvojezično), Severino Galante in Lucio Magri

Lucio Magri (KROMA)

TRST - Evropske volitve ne bodo odločale samo o sestavi novega parlamenta v Strasbourg, temveč bodo nedvomno pogojile italijansko politično sceno, odnose na levi in pa razmerje političnih sil v Evropi. Na shodu, ki ga v včerajšnjem deževnem dopoldnevu priredila Stranka komunistične prenov, so Jelka Gerbec, Severino Galante in Lucio Magri navezovali izide italijanskih političnih volitev s skorajšnjimi evropskimi. Poudarili so, da so italijanski volivci preveč ravnodušni do ponovne volilne preizkušnje, saj bi uveljavitev desničarskih sil v evropskem kontekstu močno okrepila Berlusconijsko desničarsko vlado. Istocasno pa bi tak volilni izid lahko povzročil ponovne razdore na levi, v Evropi pa ne bi nikakor zagotovil smotrnega reševanja težkih problemov, s katerim se soočajo vse evropske države.

Nacionalizem in rasizem zastrupljata današnji svet: o tem je včeraj obsirneje (dvojezično) govorila slovenska kandidatka SKP v severno-vzhodnem volilnem okrožju Jelka Gerbec. Na ta pojava so se posebej občutljivi Slovenci v Italiji, ki kljub večkrat izrečenim obljubam se nimajo globalnega zaščitnega zakona. Ne samo, da v Evropi ni strpnosti, nedalet od Trsta tudi divja strahovita vojna, glas desnice pa je glas proti miru, saj desnica med drugim tudi podžiga skomine po spreminjanju državnih mej, kar bi nedvomno pripeljalo do novih trenj. Mej ne gre spreminjati,

temveč preseči z medsebojnim sodelovanjem, je rekla Jelka Gerbec.

Severino Galante, eden od dveh nosilcev liste SKP za Severno-vzhodno volilno okrožje, je opozarjal volivce, naj ne podcenjujejo nevarnosti, ki jo za demokratičen razvoj Italije predstavlja sedanja desničarska vlada. Izjave tujih državnikov so dokaz, da se se kdo spomni, da se je pohod desnice začel leta 1922 prav v Italiji. Ta vlada je zakonski otrok prejšnjega skorumpiranega političnega sistema, namesto prejšnjih protagonistov so na površje prišli nekdanji oprode in prijatelji: Lucio Magri, bivši predsednik skupine SKP v poslanski zbornici, je odločno spodbil tezo, da bi bila Berlusconijsva vlada značilna novega, o njeni resnični usmeritvi pa pričajo predvsem dejanja uperjena v razvrednotenje pravic delavskega razreda. (bip)

Okrogla miza SSK o federalizmu

TRST - Federalizem predstavlja eno izmed osrednjih tem v sedanjem političnem trenutku v Italiji. Obstaja pa več načinov pojmovanja federalizma, ki so si med seboj tudi zelo oddaljeni. Tako obstaja federalizem »treh republik«, za katerega se ogreva Severna liga; obstaja federalizem »makro dežel«, ki je bil predmet studije Fondacije Agnelli; v italijanski levici je že od nekdaj prisotna federalistična struja, ki jo je zdaj oživil progresistični beneski zupan Massimo Cacciari; obstaja federalizem zgodovinskih dežel in krajevnih avtonomij, narodov in etničnih skupnosti, ki ga tudi na sedanjih evropskih volitvah predstavlja in ponuja lista Federalizem.

Da bi pretesli različne aspekte te zanimive tematike, pa tudi da bi se med seboj pomerila nekatera izmed najzanimivejših stališč v pojmovanju federalizma v sedanjem političnem trenutku v Italiji, lista Federalizem prireja v torek z začetkom ob 17.30 v Peterlinovi dvorani v Trstu, Ul. Donizetti 3, okroglo mizo na temo: »Federalizem in federalizmi«. Za njo bodo razpravljali poslanec Luciano Caveri, predstavnik Union valdotaine, ene izmed strank, ki so sooblikovale listo federalizem; slovenski senator Darko Bratina, ki je bil izvoljen na listi Progresistov; senator Severne lige Pietro Fontanini, ki je bil pred nedavnim predsednik deželne vlade FJK; poslanec Mario Rigo, bivši beneski zupan, italijanski in evropski parlamentarec, ki je zdaj nosilec liste Federalizem v severovzhodnem volilnem okrožju. Razpravo bo uvedel in vodil glavni tajnik SSK Martin Breclj, ki je poleg Rebule, Dolharja in Bratuza eden izmed slovenskih kandidatov na listi Federalizem v severovzhodnem volilnem okrožju. K sodelovanju v razpravi so bile povabljene tudi nekatere druge osebnosti krajevnega političnega in kulturnega življenja.

POBUDA TRŽAŠKE UNIVERZE

Zasedanje o večplastni stvarnosti istrskih krajev

TRST - Tržaska univerza bo preko svoje pedagoške fakultete ter oddelka za zemljepis in zgodovino priredila mednarodno študijsko zasedanje o zapleteni in večplastni stvarnosti Istre kot obmejnega ozemlja, ki se bo začelo danes in zaključilo v petek, 10. junija. Otvoritvena slovesnost bo danes ob 9.30 v veliki dvorani pedagoške fakultete v Ul. Tigor st. 22, kjer bodo spregovorili ravnatelj te fakultete prof. Luciano Lago, rektor prof. Giacomo Boruso ter zastopniki krajevnih in deželnih oblasti.

Zasedanje bo razdeljeno na dva dela: danes in jutri se bodo odvijale pri pedagoški fakulteti razne okrogle mize, v sredo, četrtek in petek pa bo na sporedu potujoči seminar, v katerega sklopu si bo

do udeleženci ogledali številne istrske kraje in se tako na samem mestu seznanili s tamkajšnjo stvarnostjo. Med drugim se bodo podali v Kubed, Buzet, Motovun, Vizinado, Tinjan, Koper, Bùje, Umag, Savudrijo, Portoroz, Piran, Porec, Rovin, Pulj, Labin, Opatico in Lemske zaliv. V Pulju se bodo udeležili okrogle mize na temo »Vzgoja, vzgojne raziskave, sole«, ki jo bodo priredili pri italijanski sekciji pedagoške fakultete krajevnih uprav.

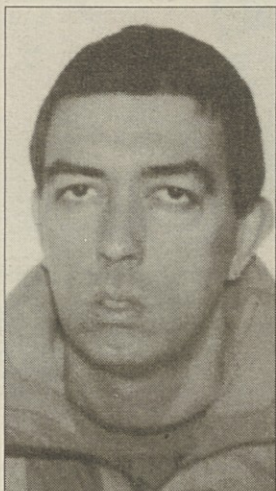
Zasedanje in seminar se uokvirjata v poseben projekt tržiške univerze za vsestransko spoznavanje in ovrednotenje značilnosti ter znamenitosti istrskega polotoka.

SEDEM SMRTNIH ŽRTEV NA CESTAH NAŠE DEŽELE

Tržačanki izven nevarnosti

V goriski bolnici, kamor so jo pripeljali po predsmotni strahoviti nesreči, v kateri je izgubila moža, 37-letnega Gianfranca Tevarotta (na sliki) in 10-letno hčerko Cristino, bodo danes verjetno operirali 37-letno Marino Tevarotto iz Trsta. Zlomila si je kolki in ima razne udarce po telesu, zdravniki pa so povedali, da je izven nevarnosti. Druga Tevarottova hči, 4-letna Stella, se zdravi v otroški bolnici Burlo Garofolo v Trstu. Tudi za njeno življenje niso v skrbeh.

Medtem skušajo preiskovalci zbrati vse podatke o nezgodi, v kateri je poleg Tevarotta in Cristine v razbitinah svojega citroena zgorel se 42-letni Fulvio Buonaccorsi iz Fogliana, ki je zapustil zeno Anno Mario Bignami in 8-letnega sina Mattea. Na podlagi nekaterih pričevanj bi se dalo sklepati, da je verjetno šlo za nesrečno naključje. Tevarotto je bil s svojo alfo 75 namenjen na

dopust v Gradez, kjer je najel stanovanje. Bil je zaposlen pri »Generali«, zena je suplentka na neki soli. Blizu odcepa za Fossalon pa je zla usoda unicila vse njegove nacrtje in njegovo družino.

Dezevalo je, cesta je bila mokra. Nekaj trenutkom pred nesrečo je Tevarotto prehitel neki avtomobil in spet zavil na svojo polovico cestišca. Tedaj je z na-

sprotne strani privozil Buonaccorsi. Nekateri domnevajo, da se je morda ustrašil, da Tevarotto ne bo pravčasno izpeljal prehitevanja, in je pritisnil na zavore. Morda je nadzor nad avtomobilom izgubil tudi zaradi mokre ceste. Dejstvo je, da ga je začelo zanasati, zapeljal je na nasprotno stran, obrnilo ga je počez, tako da se je Tevarotto zaletel v bok citroena. Udarci je bil silovit, saj je kolesi, ki ju je imel tržaski avto na prtljajniku, odneslo celih petnajst metrov daleč. Citroen se je v trenutku vnel, plameni so zajeli tudi alfo in le požrtvovalnosti ter pogumu nekaterih mimoidočih se je treba zahvaliti, da sta se vsaj Martina in njena hči resili. Mauro Grazioli (35 let) iz Ascoli Picena ter Rossano Beani (31 let) iz Ferrare, ki ju je Tevarotto malo prej prehitel, sta namreč skočila do gorečih avtomobilov. V rokah sta imela majhno ga-

silno napravo, ki pa je ni sta mogla uporabiti: plameni so se že razsirili. Za Buonaccorsija ni bilo več pomoči, kot tudi ne za potnika, ki sta bila na sprednjih sedežih alfe. Resila sta malo Stello. Tedaj so prišli mimo trije bolničarji Sogita, družbe, ki zagotavlja bolniško službo na podrožju Gradeza. Massimiliano Pribaz (24 let), Mauro Pavanello (47 let) in Andrea Marussi (29 let) iz Trsta so kljub plamenom iz avta potegnili se Marino.

Smrtna kosa pa ni kosila samo na cesti za Gradez. Pri Dunji, na avtocesti Videm-Trbiz, sta izgubila življenje brata Walter in Demetrio Adore (23 oz. 24 let), v videmski bolnici je kljub prizadevanju zdravnikov izdihnila 5-letna Maria Grazia Safora, ki se je prav tako poskovala v prometni nesreči, na cesti Crosera-Lignano je umrl 17-letni Paolo Sartori iz S. Vita al Tagliamento.

OPČINE / V DVORANI HRANILNICE

Vesel praznik mladih pevcev

V soboto zvečer je bil v dvorani openske hranilnice Praznik mladih pevcev. Priredili so ga domači pevski zbori Vesela pomlad, ki jih vodi g. Franc Pohajac (Foto KROMA/Krizmancic). Na odru so se zvrstili otroški, mladinski in mladinski mešani pevski zbor, predstavili pa so se tudi pripravniki za so se tudi pripravniki za vse te zборе. Mlade openske pevce sta spremljala na klavirju Martina Feri in Martin Vremec. Poleg tega sta kot gosta na večeru nastopila Otroški pevski zbor Zvonček z Repentabro pod vodstvom g. Toneta Bedencića in ob klavirski spremljavi Loredane Gustin ter svetovni mladinski prvak v igranju na diatonično harmoniko Denis Novato. V resnici je slo za pravi praznik mla-

dinskega petja in sploh glasbenega udejstvovanja, ki se ga je udeležilo številno občinstvo.

Sporod sta povezovali Majda Daneu Cvelbar in Zdenka Krizmancic. Med prvim in drugim delom pa je Nataša Sosić Fabjan predstavila javnosti lično brošuro o 15-letnem delovanju zborov Vesela pomlad. Knjiga ima tudi zanimiv fotografski vložek in je lepo urejena, tako da jo človek rad vzame v roke. Večer je potekal v prijetnem vzdušju, včeraj pa je odpadel tradicionalni kulturno-razvedrilni popoldan zaradi pomanjkanja primerne prostora. Kot je znano, so v Finzgarjevem domu, kjer imajo zbori svoj sedež, že dalj časa v teku obnovitvena dela.

SPREJEL JU JE ODBORNIK DAMIANI

Gondoli iz Benetk z ekološko poslanico

Včeraj sta okrog 11. ure priveslali v Trst dve gondoli, ki sta v četrtek odpluli izpred Trga sv. Marka v Benetkah (Foto KROMA). Do nas sta pripluli z vmesnimi postanki v Caorlah, Gradežu in v Devinu. Od tu sta včeraj odpluli ob 6. uri, zaradi slabega vremena pa sta se morali zateči v sesljsko pristanišče. V Trstu ju je sprejel občinski odbornik za kulturo Roberto Damiani, ki je gondljerjem izročil poslanico župana Illyja za beneskega kolego Cacciarija, v kateri je poudarjen pomen varovanja okolja, zlasti morskoga. Gondoljerji so izročili podobno poslanico beneskega župana za Illyja, že danes pa bodo zapustili tržaško nabrežje in zaceli plovbo proti domači laguni.

RI. CO. CAR

TRST
RABUIEZ

VILIČARJI

novi - diesel - elektronski - rabljeni z garancijo

Tel. 040/232680 - fax 040/231417

Telefon v Kopru: 066/25970 (gospod Gani)

Leslie Nielsen.
NAZIONALE 3 - 17.30, 19.45, 22.00 »Vivere«.
NAZIONALE 4 - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.00 »Piccolo Nemo, avventure nel mondo dei sogni«, risanka.

GRATTACIELO - 18.00, 20.00, 22.00 »Incubo d'amore«, i. James Bader, Madchen Amick.

MIGNON - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Le tre porcelline«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

EDEN - 16.00 - 22.00 »Sotto il vestito tutto da scoprire«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.30, 21.00 »Schindler's list« r. Steven Spielberg.

ALCIONE - 19.30, 22.00 »Il piccolo Buddha«, r. Bernardo Bertolucci.

LUMIERE - 18.30, 20.15, 22.15 »Il profumo della papaya verde«, r. Tran Anh Hung.

Do 23. t.m. v vseh kinematografih bodo ob priliki pobude »Festa del cinema« popusti.

PRIREDITVE

LISTA FEDERALIZEM prireja jutri, 7. t. m. z začetkom ob 17.30 v Peterlinovi dvorani v Trstu, Ul. Donizetti 3, okroglo mizo na temo: FEDERALIZEM IN FEDERALIZMI. Razpravljali bodo: sen. Darko Bratina, posl. Luciano Caveri, sen. Pietro Fontanini in posl. Mario Rigo. Moderator: Martin Brecelj.

SD PRIMOREC - Trebce prireja, 6. in 10., 11., 12. in 13. junija vsakoletni PRAZNIK SPORTA na prireditvenem prostoru Griza od nogometnega igrišča. Odprtje dobro založenih kioskov vsaki dan ob 17. uri. Za glasbo bosta poskrbela ansambla Happy day in Lapos. Istočasno se bo odvijal turnir v malem nogometu za 1. Trofejo gostilne - pizzerije Veto.

GLASBENA MATICA TRST - Sola M. Kogoj vabi na naslednje zaključne interne nastope po podružnicah: Opčine - PD 7.6, 10.6 in 14.6, ob 18. uri, Prosek - n.sr. sola 8.6, ob 11.30; 14.6, ob 18. uri in 17.6 v KD ob 20.30; Salez-7.6, in 10.6 ob 18. uri; Kriz- n.sr. sola 10.6 in 13.6, ob 18. uri; Skedenj-14.6, ob 20. uri ter Boršt-15.6, ob 18. uri, 22.6, ob 18. (1) in ob 20.30 (2).

GLASBENA SOLA GODBE NA PIHALA IZ RICMANJ vabi na ZAKLJUČNE PRODUKCIJE svojih gojencev, ki bodo potekale s pričetkom ob 20. uri: danes, 6. t. m. v KC A.U. Miro pri Domju (tolkala v raznih zasedbah, blok flavte, prečne flavte in pripravnici tečaj); v sredo, 8. t. m. v Srenjski hiši KD Slovenec v Borštu (klarineti, fran. rogi, trobente in tenor flig. ob spremljavi klavirja); v petek, 10. t. m. v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu (komorna skupina trobil in klarinetov, trobila, klavir in solski pihalni orkester). Vabljeni!

DANES, 6. t. m., ob 20.30 bo v Peterlinovi dvorani v Trstu gost Društva slovenskih izobražencev tržaško-istrski pisatelj GUIDO MIGLIA, ki bo govoril o svojem najnovejšem delu »L'Istria una quercia«.

KD LIPA iz Bazovice vabi v petek, 10. t. m., ob 20.30 na KONCERT na borjaku pri Zupanovih MPZ Bilka iz Bilsova in kvarteta Rož s Koroske. Vabljeni!

SK BRDINA priredi dne 10., 11. in 12. t. m. na Opčinah SMUCARSKI PRAZNIK. V petek, 10. t. m. odprtje kioskov ob 17. uri, v soboto, 11. t. m., odprtje kioskov ob 16. uri, ob 17. uri okrogla miza: KAM PA KAM ZAMEJSKO SMUCANJE, v nedeljo, 12. t. m., odprtje kioskov ob 16. uri, začetek nastopov

PD SLOVENEK Boršt-Zabrežec vabi v Hribenco na

24. PRAZNIK VINA

Danes, 6. junija ples z ansamblom Napoleon.

Delovali bodo založeni kioski z jedmi na žaru in razstavo domačih vin.

ob 18. uri, udeležijo se: klepetulji Tonca in Vanca, carodej Mister Mart. Vsak večer Vas bo zabaval ansambel Happy day.

Vabljeni!

ŠOLSKE VESTI

OTROCI IN UCITELJICE OTROSKEGA VRTCA IN OSNOVNE SOLE IZ BORSTA ter COS s Peska vabijo na ogled razstave likovnih izdelkov, ki bo v borštanski soli danes od 8. do 12. ure.

OTROSKI VRTEC in OSNOVNA SOLA iz Barkovelj vabita na ogled razstave likovnih in ročnih del, ki bo v solskih prostorih danes, 6. t. m., od 9. do 12.30. Vabljeni!

DIJAKI SREDNJE SOLE FRAN ERJAVEC vabijo na ZAKLJUČNO SOLSKO PRIREDITEV, ki bo v sredo, 8. t. m., ob 20. uri v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli 29). Na sporedu bodo glasbene točke, nastop solskega zbora in vesela igra TORTA ZA MAMO. Vabljeni profesorji, stariši, bivši dijaki in vsi prijatelji nase sole!

SREDNJA SOLA F. LEVSTIK vabi vse starše in prijatelje na ZAKLJUČNO PRIREDITEV, ki bo v sredo, 8. t. m., ob 20. uri v Kulturnem domu na Proseku. Obenem vabi za zaključne produkcije gojencev proskeškega oddelka GM - Sola M. Kogoj in italijanske nizje srednje sole, ki bo v prostorih proskeške telovadnice v sredo, 8. t. m., ob 11.30.

NA OSNOVNI SOLI K. SIROK bomo pozdravili starše, sorodnike in prijatelje v sredo, 8. t. m., ob 10.30 z ZAKLJUČNO PRIREDITVIJO. Vljudno vabljeni!

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - Tajništvo Trst obvešča vse časno in letno nameščene solnike ter neučno oseboje, da po zaključnem delovnem razmerju lahko zaprosijo za redno doklado za brezposelnost (it. indennità ordinaria di disoccupazione). Pogoji: 52 tednov službovanja v zadnjih dveh letih. Obrazce lahko dvignete na uradu za delo, Ul. F. Severo 46/1 v Trtu ob delavnikih od 8.30 do 12. ure, ob sobotah do 11.30, okenca 12 ali 13.

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV TRST organizira 15. junija izlet v Benetke, Murano - otok barvastega stekla in kristala in Burano - otok cipk in vezenin. Vpisovanje in informacije jutri, 7. junija na sedežu društva v Ul. Cicerone 8, od 9. ure dalje.

SPDT prireja v nedeljo, 12. t.m., avtobusni izlet v Globasnico na Koroskem, na 23. srečanje zamejskih planincev. Vpisovanje v uradih ZSSDI (tel. 635627). Odhod s Trsta ob 5.45 s trga Oberdan in ob 6.00 izopred društva Tabor na Opčinah. Pravočasni povratek zaradi evropskih volitev. Potrebna sta potni list ali osebna izkaznica.

OBVESTILA

SKD I. GRUDEN obvešča, da se nadaljuje vpisovanje v poletno središče ZIV ZAV, ki bo od 18. do 30. julija na igrišču SD Sokol v Nabrezini. Informacije: tel. 200620.

SINDIKAT UPOKOJENCEV CGIL iz Nabrezine in Sindikat upokojencev iz Sezane organizirata, v skladu za boljše sodelovanje med upokojenci, srečanje -

nimi potrebami, varuske in animatorje. Interesenti morajo imeti italijansko državljanstvo. Pisne prošnje poslati na Publisti Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod sifro "Solidarnost".

ISCAMO natakario/ja za julij in avgust. Tel. st. 200848.

PRODAM renault 19, 16 V, sive metalizirane barve, november '91. Tel. ob uradnih urah na st. (040) 211489.

ZA 700.000 LIR prodam 7 novih knjig Enciklopedije Slovenija (vse o Sloveniji, Slovencih in Zamejstvu), 8. knjiga izide v decembru 94, 1. knjiga je že poslana. Tel. st. (0481) 78348.

DARUJEM ljubeznivo mučko crno in belo. Tel. st. 214297.

OSMICA je odprta pri Nadi v Bazovici.

OSMICO ima odprto Colja v Samatorci st. 20.

OSMICO imata v Repnici 54 Nadija in Niko.

OSMICO ima odprto Alfredo Brajnko, Domio 172. Toci malvazijo DOC in merlot (oba vina nagrajena na letošnji občinski razstavi vin v Dolini). Tel. st. 824917.

MARIO PAHOR je v Jamljah odprl osmico. Toci belo in crno vino ter nudi domač prigrizek.

V STANDREZU je Stanko Marusić odprl osmico. Toci belo in crno vino ter nudi domač prigrizek.

MEDJA VAS ST. 1 - pri Zupanovih je osmica.

FOTOGRAFIJA EGON (Barriera), tel. st. 766649 od 8.30 do 12.30 ter od 15.30 do 19.30. Slike za dokumente, express: osebna izkaznica, potni list, propustnica, voznisko dovoljenje, matricola, itd.

MALI OGLASI

ISCAMO naslednje profile sodelavcev: vzgojitelje s specializacijo, spremljevalce za mladino s poseb-

Neizprosna roka je iztrgala iz naše srede ljubljenca

Majdo Legiša por. Milič

Datum in uro pogreba bomo sporočili naknadno.

Zalostno vest sporočajo mož Rado, mama in tata, brat Andrej, Ladi in Mara ter ostalo sorodstvo.

Svojci hvaležno odklanjajo cvetje za dobrodelne namene.

Salez, Praprot, 6. junija 1994

Majda

Za nas boš vedno ostala med nami!

Bratranci Sandi, Miran, Franc in Tomaz

Draga Majda

Tvoj, vedno v sili »ciao, ciao« nama bo vedno zvenel v usesih

stric Sergio in teta Nora

Predraga Majda

Tvoj nasmeh, veselje in dobra volja nama bodo ostali za vedno v spominu.

Teta Zvonka in Franko

Ciao MAJDA

Gozard in Bostjan

Ob prerani izgubi drage Majde sočustvujejo s svojci

Pierina, Gabrijela in Toni

Ob izgubi nepozabne Majde izrekata občuteno sožalje Radotu in svojem

Natasa in Boris

Vaska skupnost Praprota izrekata iskreno sožalje mozu, oetu, materi in bratu ter vsem sorodnikom ob izgubi drage Majde

Draga Majda zelo te bom pogresala, z vsemi tvojimi dragimi sočustvuje

Nadja z Pavlotom in otroki

Draga Majda mnogo prezgodaj si nas zapustila. Ne moremo si predstavljati naše družbe brez tvojega nasmeha, brez tvoje delavnosti in prijaznosti. Za vedno boš ostala v naših srcih. Družini iskreno sožalje.

Godbeno društvo Nabrezina

NOVICE

Zaključna akademija SZ Dom jutri zvečer v Kulturnem domu

Jutri ob 20. uri bo v veliki dvorani Kulturnega doma v Gorici zanimiv sportno-kulturni večer, ki sta si ga zamislila SZ Dom ter uprava Kulturnega doma. Prireditelji sodi v okvir tradicionalnih zaključnih akademij goriskega športnega združenja. Prireditelji so poimenovali "1994: Vesoljska kronika"... In kot razberemo v priložnostnem vabilu ugotovimo, da je leto 1994, peta točka dobe K. - MAR 19-68, daljni planet, sedaj spremenjen v raztezno puscavo kot posledica bratomornih atomskih in nuklearnih vojn. S tega planeta prične ON raziskavo novih svetov vendar se vesoljska ladja zaradi tehnične okvare raztrši na neznani planet središča galaksije. Zgodaj zjutraj ni na ulici nikogar. ON prehodi se nekaj poti, zbežan tujega okolja. Napet in prestrašen je, ko sreča prvo bitje. Vendar ni enako njemu. Nato se ulica prične polniti z ljudmi - v sanjah in resničnosti, v spominu in domisljiji... Naj k temu dodamo, da bosta na prireditvi nastopila tudi pevski zbor nižje srednje sole "Ivan Trinko" iz Gorice ter pevski zbor osnovne sole začasne begunce BiH iz Kranja.

Koncert ob 20-letnici smrti Rodolfa Lizerja

V sredo, 8. junija bo kulturno društvo Rodolfo Lipizer priredilo spominski koncert ob 20-letnici smrti glasbenega pedagoga in skladatelja R. Lipizerja. Izvajalci bodo člani ansambla "Opera giocosa del Friuli Venezia Giulia", pod vodstvom Severina Zanerinija, solist pa bo tržaški violinist Emmanuele Baldini. Na sporedu bodo skladbe Vivaldija, Mendelssohna, Masseneta, Turine in Sarasata. Večer poklanja društvo svojim zvestim abonantom in članom. Na razpolago pa so tudi proste vstopnice. Koncert bo ob 20.30 v Kulturnem domu.

Volilna zborovanja in prireditve

Slovenska komponenta DSL za Gorico priredi drevo ob 18.30 v mali dvorani Kulturnega doma volilno srečanje. Sodelovali bodo senator Darko Bratina, Milos Budin in Igor Komel, kandidat za občinski svet v Gorici. Predviden je tudi anstop inž. Bruna Crocettija. Po dokaj napornem včerajšnjem dnevu, bodo Zeleni - golobice danes počivali, čeprav ne povsem. SSK prireja nocoj ob 21. uri zborovanje v Sedejevem domu v Steverjanu, ob 20.45 pa bo stranka imela nastop na Ljudskem radiu. V Krmimnu bo ob 20.30 shod Severne Lige z Robertom Visentino, deželnim tajnikom SL. Zborovanje bo v enoteki.

Gostovanje
Prešernovega gledališča iz Kranja

Ray Cooney

ZBEŽI OD ŽENE

Režija: Zvone Sedlbauer

DANES, 6. t. m. (RED A in B)
ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici.

Avtobus vozi po običajnem voznem redu.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1253244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT,
finančni in legalni 120.00 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.300 LIT - 50 SIT

Naročnina za Italijo 372.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.500 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

GORICA / NAGRADA AMIDEI

V izboru pet domačih in trije tuji filmi

V ozi izbor za nagrado Sergio Amidei - v okviru 13. filmskega tedna na goriskem gradu - je prišlo pet italijanskih in trije tuji filmi. Od 28. julija do 6. avgusta si bomo tako lahko ogledali naslednje filme: "Caro diario" N. Morettija (te dni ga vrtijo v kinodvorani Vittoria), "Senza Pelle", A. D'Alatrija, "Maniaci sentimentali" S. Izzo, "Mille bolle blu", L. Pampuccija, "Cari fottutissimi amici" M. Monicellija. Od tujih filmov je komisija, ki ji je predsedoval Age, sestavljali pa so jo Paolo D'Agostini, Susso Cecchi D'Amico, Franco Girardi, Nanni Loy, Mario Monicelli, Giovanna Ralli in Ettore Scola, član komisije je tudi organizacijski ravnatelj natečaja za nagrado Sergio Amidei, Giuseppe Longo, izbrala dva ameriška in enega angleškega. To so "Quel che resta del giorno" J. Ivoryja in "Nel nome del padre" J. Sheridan. Gre za dve deli, ki sta bili deležni številnih priznanj med letosnjim podelitvijo "Oscarjev".

Tretji tuji film v konkurenci je Ken Loach "Piovono pietre" / Kamniti dez.

Teh osem filmov se bo potegovalo za nagrado za najboljšo scenografijo.

Daniele in Michela

sta stopila na novo življensko pot.

Obilo sreče jima želijo igralci in odborniki

SZ Soca

Zmagovalca - režiserja in scenografa - bodo, po ustaljeni praksi, proglasili in nagradili ob zaključku goriskega filmskega tedna.

Predvajanje filmov bo pod velikim platnenim sotorom na goriskem gradu, dogodek sam pa bo, tako kakor že vrsto let doslej, popestril gorisko kulturno sceno v poletnih mesecih.

Zamisel o natečaju "S. Amidei" se je porodila pred poldrugim desetletjem, glavni cilj pa je bil, poleg spodbujanja zanimanja za filmsko umetnost in glede tega so rezultati v Gorici nedvomno pozitivni - ohranjeni spomin na znanege v Gorici rojenega filmskega delavca - scenografa, Sergia Amideia.

V včerajšnji stevilki smo v strnjeni obliki poročali o strahoviti nesreči, ki se je zgodila na pokrajinski cesti med Trzicem in Gradezem in ki je terjala tri smrtno žrtve. Podrobneje poročamo o dogodku na drugi strani, tudi z ozirom, da sta dve od treh smrtnih žrtev bili s Trsta. V goriski bolnišnici smo izvedeli, da je 37-letna Marina Tullio izven življenjske nevarnosti in da jo bodo predvidoma danes operirali zaradi zlozna kolka. 4-letna hčerka Stella pa je v bolnišnici v Trstu. Preiskava se traja.

GABRJE / KONCERT NA BORJAČU

Tradicionalno pevsko srečanje

Zbor Skala gostil pevce iz Gropade

Dva istoimenska zbora sta nastopila v soboto zvečer na zdaj že tradicionalnem koncertu na borjaču v Gabrjah. Cudno naključje, oziroma besedna igra. Moski pevski zbor "Skala" iz Gabrij, ki je tudi pobudnik koncerta na odprtem, je gostil mešani pevski zbor "Skala" iz Gropade. Žal zaradi muhastega vremena, odziv občinstva ni bil tako množičen kakor prejšnja leta. Korajza velja, so odločili domačini in organizatorji, ki so kljub obcasnemu skropljenju stopili na oder in občuteno zapeli. Na sporedu so bile predvsem pesmi slovenskih skladateljev. Koncert so le speljali do konca brez prekinitev. Sledila je družabnost. (S sobotne pevske prireditve v Gabrjah - foto Studio Reportage).

PRIREDITVE

OTROSKI PEVSKI ZBOR "O. ZUPANČIČ" vabi danes, 6. t.m. ob 19. uri na zaključni nastop v tej sezoni. Poleg mladih pevcev bodo v domu A. Budala nastopili tudi gojenci sole Glasbene matice - Centra E. Komel.

KATOLIŠKA KNJIGARNA vabi na predstavitev publikacij Adrijana Pahorja, Brune Ciani in Iva Jevnikarja v izdaji Krožka za družbena vprašanja V. Šček, v sredo 8. junija, ob 18. uri.

KONCERTI

V občinskem gledališču v Trzicu bo danes, 6. t.m., ob 20.30 koncert orkestra glasbene sole A. Vivaldi. Na sporedu bodo skladbe Vivaldija, Bacha in Pergolesija.

VČERAJ-DANES

V tednu od 19. maja do 3. junija 1994.

UMRLI SO: 74-letna upokojenka Giglia Battistin vd. Gri, 74-letni upokojenec Romeo Fina, 81-letna upokojenka Maria Folla vd. Mičeu, 82-letna upokojenka Giulia Miani vd. Furlan.

OKLICI: trgovec Diego Suerz in trgovka Cristina Roncucci, delavec Alessandro Moretto in prodajalka Karin Bucovini.

POROCILI SO SE: uslužbenec Angelo Cualbu in uslužbenka Alessandra Tensi, inženir Claudio Gurtner in otroška vzgojiteljica Teresa Marra, ladijski kapetan Luca Galizzi in uslužbenka Mia Grusovin.

Danes ob 20.45 bosta na Ljudskem radiu Gorica nastopila Ales Figelj, pokrajinski tajnik SSK in David Grinovero, 2. nosilec občinske liste SSK.

Danes ob 21. uri bo v okviru predvolilnih nastopov srečanje z zupanskim kandidatom ing. Brunom Crocettijem in sicer v Steverjanu v Sedejevem domu.

Narocnik: SSK Gorica

IZLETI

KD BRIŠKI GRIC priredi 19. junija avtobusni izlet na Korosko. Prijave in pojasnila: Silvan Pittoli (tel. 884226) in Maja Humar (tel. 884187).

Združenji VZPI/ANPI in AVL priridita 18. junija avtobusni izlet v Skofjo Loko in na Blegoš. Prijave in informacije na sedežu V Z P I / A N P I t e l . 33411/536531 in na sedežu AVL (Mario Merni) tel. 532173.

SPD GORICA obvesca, da so se prosta mesta na avtobusu za izlet na Korosko, 12. t.m. Prijave na društvu v sredo od 11. do 12. ure in v četrtek od 19. do 20. ure.

KINO

GORICA VITTORIA 18.30-20.20.22.15»Caro diario«. Rež. in igra Nanni Moretti. Zlata palma za režijo na Festivalu Cannes '94. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00»Mister hula-hop«. Igra Paul Newman.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 1, Ul. S. Michele, tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
ALLA SALUTE (Fabris), Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

POGREBI

Danes, ob 8. uri, Giovanni Sajovic iz bolnišnice sv. Justa v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče.

Nerino, Klavdija in Karen je razveselilo rojstvo

Matjaža

Veseljju srečne družine se pridružujeta mladinski zbor Vrh sv. Mihaela in SZ Soca, željo, da bi Matjaz postal soliden pevec in dober igralec odbojke.

RUSIJA / SREČANJE PILOTK POSEBNIH LETALSKIH ENOT

Ruske Nočne čarovnice o letalskih akcijah

Ob praznovanju obletnice dneva D so opozorile nase

MOSKVA - Medtem ko je svetovna javnost posvečala svojo pozornost slovesnostim, ki so potekale v Franciji in Veliki Britaniji ob praznovanju 50. obletnice izkrcanja zavezniških sil v franco-ski pokrajini Normandiji, se je v Moskvi zbrala manjša skupina zensk, ki so v drugi svetovni vojni prav tako odigrale zelo pomembno vlogo.

Te priletne ruske zenske so prav posebne zenske. Gre namreč za skupino pilotk, ki so bile leta 1944 že dobri dve leti članice posebnih letalskih enot, katerih oblikovanje je s posebnim dekretom je s posebnim dekretom decembra leta 1941 ukazal Stalin. Njihovo delovanje je najprej potekalo strogo tajno, ko pa so zanje izvedeli Nemci, se jih je prišlo ime Nočne čarovnice. Za zbiranje zensk pilotk po vsej Sovjetski zvezi je bila leta 1942 odgovorna Marina Raskova; ustanavljala je bojne enote, ki so letalske napade opravljale ponoči. »Najhuje je, ko se zaves, da moras streljati na sovražno letalo, a se ti v grlu naredi cmok, ki ga ob-

S slovesnosti od dnevu D - skupina dvajsetih letal britanskega vojnega letalstva je med letom izpisala številko 50 (Telefoto: AP)

cutiš, kot da moras pogoltniti zabo. V trebuhu te zvija, cutiš njeno spolzkost in hlad. In veš, da je ta neprijetna zaba sovražnikov teror,« pravi Nataša Kravcova. Pilotke, ki med akcijami niso imele padal, letala pa so bila opremljena samo z osnovnimi navigacijskimi napravami, so včasih v

eni noči izvedle tudi do dvanajst akcij. V dolgih in neprespanih nočeh so dobivale posebno cokolado, da so lahko ostajale budne. Najhuje je bilo, ko so akcije izvajale v jasnih nočeh, saj so bile lahka tarča sovražnikovih letal. »Moje letalo je bilo obsijano z mesecino in počutila sem se, kot da bi bila

brez obleke sredi množice ljudi na cesti. Vsak bulji vate in nikamor se ne moreš skriti,« pravi Nataša Kravcova. Smrt jim ni grozila le v zraku. Najstnica Tanja Judina je umrla pod streli ostrorelca, ki jo je ubil, ko se je pojoč vračala s kopanja v bližnjem potoku.

(Reuter)

BOSNA / AMERIŠKI SENATORJI V SARAJEVU

Izetbegović ima nov predlog

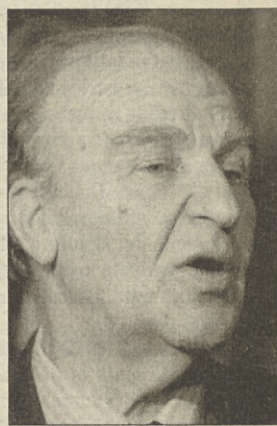
Oblikovali naj bi 100-kilometrsko območje, s katerega bi umaknili vse težko orožje

SARAJEVO - Ameriški senator Joe Biden je včeraj ostro napadel Jasuša Akasija, posebnega odposlanca generalnega sekretarja ZN Butrosa Galija, in ga označil kot »oviro za konec 26-mesečne vojne v Bosni«.

»Gospoda Akasija spoštujem kot človeka, vendar pa nikakor ne spoštujem njegovih odločitev,« je povedal Biden novinarjem v Sarajevu, ki ga je obiskal skupaj s senatorjema Robertom Doleom in Johnom Warnerjem. Senatorji so se med krajšim obiskom v tem mestu sestali tudi z Alijo Izetbegovićem. »Menim, da bi se morali odločiti in pogostejše odločiti za zračne napade,« je dejal senator Biden, ki se prav tako kot Dole zavzema za odpravo embarga na uvoz orožja v Bosno. Robert Dole je s seboj prilejal tudi poslikavo človekoljubne pomoči in igrači ameriških podjetij za Sarajevčane. Kot ameriški vojak je bil Dole med drugo svetovno vojno v Italiji huje ranjen, zato je ob obletnici izkrcanja zavezniških sil v Normandiji opozoril na razmere na Balkanu: »Kot veterani iz druge svetovne vojne si nisem nikoli mislil, da se bodo lahko

take krutosti, kot so koncentracijska taborišča in etnično čiščenje, sploh se lahko zgodile v Evropi.«

V pogovoru s senatorji je Izetbegović pozval k oblikovanju stotokilometrskga območja (s središčem v osrčju Bosne), od koder bi morali muslimanska in srbska vojska umakniti vse težko orožje. Območje bi pokrivalo tista bojišča, kjer se srbska in muslimanska vojska se spopadeta. »Tako bi bila svobodna skoraj vsa Bosna in dosegli bi vojaško ravnotežje,« meni Izetbegović. Svoj predlog naj bi Muslimani predstavili tudi mednarodnim posrednikom. »Brez ameri-

Alija Izetbegović (AP)

ske vojske v Bosni si ne upamo skleniti nikakršnega sporazuma s Srbi,« je dejal Izetbegović, ki je tako ameriške goste vnovic pozval, naj se Washington le odloči in v Bosno pošlje svoje vojske. »Seveda ne pričakujemo, da se bodo ameriški vojaki bojevali za nas, temveč da bi v Bosni skrbeli za vzdrževanje miru.« Senator Warner, ki nasprotuje odpravi embarga na uvoz orožja v Bosno, je opozoril, da obstaja možnost, da ameriška vojska res sodeluje pri vzdrževanju miru v Bosni, vendar mora to prej potrditi ameriški kongres.

(Reuter)

Robert Dole (AP)

PORTRET POVELJNIKA RUANDSKE DOMOLJUBNE FRONTE

Generalmajor Paul Kagame - mož, ki je v svojih enotah združil Tutsije in Hutuje

MULINDI - Generalmajor Paul Kagame, vojaški poveljnik Ruandske domoljubne fronte, je zadržan in prijazen mož, vendar trdno odločen, da v svojih enotah ohrani disciplino. 37-letni Kagame naj bi od oktobra 1990, ko je bil ubit dotedanji karizmatični vodja gibanja Fred Rwigyema, sam postavil na noge Ruandsko domoljubno fronto, ki šteje že 14 tisoč mož.

Kagame je prišel na celo gibanja po tem, ko sta bila v prvem tednu državljanske vojne ubita najpomembnejša vojaška poveljnika Ruandske domoljubne fronte - majorja Chris Bunyenenzi in Peter Bayingana. Kagame

je obiskoval vojaško akademijo v ZDA in bil vodja ugandske vojske tajne policije. Studija v Ameriki ni dokončal in se je vrnil v Ugando. Pridružil se je svojim neorganiziranim somišljenikom, ki so se zadrževali v narodnem parku Akagera.

»Pred seboj je imel pomembno nalogo, saj je bila vojska v razpadu,« je izjavil neki poveljnik Ruandske domoljubne fronte. »Večina vojakov je padla v spopadih, morala tistih, ki so bitke preživeli, pa je bila na tleh,« je dodal. V Ruandi je tedanji predsednik Juvenal Habyarimana, ki je bil prejšnji mesec ubit med napa-

dom na njegovo letalo, po smrti Rwigyema razglasil splošno slavo. Njegove nacrte je prekrizal Kagamejev prihod na čelo gibanja, ki je vojake zbiral predvsem v begunskih taboriščih v sosednjem Burundiju, Tanzaniji in Zairu; skušal je pridobiti zaupanje ljudi, ki so morali zapustiti svoje domove. Iz približno 4.000 vojakov, ki so zapustili ruandsko vojsko, je v enem letu sestavil devetstisočglavo vojsko, ki zdaj šteje že 14 tisoč mož. Kagame je pripadnik manjšinskega plemena Tutsi, vendar pa je v želji po nacionalni enotnosti v svoje vrste vabil tudi pripadnike večinskega plemena Hutu. V nekem pogovoru je Kagame izjavil: »Ruanda je imela vedno slabo vodstvo. Zakaj ne bi Hutuji in Tutsiji, ki govorijo isti jezik in imajo enako kulturno dediščino, ziveli skupaj?« Kagame si prizadeva, da bi med seboj spravil Hutuje in Tutsije. Ko je bil star tri leta, so med plemenoma divjali hudi spopadi. Takrat, leta 1959, je med krvavo revolucijo, na čelu katere so bili Hutuji, približno pol milijona Tutsijev zapustilo državo. Kagame je odrasel v begunskem taborišču v Ugandi, kjer je obiskoval solo. Pozneje se je pridružil Narodni uporniški vojski ugandskega predsednika Musevija, ki je dobila petletno vojno in prišla na oblast leta 1986. Ni se jasno, kakšno vlogo bo odigral v prihodnosti; pred kratkim je izjavil, da bi se rad posvetil svoji izobrazbi. (Reuter)

Pripadnik Ruandske domoljubne fronte

Arafat preveč prosi in premalo dela

JERUZALEM - V Izraelu menijo, da bi moral voditelj Palestinske osvobodilne organizacije Jaser Arafat prenehati igrati vlogo beraca in zmagovalca ter se resno lotiti tezaev, ki jih ima palestinska samouprava v Gazi in Jerihu. Arafat je namreč v petek dejal, da bo odpovedal za ta mesec načrtovan obisk v Jerihu, če ne bo dobil obljubljenih mednarodnih pomoči za obnovo območij, ki so pod palestinsko samoupravo in ki jih je Izrael Palestincem predal prejšnji mesec po 27-letni okupaciji.

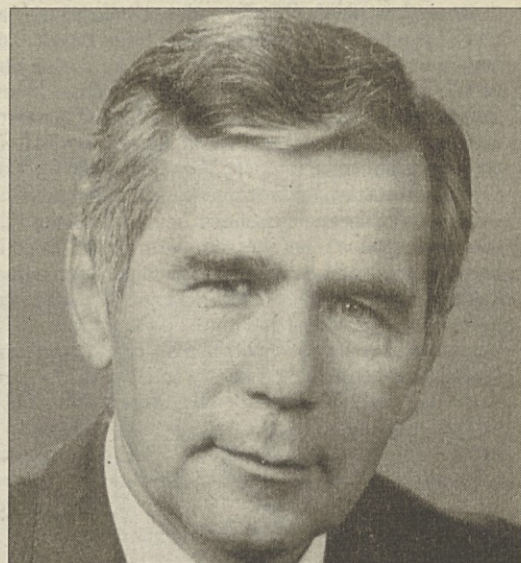
»Cas je že, da Arafat odide v Jeriho in se loti dela,« je dejal tiskovni predstavnik izraelske vlade Uri Dromi. Mednarodni darovalci naj bi palestinski samoupravi v petih letih zagotovili 2, 4 milijarde dolarjev pomoči, palestinska administracija pa trdi, da nima nič denarja. V intervjuju za ameriško televizijsko mrežo CBS je Arafat na vprašanje, ali se bo vrnil v Jeriho, kot je načrtoval, odgovoril: »Ne. Nočem zapeljevati svojega ljudstva. Zal mi je, da moram reči, da je izraelska okupacija unicila vso infrastrukturo - stanovanja, sole, bolnišnice, ceste in kanalizacijo.« Dromi je dejal, da je bil razvoj infrastrukture res na nizki ravni, zlasti v Gazi, in da jo je Izrael kmalu po zasedbi teh ozemelj v vojni leta 1967 bistveno izboljšal. V soboto je izraelski zunanji minister Simon Peres Arafatu svetoval, naj natančno opredeli, kako bodo porabili sredstva, ki naj bi jih dobili, saj naj bi prav to spodbudilo mednarodno skupnost, da bo pomagala Palestincem.

V Hebronu je bilo tudi včeraj napeto. Policija je vnovic posredovala v demonstracijah in med streljanjem ranila tri ljudi, o žrtvah nemirov v Ramalahu pa ni bilo poročil. Samo v soboto je bilo v nemirih v Hebronu in Ramalahu ranjenih 25 Palestincev.

(Bradley Burston / Reuter)

NOVICE

Horn kandidat za premiera

BUDIMPESTA - Madzarska socialistična stranka, ki je zmagala na drugih demokratičnih volitvah na Madzarskem, je z veliko večino glasov sprejela sklep, da voditelja stranke Gyula Horna predlaga za kandidata za predsednika madzarske vlade. Socialisti so na izrednem kongresu stranke znova potrdili željo po oblikovanju koalicije z Zvezo svobodnih demokratov. Ta naj bi o tem razpravljala na izrednem kongresu, ki se je začel včeraj. (STA, telefoto: AP)

Černomirdin v Nemčiji

MOSKVA - Ruski premier Viktor Černomirdin je včeraj nenadoma prekinil dvotedenski dopust pri Črnem morju in odpotoval v Nemčijo. Zahodni diplomatski viri v Moskvi trdijo, da je obisk Černomirdina zasebne narave in da je najverjetneje odpotoval na zdravljenje. Tiskovni predstavnik bonske vlade, ki je bil nad vestjo o premierovem obisku zelo presenečen, je sporočil, da je kancler Kohl trenutno na predvolilni turneji po domovini. (Reuter)

Severni Jemen odlaga premirje

SANA - Severni Jemen je odložil odločitev o sklenitvi premirja z Južnim Jemnom, kot so predlagali Združeni narodi, saj so ga razburile izjave Savdske Arabije in nekaterih zalivskih držav, da bodo posredovale, če se bo vojna med Jemnom se nadaljevala. Letala severnojemenske vojske so včeraj pred prihodom predstavnikov ZN napadla rafinerijo v Adnu. Ogenj je zajel enega od rezervoarjev za gorivo. Podatkov o žrtvah ni. Castniki južnojemenske vojske so zaradi napada že napovedali masčevanje - napadli naj bi stratesko pomembne dele Severnega Jemna. (Reuter)

DANES PO SVETU

OSLO - Zasedanje, posvečeno človekoljubni pomoči beguncem z vsega sveta, ki ga je pripravil Visoki komisariat za begunce pri OZN.

ZAGREB - Na obisk na Hrvaško bo dopotoval predsednik romunske vlade Nicoale Vacaroiu.

WASHINGTON - Zasedanje jordanske in izraelske delegacije, ki bosta govorili o mejah med državama.

V OSPREDJU

Jožica in Janez
na popravnem izpitu

Ce sodimo po petkovem molku telefonov ministrstva za delo, so imeli tam takrat dela prost dan. Odločitev o politični usodi Jožice Puhar, ki ji je neodločeno parlamentarno glasovanje o njeni razrešnici podaljšalo mandat, se je tako prenesla na ta teden. Do odločitve pa bo moralo priti: najprej zato, ker je predsednik vlade in njen mandatar Janez Drnovšek že napovedal, da bo vztrajal pri odhodu ministrice iz vladnega kabineta, potlej pa se zato, ker si ni mogoče predstavljati, da bi lahko premier in njegova ministrica po vsem, kar se je zgodilo, v vladi spleh se uspešno sodelovala.

Mandatar lahko državnemu zboru vnovič predlaga razrešitev ministrice za delo, lahko pa ta tudi sama odstopi. Predlog za ponovno razrešitev ministrice bi imel se najmanj opraviti z Jožico Puhar. Dejansko bi bil popravi izpit za vladno koalicijo, saj njene članice v četrtki niso spostovala Drnovškove želje. Vladne stranke bi moral zato mandatar kakor prvosolcke znova odpeljati v parlament, jim stisniti v roke glasovalne listice in jim reči: »Ne pozabite spet, da smo se lepo zmenili, da mora Puharjeva oditi. Glasovati morate za njeno razrešitev, ne pa proti njej!«

V slovenski stireletni parlamentarni praksi bi se tako prvič zgodilo, da bi parlament več kot enkrat odločil o odstavitvi nekega ministra, in ker zakonodajalec taksne primeri v ustavi, zakonih in drugih aktih ni podrobno obdelal, bi se lahko pripetilo, da bi ponoven postopek v državnem zboru sprožil nove proceduralne zaplete. Proceduro namreč v parlamentu razumejo kot dobrodoslo orodje za povzročanje sitnosti, s sitnostmi pa se soočimo takoj, ko naivno predpostavimo, da parlament v prvem krogu ni razrešil ministrice zgolj zato, ker ga mandatarjevi razlogi za zamenjavo niso prepričali. V drugo bi se torej moral mandatar vlade pojaviti pred poslanci s kakšnimi novimi, tehtnejšimi razlogi za razrešitev Jožice Puhar. Če se teh ne bo domislil, bo opozicija, se preden bi prislo do glasovanja, zganjala trusc in trdila, da o isti stvari ne bo dvakrat glasovala.

Kakorkoli že, sklepe, da je odstop Jožice Puhar najbolj elegantna poteza, se ne moremo izogniti. Tezava pa je v tem, da je ministrica najugodnejši trenutek za odstop že zamudila. Ta trenutek je minil v četrtki, ko bi se lahko ministrica po objavi rezultatov glasovanja poslancem triumfalno zahvalila za izkazano ji zaupanje in odstopila. Ker tega ni storila, pa njenega morebitnega poznejšega odstopa ne bo mogoče interpretirati drugače kot odstop pod pritiskom. Pritisk bo nanjo po eni strani izvajal predsednik vlade, po drugi strani pa ji bodo odstop brzkone svetovali tudi v združeni listi, saj so Puharjevo, ko likor vemo, zaman iskali že pretekli petek. ZLSD si bo tako prizadevala povrniti si omajano zaupanje mandatarja, hkrati pa bi s tem tudi prepričala, da bi sef koalicije četrtkov razrešitveni fiasko v prihodnosti izkoristil kot povod za razveljavitev koalicijskega sporazuma s to stranko.

Drnovškov položaj je zelo podoben položaju, v katerem se je pred dvema letoma znašel Lojze Peterle, ko je zaman iskal način, s katerim bi se lahko v svoji vladi znebil ministrov takratne Demokratske stranke, ki je izstopila iz Demosa. Toda Peterle se je lahko od demokratskih ministrov poslovil šele takrat, ko se je poslovil tudi od svoje premierske funkcije. Pozneje je sicer Slovenija dobila novo ustavo, toda razmerja med parlamentom in vlado so le za spoznanje jasnejša, kot so bila dotlej. Edini izkupicek zgodbe o neuspešnem odstavljanju Jožice Puhar je spoznanje o konfuznem prepletanju vladnih (mandatarjevih) in parlamentarnih pristojnosti v obstoječem ustavnem redu. Kakor je namreč po eni strani res, da mandatar ni mogel odstaviti ministrice, ker je njegova koalicijska preluknjana bolj kot svicarski sir, pa po drugi strani tudi drži, da zapletov v taksnih primerih ne bi bilo, če bi ustava mandatarju vlade priznavala pravico, da avtonomno izbira svoje sodelavce. V Sloveniji lahko zdaj tuhtamo, kaj je lažji posel: spremeniti ustavo ali spremeniti koalicijo.

Miran J. Lesjak

SEJEM INPAK '94

Velik pomen embalaže
pri uspešni prodaji blaga

GORNJA RADGONA - Danes bo predsednik GZS Dagnar Suster na Pomurskem sejmišču v Gornji Radgoni odprl 9. mednarodni sejem Inpak '94. Gre za tradicionalno sejmsko prireditev, na kateri predstavljajo embalažo ter tehniko pakiranja in transporta. Na letošnjem sejmu bo na približno 5000 kvadratnih metrih izdelke predstavilo 150 razstavljalcev iz desetih držav. Največ jih je seveda iz Slovenije, toda organizator, Pomurski sejem, je prijetno presenečen nad množično udeležbo italijanskih podjetij, saj jih bo svoje izdelke predstavilo kar 20. Veliko razstavljalcev prihaja tudi iz Avstrije, Nemčije, Hrvaske... Na današnji otvoritvi Inpaka '94 bo prof. dr. France Cegner z ljubljanske biotehnične fakultete objavil imena letošnjih nagrajencev na tekmovanju za slovenskega oskarja, katerim bodo priznanja tudi podelili. Ocenjevanje, na katerem je bilo 38 vzorcev slovenskih in hrvaških podjetij, so opravili že konec aprila. Po zelo zahtevnih mednarodnih merilih so podelili tri oskarje za embalažo in enega za tehniko transporta ter se pet drugih priznanj.

V okviru petdnevnega sejma v Gornji Radgoni so pripravili veliko predavanj in seminarjev, na katerih bodo priznani slovenski strokovnjaki govorili o pakiranju mleka in mlečnih izdelkov, izvajanju predpisov o odpadni embalaži in drugih temah.

Oste Bakal

STATISTIKA / GIBANJE PLAČ V MARCU

Največji porast
v gozdarstvu

Marčevske plače višje v 57 panogah

LJUBLJANA - V marcu so se plače v primerjavi s februarjem povečale za 2, 2 odstotka; v gospodarstvu so se povečale za štiri odstotke, v negospodarstvu pa zmanjšale za 2, 6 odstotka, je ugotovil državni zavod za statistiko.

Plače so se najbolj povečale v gozdarstvu (za 10, 8 odstotka) in gradbeništvu (za osem odstotkov), nižje kot februarja pa so bile v zdravstvu in socialnem skrbstvu (za 4, 9 odstotka), družbenih organizacij in skupnostih (za 4, 9 odstotka) ter finančnih in drugih poslovnih storitvah (za 0, 8 odstotka), ugotavlja statistika.

Marčevske plače so se v primerjavi s februarjskimi povečale v 57 panogah, najbolj v zračnem prometu (za 10, 5 odstotka), v preostalih 56 panogah pa za nekaj manj kot 16, 3 odstotka, navaja zavod. V 16 panogah so bile plače nižje kot v februarju - v glavnem gre za negospodarske panoge.

Bruto plače so se marca letos v primerjavi z istim mesecem lani povečale za 26, 6 odstotka; v gospodarstvu za 30, 3 odstotka, v negospodarstvu pa za 9, 3 od-

stotka. Najbolj so se povečale v finančnih in drugih poslovnih storitvah (za 38, 6 odstotka). Za več kot 30 odstotkov so se povečale v petih dejavnostih, v sedmih dejavnostih pa so se dvignile od enajst odstotkov (izobraževanje in kultura ter informiranje) do 28, 9 odstotka (gradbeništvo). Bruto plače so se v omenjenem obdobju znižale v družbenih organizacijah in skupnostih, in sicer za 6, 4 odstotka.

Po panogah so se v omenjenem obdobju plače najbolj povečale v zračnem prometu (za 74, 3 odstotka), za več kot 50 odstotkov so se dvignile v dveh panogah, od 40 do 50 odstotkov v šestih panogah, od 30 do 40 odstotkov v 30 panogah, od 20 do 30 odstotkov v 26 panogah in od deset do 20 odstotkov v osmih panogah. Zmanjšale so se le v skupščinah in

upravnih organih, in sicer za osem odstotkov.

Marca je bilo na zaposleno osebo v Sloveniji v povprečju bruto izplačanih 517 tolarjev kot zaostalo izplačilo, kar znaša 0, 6 odstotka celotne marčevske denarne mase za plače. V marcu je ta znesek znašal 315 tolarjev ali 0, 4 odstotka mase plač, v negospodarstvu pa 1.174 tolarjev ali 1, 1 odstotka mase plač. Največ tovrstnega izplačila so izplačali v izobraževanju in kulturi (1.844 tolarjev), sledijo zdravstvu in socialno varstvo (1.071 tolarjev), ribištvo (862 tolarjev) itn. Tak izplačila je v marcu dobilo 30.653 zaposlenih oseb. Realne bruto plače so se v marcu v primerjavi s februarjem v povprečju povečale za 0, 7 odstotka; v gospodarstvu za 2, 5 odstotka, v negospodarstvu pa so bile manjše za štiri odstotke. V primerjavi z lanskim marcem so se realne plače v povprečju povečale za 3, 9 odstotka; v gospodarstvu za 8, 7 odstotka, v negospodarstvu pa so se zmanjšale za 8, 8 odstotka. (STA)

PRVI VIDEOSEJEM / ODPRL GA JE MINISTER PELHAN

Slovenija je edina evropska država,
ki nima urejene ustrezne zakonodaje

NOVA GORICA - Včeraj se je v prostorih novogoriške občine odvijal prvi videosejem v samostojni Sloveniji. Čeprav je trajal le en dan, je med obiskovalci vzbudil veliko zanimanja. Pomembnost takih prireditev je spoznala tudi slovenska vlada, saj je sejem v navzočnosti novogoriškega župana in predsednika novogoriške občinske vlade odprl kulturni minister Sergij Pelhan.

Novogoriški videosejem je organiziral in sponzoriral Avdio-video center iz Sempetra pri Gorici, ki ga vodi Vencek Pajntar.

Minister je slovenskim videotekarjem in distributerjem povedal, da je zakon o zaščiti avtorskih pravic v slovenskem parlamentu tik pred sprejetjem, saj »je nedopustno, da je Slovenija edina evropska

država, ki teh zadev se nima urejenih«. Zaradi neurejene zakonodaje je Slovenija postala raj za piratsko distribucijo, ki s cenenimi in vprašljivimi proizvodi vnaša nered v video in avdioprodukcijo. Povrh tega ne plačuje davkov. Zato se vsi filmski in videodistributerji - v Sloveniji jih je petnajst - ter izposojevalci videokaset, ki jih ze

približno 600, zavzemajo za cimprenjšjo zakonsko ureditev problema. Zakon bi bil po mnenju nekaterih že sprejet, če ne bi resneje posegal v interese slovenske televizije.

Po mednarodno sprejetih normah s tega področja bi morali namreč film najprej vsaj šest mesecev predvajati v kinematografih, potem bi lahko dobil licenco za videokasete (maloprodaja), nazadnje pa bi ga lahko predvajali na televiziji. Vsi pa vemo, da ni tako in da si televizija kdaj privoščiti tudi »prehitene«

Vojko Cuder

ZGODILO SE BO

LJUBLJANA - Poslanci bodo dvajseto sejo nadaljevali v sredo, 8. junija, za vse dni, razen petka, pa so napovedane tudi seje delovnih teles državnega zbora. V ponedeljek se bodo sestali člani komisije za žensko politiko, ki bodo obravnavali predlog zakona o omejevanju uporabe tobacnih izdelkov - tretja obravnava - ter predlog zakona o ratifikaciji konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svobod. Člani se bodo na tej seji seznanili z delovanjem Zveze potrošnikov Slovenije. V torek se bodo prvič sestali člani delovne skupine DZ za usklajevanje izhodišč reforme lokalne samouprave in preučili, katere zakonske projekte bi bilo treba sprejeti do konca tega leta. Komisija za poslovniki bo obravnavala predloge za spremembo poslovnika in preučila zahteve za tolmačenje 23. in 26. člena poslovnika DZ ter 248. člena, katerega obvezno tolmačenje je predlagal premier Janez Drnovšek. Pred odborom za notranjo politiko in pravosodje se bo predstavil kandidat za notranjega ministra Andrej Ster. V sredo bodo poslanci nadaljevali dvajseto sejo, na kateri morajo obravnavati seje predlog zakona o preprečevanju pranja denarja in odločiti o soglasju k dopolnilu programa dela Družbe za avtoceste Republike Slovenije za leto 1994. Poslanci naj bi se odločili se o poslanski imuniteti poslanke Jane Primožič. Ta dan se bodo sestali se člani komisije za nadzor dela varnostnih in obveščevalnih služb, odbora za gospodarstvo, komisije za lokalno samoupravo in kolegija predsednika DZ. Člani Bučarjeve komisije se bodo seznanili s poročilom vlade o dogodku v Depali vasi in njegovem ozadju. Potrdili naj bi poročilo in sklepe o obisku trilateralne delegacije komisije v nemškem parlamentu marca letos ter se dogovorili o povabilu predstavnikov nemške kontrolne komisije v Ljubljani. Odbor za gospodarstvo bo med drugim obravnaval predloge zakona o Skladu za dekomisijo jedrske elektrarne Krško zakona o uporabi sredstev, pridobljenih iz naslova kupnine na podlagi zakona o lastniškem preoblikovanju podjetij in zakona o omejevanju uporabe tobacnih izdelkov. Komisija za lokalno samoupravo se bo seznanila z informacijo s sestanka delovne skupine DZ za usklajevanja izhodišč reforme lokalne samouprave, obravnavala predlog zakona o mestu Ljubljana in oblikovala mnenje o odločbi ustavnega sodišča. Kolegij predsednika državnega zbora pa bo razpravljal o organiziranju poslanskih skupin in sestavi delovnih teles. V četrtki so napovedane seje odbora za obrambo, ki bo nadaljeval svojo 22. sejo, preiskovalne komisije o raziskovanju povojnih množičnih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih tovrstnih nepravilnosti, mandatno-imunitetne komisije, Kviza, in preiskovalne komisije za parlamentarno preiskavo o sumu zlorabe javnih pooblastil pri poslovanju podjetij Hit, d.o.o., Nova Gorica, Elan in drugih.

Člani te komisije se bodo sestali za zaprtimi vrati, posvetovali pa naj bi se o dosedanjem delu in se dogovorili o nadaljnjem. Preiskovalna komisija Polonce Dobrajc bo zaslišala priče. Mandatno-imunitetna komisija bo razpravljala o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o poslancih, ki je v prvi obravnavi. (STA)

O usodi Bizjaka na izredni seji

V parlamentu bodo sredi tega tedna koncali dvajseto redno sejo, utegne pa se zgoditi, da bo poleg nje v sredo se izredna seja DZ, na kateri naj bi poslanci odločili o razrešitvi ministra za notranje zadeve Iva Bizjaka in imenovanju Andreja Stera za njegovega naslednika. Odločitev je odvisna predvsem od tolmačenja poslovnika DZ, za katerega je dal pobudo predsednik vlade Janez Drnovšek. O njegovi zahtevi bodo člani parlamentarne poslovniške komisije razpravljali predvidoma na seji, ki je sklicana za torek. Sčasno je sklicana tudi seja odbora DZ za notranjo politiko in pravosodje z eno točko dnevnega reda, predstavljajo državnega sekretarja pri notranjem ministru Andreja Stera kot kandidata za novega ministra za notranje zadeve. (STA)

SREČANJE UPOKOJENCEV

Primorski upokojenci
kritični do vlade

NOVA GORICA - V soboto so se v Novi Gorici srečali primorski upokojenci. Približno 400 članov desetih občinskih društev se je pomerilo v petih sportnih disciplinah, ob tej priložnosti pa so organizirali tudi tradicionalno srečanje upokojenskih pevskih zborov.

Sportne igre primorskih upokojencev so bile tokrat dvaindvajsetič. Upokojenci in upokojenke so se med seboj pomerili v kegljanju, balinanju, streljanju, sahiu in reševanju krizank. Zmagali so domačini, torej Drustvo upokojencev Nova Gorica, ki so bili tudi organizatorji tokratnega srečanja. Posamič so med kegljavci in kegljavkami zmagali Novogoričani, pri balinanju je šla ženska zmaga v Koper, moška pa je ostala doma. Najboljše strelce imajo v Idriji, sahiste pa v Kopru, kamor je šla tudi nagrada za prvo mesto v reševanju krizank.

Taksna srečanja primorski upokojenci izkoristijo tudi za svojo osrednjo pevsko revijo. Letosnja je bila 18. po vrsti, na njej pa so nastopili pevski zbori iz Postojne, Izole, Sempetra pri Gorici, Idrije, Ilirske Bistrice, Tolmina, Pirana, Kopriva in Nove Gorice. Srečanja so tudi priložnost, da se sestanejo vodstva vseh primorskih društev upokojencev in premeljejo aktualne zadeve, ki se ticejo njihovih članov.

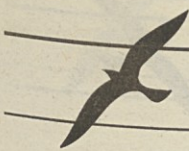
Letosnje bi lahko stnili takole: kritični so do slovenske države, ki za upokojence ne skrbi dovolj, zlasti kar se tice njihovih pokojnin, ki so bolj miloscina kot zaslužen plačilo minulega dela. Upokojenci se ne bi smeli ločevati po strankarskih, lokalnih ali kaksnih drugih merilih. Dogovorili so se, da bodo imeli jeseni piknik v Piranu, naslednje srečanje pa bo v Postojni. (V. C.)

Evropski gostje v
Centralni ekonomski knjižnici

LJUBLJANA - Centralna ekonomska knjižnica (CEK), ki deluje v okviru Ekonomske fakultete v Ljubljani, od včeraj do 8. junija gosti udeležence simpozija in letnega srečanja EBSLG (European Business Schools Librarians Group), ki združuje informacijske centre knjižnic 36 najuglednejših poslovnih sol v zahodni Evropi. Včeraj so si gostje ogledali Ljubljano, sinoci pa sta jih na Ljubljanskem gradu sprejela župan Jože Strgar in državni sekretar ministristva za solstvo in sport Pavle Zgaga. Prva dva delovna dneva bodo direktorji zahodnoevropskih informacijskih centrov knjižnic namenili razpravam o zadnjih dosežkih na področju menedžmenta in procesiranja informacij o tej stroki, zadnji dan srečanja pa se bodo preselili na Bled, kjer bo tradicionalna letna skupščina EBSLG. EBSLG so leta 1970 ustanovile posamezne zahodnoevropske knjižnice poslovnih sol za izmenjavo poslovnih informacij. V skoraj četrstoletnem delovanju je izredno obogatil svoj arhiv, ki trenutno obsega približno sto tisoč člankov iz evropskih poslovnih revij in katalog 8.000 časopisnih naslovov, vpeljal pa je tudi elektronski komunikacijski sistem. (STA)

Denar za že razkopano
cesto je »prerazporejen«

STROČJA VAS - Triclanska delegacija predstavnikov Krajevne skupnosti Stročja vas in Ljutomerske občine je zaradi odložitve obnove regionalne ceste Stročja vas-Ljutomer v petek obiskala ministristvo za promet in zveze. Na pogovore so bili povabljeni po tem, ko so jezni krajani zagrozili z zaporo ceste. Za njeno obnovo je namreč zmanjkalo denarja, potem ko so jo razkopali, s tem pa so prebivalcem ob cesti povzročili kup nevšečnosti. Na ministristvu za promet in zveze jih ni sprejel sekretar Dvornik, ker je bil v parlamentu, temveč njegov namestnik. Povedal jim je, da denarja preprosto ni. Tudi zagotovila, da bodo denar dobili do začetka prihodnjega leta (v tem primeru bi izvajalec Pomgrad delo kreditiral), jim ni dal. Na ministristvu za finance pa so prejeli kopijo pogodbe med obema ministristvoma, po kateri je bilo v proračunu za omenjeno cesto odobrenih 92 milijonov tolarjev. »Kaže, da je bil del tega denarja prerazporejen nekam drugam. V tolažbo naj bi nam bilo to, da nismo edini s podobnim problemom v Sloveniji,« pravi član sveta KS Stročja vas Jože Krizanič. Od sekretarja Dvornika pričakujejo, da bo zadevo uredil do torka, če ne... Goran Ohman

ŠPORTNA GIMNASTIKA / EVROPSKO PRVENSTVO

Aljaž Pegan je osvojil zlato

Prireditelji niso imeli slovenske himne

PRAGA - Najboljši slovenski telovadec Aljaž Pegan je že nekajkrat dokazal, da je velik mojster v vaji na drogu, včeraj pa je mlademu Ljubljancu uspel veliki met. Na 21. evropskem prvenstvu v sportni gimnastiki je Pegan osvojil zlato kolajno na drogu, kar je njegov največji uspeh v karieri in najboljši dosežek slovenske gimnastike v zadnjih dvajsetih letih. Pegan je v soboto izpustil nastop v finalu mnogoboja, kamor se je uvrstil kot enaindvajseti in hranil moči za odločilni nastop na drogu. Vajo je izvedel izvrstno, tako da mu je moral priznati premoč tudi svetovni prvak na tem orodju in najboljši telovadec zadnjih let Vitalij Ser-

bo. Aljaž Pegan je s svojo zmago organizatorje spravil v neroden položaj, saj je prišlo do zapleta s himno. Pred podelitvijo kolajn najboljšim na drogu namreč sploh niso imeli pripravljene slovenske himne. Iz zagate so jih rešili slovenski navijaci, ki so pričakovali zmago Pegana. Himno so prinesli s seboj in so jo lahko posodili prirediteljem.

Rezultati finalov: člani - parter: 1. Ivan Ivanov (Bol) 9, 687, 2. Dimitrij Vasilenko (Rus) in Ivan Ivankov (Blr) po 9, 612; **konj z ročaji:** 1. Marius Urzica (Rom) 9, 787, 2. Eric Poujade (Fra) 9, 762, 3. Vitalij Marinič (Ukr) 9, 700; **krogi:** 1. Yuri Chechi (Ita) 9, 787; 2. Andreas

Wecker (Nem) 9, 725; 3. Szilvezer Csollany (Madž) 9, 712; **preskok:** 1. Vitalij Serbo (Blr) 9, 662; 2. Cristian Leric (Rom) 9, 518; 3. Magnus Rosengren (Sve) 9, 512; **bradlja:** 1. Aleksej Nemow (Rus) in Rustam Saripov (Ukr) po 9, 725; 3. Jevgenij Sabajev in Igor Korobcinski (oba Ukr) po 9, 600. 5. Valerij Belenki (Nem) 9, 500; **drog:** 1. Aljaž Pegan (Slo) 9, 762; 2. Vitalij Serbo (Blr) 9, 662; 3. Jevgenij Sabajev (Ukr) 9, 600. **Mladinci - parter:** 1. Ionis Melisanidis (Grč); **konj z ročaji:** 1. Eric Casimir (Fra); **krogi:** 1. Mattei Ferreti (Ita); **preskok:** 1. Florentin Pescaru (Rim); **bradlja:** 1. Ivan Pavlovski (Blr); **drog:** 1. Vasile Ciona (Rom). **Simona Mavric**

ROKOMET / EVROPSKO PRVENSTVO

Je bila katastrofa proti Španiji načrtovana?

Tiselj je čudno vodil tekmo, igralci pa so bili brezvoljni

Slovenija - Španija
16:24 (8:12)

PORTO - Dvorana Rosa Mota, 300 gledalcev, sodnika Szajna in Wrolewski (oba Poljska).

SLOVENIJA: Pusnik, Cater, Klec 1, Banfro 3, Tomsic 2, Jersic 3, Andrejic, Pungartnik 2, Likavec 4 (2), Levic, Vugrinec 1, Denic.

SPANIJA: Fort, Masin 1, Esquer, Garcia, Villaldea 4, Urdangarin 2, Olalla 2, Alemany 5, Urdiales 5 (3), Bolea 3, Extaburu 2.

IZKLJUCITVE: Slovenija 10, Španija 14 minut.

SEDEMOMETROVKE: Slovenija 3 (2), Španija 4 (3).

Dvakratno vodstvo (1:0 in 2:1) in trikrat izenačen rezultat je bilo vse, kar je razglasena slovenska reprezentanca pokazala proti favoriziranim Špancem. Ti so nase kmalu ujeli, v 14. minuti povedli s 6:3 in nato do konca le še polnili mreže neborbene slovenske vrste. Tiselj je ze s čudno postavbo nakazal, kot da si zeli to tekmo izgubiti. Ponovno se je poznala odsotnost Serbca, medtem

ko so se napake in zgrešeni streli Catra, Tomsica, Danfra, Likavca in Levca vrstili. Za nameček se je ustavilo tudi Pusniku, tako da je Tiselj s številnimi menjavami poskušal nemogoče. V drugem polcasu se je Slovincem godilo se slabše, saj so bili brez idel v napadu, potek igre pa ni uspelo spremeniti niti drugemu vratarju Denicu, niti poskodovalnemu Pungartniku. Španci, predvsem Alemany in Urdiales, so zadevali kot za stavo, tako da so v 53. minuti že vodili z 22:13, izkazal pa se je njihov vratar Fort. V slovenski ekipi sta si pohvale zaslužila le Jersic in Likavec.

Danes je na EP prost dan.

Rezultati 3. kola - skupina A: Francija - Nemčija 21:21 (10:11), Rusija - Hrvaška 21:18 (13:8), Romunija - Belorusija 24:33 (9:14); **skupina B:** Madžarska - Portugalska 19:18 (7:8), Švedska - Danska 22:16 (7:6), Španija - Slovenija 24:16 (12:8).

Vrstni red - skupina A: 1. Rusija 6, 2. Belorusija 4, 3. Francija 3, 4. Hrvaška 2, 5. Romunija 2, 6. Nemčija 1; **skupina B:** 1. Španija 6, 2. Švedska 6, 3. Danska 3, 4. Madžarska 2, 5. Slovenija 1, 6. Portugalska 1.

Pravico delita tudi Jug in Jeglič

Priznana slovenska rokometna sodnika Stefan Jug in Herbert Jeglič, ki sta mednaro-

dna sodnika že od leta 1979, tokrat zaradi starostne omejitve 50 let zadnjih sodita na velikih tekmovanjih. Pravico delita namreč v skupini B v Almadu blizu Lizbone. Po sodniškem seminarju v hotelu Sheraton v Portu sta bila prvi dan prosta, v drugem kolu pa sta svoje delo odlično opravila na prvem večjem derbiju, tekmi med Belorusijo in Rusijo. Med enajstimi svetovnimi prvenstvi sta sodila leta 1990 na SP na Češkem tudi finale med Rusijo in Švedsko, zato sta ena izmed glavnih kandidatov tudi za sojenje finala na letošnjem EP.

Iztok Puc igra dobro

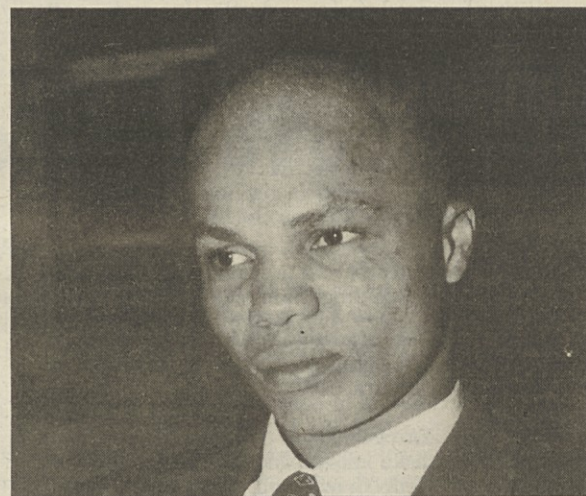
Trboveljecan Izток Puc, ki kot hrvaški državljani in novi član Celja Pivovarne Lasko nastopa za hrvaško reprezentan-

co, igra zelo dobro. Na tekmo dosega povprečno pet zadetkov, to pa je pred naslednjo sezono zelo vzpodbudno zlasti za Celjane, malo manj pa za slovensko reprezentanco, saj se utegne zgoditi, da se bosta prav Slovenija in Hrvaška v razigravanju pomerili za uvrstitev na SP.

«Odrezana» Zdravljica

Na tekmi Slovenija - Danska je že prislo do manjšega organizacijskega spodrsrlaja, da ne recemo kar skandala. Slovenska himna je bila po nekaj taktih iz nerazumljivih razlogov močno skrajšana, zato je direktor slovenske reprezentance Vlado Bojovic povsem upravičeno protestiral. Upamo, da se to ne bo več zgodilo.

Peter Butoln

Tetty Banfro

MOTOKROS / DIRKA ZA EVROPSKO PRVENSTVO

Dvojno zmagoslavje Tortellija

Sašo Kragelj je bil v prvi vožnji deveti, v drugi pa je odstopil

V obeh vožnjah je bil na progi v Oseku najhitrejši Tortelli (Foto: Jože Suhadolnik)

OSEK - Sredi zelenih Slovenskih goric, v majhnem Oseku, ki je bil včeraj novo središče najboljših evropskih motokrosistov v razredu do 125 ccm, se je po močnem naliivu nasmejalo sonce, tako da so gledalci spremljali zares atraktivne boje. Organizatorji so bili pravo bitko; na progo so poslali vse razpoložljive sile, saj je sobotno deževje progo dodobra načelo. Prvo včerajšnjo dirko so v bistvu dobili organizatorji, kar jim je priznala tudi žirija. Tekmovanje je odprl predstavnik generalnega pokrovitelja Uniorja iz Zreč Anton Jelenko.

Junak tekmovanja v Oseku je bil Francoz Sebastian Tortelli, ki je zmagal v obeh vožnjah. Pričakovanje nastopov slovenskih tekmovalcev je bilo precejšnje, saj so se kar trije uvrstili v finale - Kragelj, Jelen in presenečenje sobotnih kvalifikacij, mladi Grkman. Kragelj je v prvi vožnji dobro premago-

val ovire na 1840 metrov dolgi spiralasti progi, prehitel nasprotnike in bil na koncu odlični deveti. V drugi vožnji pa je moral mladi motokrosist odstopiti. Skupno je tako zasedel 13. mesto, trinajsti pa je tudi v točkovanju za evropsko prvenstvo. Tudi Roman Jelen je vozil dobro, v drugi dirki je bil zelo agresiven, izkazal pa se je tudi mladi Grkman.

Rezultati - prva vožnja: 1. Tortelli (Fra, yamaha) 20, 2. B. K. Jørgensen (Dan, honda) 17, 3. Van den Berg (Niz, honda) 15, 4. Roncada (Fra, honda) 13, 5. De Marco (Ita, honda) 11, 6. Nilsson (Sve, yamaha) 10, 7. Kaufmann (Nem, kawasaki) 9, 8. Jakes (Silk, kawasaki) 8, 9. Kragelj (Slo, kawasaki) 7, 10. Maggini (San Marino, honda) 6 ... 25. Grkman (Slo, yamaha), 26. Jelen (Slo, kawasaki); **druga vožnja:** 1. Tortelli (Fra, yamaha) 20, 2. Eggen (Niz, honda) 17, 3. B. K. Jørgensen (Dan, honda) 15, 4. Pretto

(Ita, honda) 13, 5. Van den Berg (Niz, honda) 11, 6. Ravaglia (Ita, honda) 10, 7. Eberle (Nem, suzuki) 9, 8. De Marco (Ita, honda) 8, 9. Roncada (Fra, honda) 7, 10. Kaufmann (Nem, kawasaki) 6 ... 20. Jelen (Slo, kawasaki), 28. Grkman (Slo, yamaha); **skupno:** 1. Tortelli (Fra, yamaha) 40, 2. B. K. Jørgensen (Dan, honda) 32, 3. Van den Berg (Niz, honda) 26, 4. Roncada (Fra, honda) 20, 5. De Marco (Ita, honda) 19, 6. Eggen (Niz, honda) 17, 7. Kaufmann (Nem, kawasaki) 15, 8. Pretto (Ita, honda) 13, 9. Ravaglia (Ita, honda) 10, 10. Nilsson (Sve, yamaha) 10 ... 13. Kragelj (Slo, kawasaki) 7 - 22 tekmovalcev s točkami.

Vrstni red za evropsko prvenstvo: 1. B. K. Jørgensen (Dan, honda) 143, 2. Tortelli (Fra, yamaha) 134, 3. Pretto (Ita, honda) 68, 4. Ravaglia (Ita, honda) 51, 5. Eggen (Niz, honda) 50 ... 13. Kragelj (Slo, kawasaki) 24.

Marjan Tos

SPEEDWAY / EKIPNO SVETOVNO PRVENSTVO SKUPINE C

Slovenija pometla z vsemi nasprotniki

Gerhard Lekše in Martin Peterca sta premagala celo favorizirane Latvijce

LJUBLJANA - V prvem dejanju, ki vodi v finale ekipnega svetovnega prvenstva v speedwayu - to bo 18. septembra v Brokstadtu v Nemčiji - je Slovenija več kot izpolnila pričakovanja in prepričljivo zmagala. Na tekmovanju skupine C so poleg Slovenije nastopile se ekipe Latvije, Nizozemske, Ukrajine, Slovaške, Francije in Belorusije. Gerhard Lekše in Martin Peterca sta zmagovala kot za stavo, za največje presenečenje pa sta po zmagi nad Francijo s 5:1 v prvi vožnji poskrbela že v drugem nastopu, ko sta z enakim izidom premagala favorizirano Latvijo, za katero so nastopili Voronkovs, Koroljovs in Kokins. Peterca in Lekše sta na progi odlično sodelovala, uspešno zapirala svoje nasprotnike in tako navduševala številne gledalce. Po zmagi nad Latvijo je slovenska dvojica, spet z izidom 5:1, odpravila Ukrajino, prvo zmago pa si je tokrat privozil Lekše. Naslednja zretev naših dveh, ki sta imela zaradi poznavanja proge majhno prednost pred nasprotniki, je bila Nizozemska, nazadnje pa so podlegli se Slovaški, ki so v Ljubljano prisli le z dvema tekmovalcema in ob težavah Forgaca, ko mu je nagajal motor in je moral zato dvakrat odstopiti, niso mogli računati na zamenjavo.

Slovenija se je tako po uspešni dirki, ki je minila brez padcev, z maksimalnim

Lekše in Peterca sta na stezi odlično sodelovala pri zapiranju nasprotnikov (Foto: B. Plavevski)

številom 30 točk skupaj z drugouvrščeno Latvijo (25) uvrstila na ekipno SP skupino B, ki bo 3. julija v Lonigu v Italiji. Tam se bodo naši pomerili z Avstrijci, Italijani, Finci, Norvežani in Rusi. Najboljša dvojica iz te skupine pa bo odpotovala v Bydgoszcz na Poljskem, kjer se bo 4. septembra v skupini A poleg Avstralije, Češke, Madžarske, Poljske in Nove Zelandije potegovala za dve mesti, ki vodita v finale v nemški Brokstadt.

Sistem tekmovanja je takšen, da se najboljša dvojica

iz vsake skupine uvrsti v višjo skupino, zadnji dve iz vsake skupine pa se naslednje leto selita v nizjo. Teoretično se torej lahko v enem letu tudi ekipa iz skupine C uvrsti v finale, kjer najboljša peterica na svetu (ZDA, Danska, Švedska, Anglija in Nemčija) pričakuje najboljše dvojice iz treh kakovostnih skupin.

Razultati: Nizozemska - Latvija 1:5, Slovaška - Ukrajina 3:3, Slovenija - Francija 5:1, Latvija - Belorusija 5:1, Nizozemska - Ukrajina 4:2, Slovaška - Francija 2:4, Slo-

venija - Belorusija 5:1, Latvija - Ukrajina 5:1, Slovaška - Nizozemska 1:5, Francija - Belorusija 5:1, Slovenija - Latvija 5:1, Francija - Nizozemska 3:3, Slovenija - Ukrajina 5:1, Slovaška - Belorusija 5:1, Latvija - Francija 4:2, Slovenija - Nizozemska 5:1, Ukrajina - Belorusija 5:1, Latvija - Slovaška 5:1, Belorusija - Nizozemska 1:5, Ukrajina - Francija 1:5, Slovenija - Slovaška 5:1; **vrstni red:** 1. Slovenija 30, 2. Latvija 25, 3. Francija 20, 4. Nizozemska 19, 5-6. Slovaška in Ukrajina 13, 7. Belorusija 6 točk. **Jure Miklavc**

KARATE / PRIREDITEV V ORGANIZACIJI SHINKAI KARATE KLUBA POVSEM USPELA

Rekordna udeležba na 5. Pokalu Zgonik

Skupni zmagovalec Sankaku Isonzo iz Gorice

Najpomembnejša prireditev slovenskega društva Shinkai karate klub, 5. pokal Zgonik, je letos za beležila rekordno število udeležencev. Tekmovalo je okrog 200 tekmovalcev različnih starosti in barv pasov. Na prvo mesto se je na srečanju, ki je bilo v nedeljo, 29. maja, v športnem centru v Zgoniku, uvrstil klub Sankaku Isonzo iz Gorice s 192 točkami, drugo mesto so si priborili karateisti iz Bistrice s 155 točkami, tretje pa atleti Shinkai k.k. z 88 točkami. Ostala društva skupno jih je bilo 11 iz treh Benicij in Slovenije, so dobila znatno nižje rezultate.

Atleti so se preizkusili v klasičnih figurah karateja, to je v katah ali obveznih likih ter v kumi-

teju oz. borbi, pri kateri napadalec napove udarec ali brco. Tekmovanje v katah je morda manj spektakularno, vendar je zelo zahtevno. Gre namreč za smiselno povezano serijo gibov za obrambo in napad, kot so si to zamislili stari mojstri karateja. V resnici gre za neke vrste namišljeno borbo po natančno določenih shemah.

Tekmovalci so bili razdeljeni v razne kategorije po starosti in barvi pasov, odrasli karateisti pa tudi po spolu. V skupinah, označenih s številko 1, so tekmovali beli in rumeni pasovi, v skupinah st. 2 oranžni in zeleni, v skupinah st. 3 pa plavi in rjavi. V kategoriji A (moški in ženski) so nastopili odrasli tekmovalci, v B so

bili otroci od 11. do 14. leta starosti, v C pa do 10. leta.

Organizatorje in atlete je v telovadnici v Zgoniku pozdravil tudi pokrajinski predsednik Zveze slovenskih športnih društev v Italiji Livio Valencic, ki je tudi precej časa z zanimanjem sledil tekmovalcu.

»Kot gladka površina ogledala odseva vse to, kar stoji pred njim, in kot je mogoče v tihi dolini slišati tudi najmanjši sum, tako mora vsakdo, ki se hoče posvetiti karateju, odstraniti iz svoje duše egoizem in hudo bijo, da bo znal pravilno reagirati na vse, kar bo srecal na svoji poti.« Te besede je zapisal Gicini Funakosi, oče sodobnega karateja. S tem citatom odgovarjajo tisti, ki se s tem sportom ukvarjajo, na očitke, da pri karateju prevladuje nasilje. Nasprotno, pravita voditelja Shinkai karate kluba Ro-

mana Maiano in Sergij Stoka, na treningih se atleti učijo predvsem obvladovanja samih sebe. Karate ni le sport, pač pa je hkrati umetnost, življenjska filozofija. Dokaz o nenasilnosti te večine je že dejstvo, da se na nedeljskem tekmovalcu v Zgoniku ni nihče od tekmovalcev poškodoval, in teh je bilo, kot receno, okrog 200.

Ob koncu je treba se navesti imena vseh tistih, ki so se v svoji kategoriji najbolje izkazali in zasedli prvo mesto. Pri odraslih atletinjah so v katah zmagale: Veronica Pacella (Sankaku iz Gorice, skupina 1 za bele in rumene pasove, Chiara Fecchio (karate klub iz Gradisca, skupina 2 za oranžne in zelene pasove, ter Marjana Sever (Karate klub iz Bistrice, skupina 3 za plave in rjave pasove). V tej kategoriji se je na 2. mesto uvrstila atletinja Shinkai k.k. Suzana Capelli. V

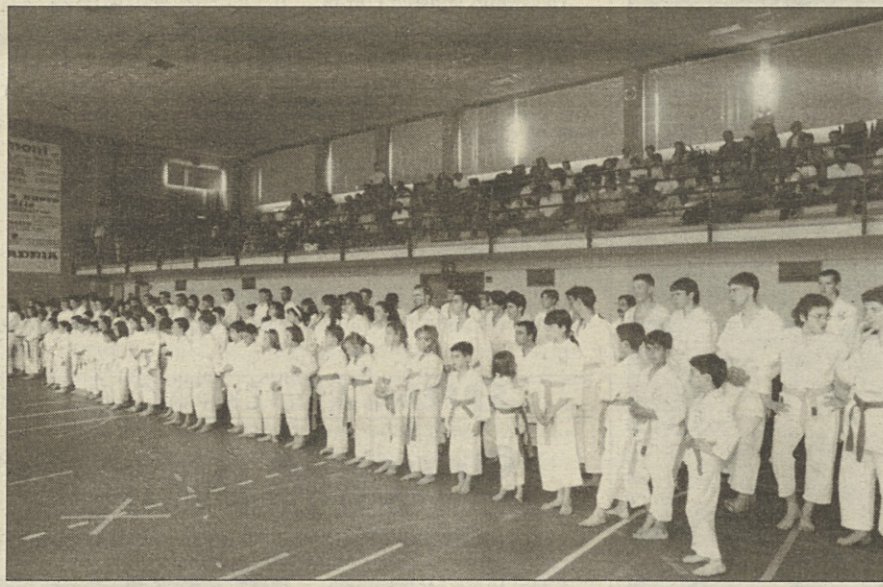
borbi pa so bili za odrasle ženske tekmovalke rezultati naslednji: v skupini 1 je prvo mesto zasedla Alessandra Bianchi (Sankaku iz Gorice), Anamarija Tomić iz Bistrice je zasedel drugo mesto, in Omar Serino iz Gradisce v skupini 3. Za odrasle moške tekmovalce so se v katah najbolje izkazali: Agron Tema (Shinkai k.k.) v skupini 1, Maurizio Caserta (Sankaku) v skupini 2 (na tretje mesto se je uvrstil atlet Damjan Crissani, član Shinkai k.k.), ter Omar Serino iz Gradisce

v skupini 3. Na prvo stopničko pa so se za uspeh v borbi povzpeli: Manuel Scarpin (Sankaku) v skupini 1, Maurizio Caserta (Sankaku) v skupini 2 (Shinkajevce Claudio Brezic je zasedel drugo mesto) in Omar Serino iz Gradisce v skupini 3.

Rezultati za otroke, ki so se prav tako pomerili v katah in v kumiteju oz. borbi, pa so naslednji: v skupini C za otroke do 10. leta starosti so v katah zmagali Giulia Marzari (mednarodni športni center z Opčin) v kategoriji C1, tretja pa je bila članica Shinkai k.k. Tjasa Mazzucca, Giulia Kropf, prav tako z Opčin je bila najboljša v skupini C2, Rok Krepinsek iz Sevnice pa v skupini C3. Otroci, stari od 11. do 14. let, pa so se v katah takole izkazali: prva je bila v kategoriji B1 Spela Muha iz Bistrice, v kat. B2 Denis Orac, v kat. B3 pa Iztok Dugar, oba iz Sevnice.

V kumiteju so se najbolje izkazali Eva Genco (Sankaku), kat C1, Katrin Stoka (Shinkai) kat. C2, Rok Krepinsek (Sevnica) kat. C3, Chiara Vidonis (Shinkai) kat. B1, Marjan Krebelj iz Bistrice kat. B2 in Robert Malavašič z Vrhnike kat. B3.

Helena Jovanović

5. Pokala Zgonik se je udeležilo nad 200 tekmovalcev (Foto Ferrari/KROMA)

Obvestila

SD POLET - kotalkarska sekcija obvešča, da se prične tečaj za začetnike DANES, 6. t. m., ob 17.30 na kotalkališču na Opčinah.

FC PRIMORJE

sklicuje v četrtek, 9. junija svoj 31. redni občni zbor ob 19. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: 1. Izvolitev predsednika občnega zbora, 2. predsedniško in blagajniško poročilo, 3. Razprava, 4. Izvolitev novega odbora.

SD ZARJA - lokostrelski odsek

prireja tri začetniške lokostrelske tečaje za mlade od 11. do 18. leta v sledečih izmenah: od 13. do 25. junija; od 11. do 23. julija; od 22. avgusta do 3. septembra (od 17. ure do 18.30). Opremo daje na razpolago SZ Zarja. Podrobnejše informacije na tel. st. 226261 (Moreno) in 226386 (Marko)

SZ SLOGA in SK DEVIN - planinski odsek

Ob priliki srečanja planincev v Globasnici (Avstrija) 12. junija priredita avtobusni izlet. Prijave na društvih ali tel. st. 208373, 226283 in 200782.

SK DEVIN

priredi v Zgoniku jutri, 5. junija, ob 10. uri »I. CROSS Z GORSKIMI KOLESAMI ZA POKAL SKODA AVTOMOBILI«. 1000 m dolgo progo z raznimi ovirami bo treba prevoziti dvakrat. Za najmlajše bo proga lažja. Informacije in vpisnine na tel. in fax (040) 220423. Zamudniki se bodo lahko prijaviili jutri v Zgoniku, ob 9. uri.

SK KRAS - odsek za rekreacijo

organizira začetniški tečaj tenisa za otroke od 8. do 14. leta starosti. Za vpisovanje in informacije pokličite v tajništvo društva, tel. st. 229477 v dnevih: ponedeljek od 16. do 20. ure, sredo in četrtek od 15. do 18. ure ter petek od 9. do 12. ure.

SK KRAS

prireja od 27. junija do 2. julija poletni rokometni tečaj za vse nižje srednjesolce, ki bo v jutranjih urah v zgonski telovadnici. POskrbnjeno bo tudi za prevoz s kombijem. Podrobnejše informacije na tel. st. 723010 (Alan) vsak dan od 14. do 15. ure.

JK CUPA

obvešča, da je v teku vpisovanje v jadrnalne tečaje za otroke od 7. leta dalje. Prvi tečaj od 20.6. do 1.7. - začetni; drugi tečaj od 4.7. do 15.7. - začetni; tretji tečaj od 18.7. do 29.7. - nadaljevalni. Podrobnejše informacije na sedežu društva v seslanskem zalivu ob sobotah od 16. do 18. ure.

TPK SIRENA

obvešča, da je v teku vpisovanje v jadrnalne tečaje za otroke od 7. do 14. leta in za mladino in odrasle od 15. leta dalje. 1. tečaj za otroke (začetni) bo od 20. 6. do 1. 7., 2. tečaj (začetni) bo od 18. 7. do 29. 7.; 3. tečaj (nadaljevalni) pa od 16. 8. do 27. 8. 1. tečaj za mladince in odrasle bo od 4. 7. do 15. 7., 2. tečaj (windsurf) pa od 11. 7. do 16. 7. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedežu TPK Sirene v Barkovljah vsak delavnik od 16. do 18. ure in po telefonu 422696.

MLADINSKI ODESK SPDT

prireja v nedeljo, 12. t. m. izlet v Bovec s spustom z gumenjaki po Soci. Vpisovanje na sedežu ZSSDI, Ul. sv. Franciska 20/II nad., tel. st. 635627. Informacije na tel. st. 229463 ali 55180 v večernih urah. Vabljeni!

KOLESTARSTVO / GIRU D'ITALIA NA ROB

Nič ni dobro samo po sebi: tudi šport ne

Petindvajset dni po veliki manifestaciji slovenske manjšine v Italiji na goriskem Travniku smo pred deseti leti na istem mestu pričakali prihod skoraj 150 kolesarjev, udeležencev 40. kolesarske dirke »Po Jugoslaviji«. Na začetku napore preizkušnje so prišli iz Pulja, kjer se je dirka pričela in se ustavili v Gorici.

Zaradi načina izvedbe in močne mednarodne konkurence je sodila dirka »Po Jugoslaviji« med tedaj najpomembnejše amaterske kolesarske dirke na svetu. Svoje ekipe je poslalo osem evropskih držav, iz Jugoslavije pa jih je bilo sedem. Dirka je bila pomembna tudi zato, ker je predstavljala za večino

udeležencev zadnjo preizkušnjo pred nastopom na Olimpijskih igrah v Los Angelesu. 170 km dolga prva etapa je na italijanskem ozemlju potekala od Skofij skozi Boljunec, Boršt in Bazovico, kjer je bil leteci cilj; nadaljevala se je op Trzaskem Krasu in se skozi Stivan, Jamlje (leteci cilj), Dol in Rupo zaključila v mestnem središču. Druga etapa je potekala iz Gorice spet v Jamlje in Mošćenice ter krenila proti Trziču, Ronkam, Zagraju, Krmini, Cedadu in po Nadiski dolini (leteci cilj) v Kobariid in Bovec. Kolesarji so naslednji dan krenili iz Bovca seveda na Vršic in v Kranjsko goro. Gomerica je tedaj organizacijsko dobro sprejela

celotno karavano. Glavno odgovornost je nosila Krajevna turistična ustanova v sodelovanju s Planinskim odborom ZSSDI. Spomnim se, da smo udeležence razmestili v motel Nanut, hotel Continental, Dijaski dom in k Salezijancem. Na cilj v Gorico je prvi privozil sovjetski kolesar Gorvatenko, drugi je bil Bulic, tretji Cuderman (na sliki). Nagradil sem jih podpisani ob pomoči treh deklet v slovenskih narodnih nosah. Beograjska televizija je tiste dni posnela reportažo o Gorici.

Ce se spomnimo tudi ponovnega razvitja sokolskega prapora s slavnostno akademijo v telovadnici Kultunega doma 25. maja 1994,

smemo sklepati, da je bilo v Gorici v pomladanskih mesecih pred desetimi leti dokaj živahno, pomembno in simbolično. Zgodovinski spomin je pomembna zadeva: ohrabljuje in hkrati opozarja na po-

trebno skromnost, ko ocenjujemo sedanje trende.

In še nekaj: 40. dirka »Po Jugoslaviji« se je zaključila v Vukovarju. Nič ni dobro samo po sebi, tudi šport ne.

Aldo Rupel

PLAVANJE

Pričakovani rezultati Borovih začetnikov

Nekateri precej popravili izide

V San Vitu je bila zadnja preizkušnja prvega dela poletne faze deželnega plavalnega prvenstva za začetnike A in B kategorije. Na njej je nastopilo tudi zastopstvo PK Bor, ki je doseglo bolj ali manj pričakovane rezultate. Podčrtati velja dober nastop Milosa Kalca na 400 m prosto in Biserke Cesar na 200 m hrbtno, pohvalo pa zasluži tudi Luka Peric, ki je na 200 m hrbtno svojo prejšnjo znamko popravil za celih 16 sekund. V »derbiju« na 100 m prsno je Matteo Feruglio prvi premagal klubskega tovarisa Milosa Kalca in se uvrstil na drugo mesto, Kalc pa je bil tretji.

V drugi fazi prvenstva bo tekmovalje potekalo na deželni ravni in loceno po kategorijah, prva preizkušnja pa bo že 12. tega meseca.

Rezultati

Začetnice A, 400 m prosto: 1. Elisa Rauber (Edera) 4:50, 10; 17. Biserka Cesar (Bor) 6:17, 00. 200 m hrbtno: 1. Monica Maraspin (Edera) 2:53, 40; 10. Biserka Cesar (Bor) 3:13, 20.

Začetnice B, 200 m hrbtno: 1. Frida Cottic (Edera) 2:45, 20; 7. Maria Alejandra Glavina (Bor) 3:33, 60; 100 m prsno: 1. Claudia Fonda (Triestina) 1:38, 30; 6. Mara Alejandra Glavina (Bor) 1:55, 20.

Začetniki A, 400 m prosto: 1. Alessandro Corbatti (Triestina) 4:36, 60; 8. Milos Kalc 5:25, 90; 15. Matteo Feruglio 5:47, 40; 19. Cristian Chirani 6:06, 80; 21. Marko Zupan (vsi Bor) 6:33, 10; 100 m prsno: 1. Lorenzo Visintin (Triestina) 1:21, 70; 2. Matteo Feruglio 1:24, 70; 3. Milos Kalc 1:25, 40; 14. Cristian Chirani 1:44, 20; 17. Marko Zupan (vsi Bor) 1:56, 10.

Začetniki B, 200 m hrbtno: 1. Cristian Ribauda 3:00, 90; 3. Luka Peric 3:16, 30; 4. Oskar Perosa 3:28, 40; 5. Dejan Mahne Kalin (vsi Bor) 3:58, 10; 100 m prsno: 1. Ivan Bozic (Fin) 1:33, 30; 4. Walter Bullo 1:41, 50; 8. Marco Colletta (oba Bor) 2:09, 80.

NOGOMET / ZA PRESTOP V 1. AL

Sovodenjci z odlično igro do novih točk

Premagali so Palazzolo

Sovodnje - Palazzolo 3:0 (0:0)

STRELCI: Casagrande v 57. min., Devetak v 60. min., Caporale v 65. min.

SOVODNJE: Gergolet, Cernic, Tomsic, Grillo, Hmeljak, Devetak, Zotti, Interbartolo, Casagrande (od 75. min. Persoglia), Fajt, Caporale (od 84. min. Sambo).

PALAZZOLO: Splendore, Comandi, Di Candido (od 46. min. Candotti), Gelaggi, Di Lazza-ro, Picotto, Masson, Meot, Aere (od 65. min. Giuseppin), Biasianutto, Sabatlaio.

Sovodenjci so z večerajšjo domaco zmago proti Palazzolu, ki je bil po dveh kolih s tremi točkami skupno z naso ekipo na vrhu lestvice, verjetno napravili odločilni korak na poti do 1. amaterske lige. Naši nogometaši so včeraj igrali zares odlično. Vse skozi so imeli terensko premoč in bi lahko dosegli najmanj en gol že v prvem polcasu, toda držala se jih je smola. Sovodenjci bi namreč lahko povedli že v 16. minuti, ko je Zotti izvedel kornier, najvišje od vseh je v kazenskem prostoru skočil »libero« Devetak in z glavo žogo močno usmeril, žal, le na vratnico. Gostitelji so nato imeli še nekaj ugodnih priložnosti, da bi povedli, a gostujoča obramba je bila vedno na mestu.

Srečanje se je odločilo v osmih minutah drugega polcasa. V 57. min. je domače mostvo izvedlo zelo lepo akcijo: Zotti je predložil do Caporaleja,

ki je podal Casagrandeju. Ta je s prsi ustavil žogo in preden se je le-ta dotaknila tal, jo je silovito poslal v mrežo. Bil je to pravi »evrogol«. Le tri minute kasneje so gostitelji vodstvo povečali na 2:0. Ponovila se je ista akcija iz 16. min. prvega polcasa. Zotti je izvedel kornier, tokrat pa je Devetak ugnal gostujočega vratarja. V 65. min. se tretji zadetek: Fajt je podal Zottiju, ta pa Caporaleju, ki je tretjič premagal vratarja Splendoreja.

Dve minuti pozneje je moral zapustiti igrišče Cernic, ker je dobil drugi rumeni karton. Čeprav so naši nogometaši ostali le v desetih, pa se vseeno niso pustili presenetiti in dosegli visoko zmago.

Veseli stevilnih domaćih navijačev po večerajšnji visoki zmagi je bilo nepopisno.

»Svojim fantom čestitam za lepo in zaslužen zmago, za veliko poztvovalnost in borbenost skozi vso tekmo. Zares moram pohvaliti vse igralce, ki s tako vnemo in poztvovalnostjo trenirajo. Sam predsednik Palazzola mi je po tekmi cestital in dejal, da je naša ekipa povsem zaslužen zmagala in da so naši nogometaši tehnično in fizično dobro pripravljene.« je zelo zadovoljen po tekmi dejal predsednik SD Sovodnje Gianni Marson. (bl)

OSTALA IZIDA 3. KOLA: Cividalese - Chiarbola 3:3, Valvasone - Visinale 1:1.

VRSTNI RED: Sovodnje 5, Chiarbola, Cividalese, Palazzolo in Valvasone 3, Visinale 1.

KOŠARKA / TURNIR »G. SARTI« V ORGANIZACIJI DQN BOSCA

Jadranovci prvi, Arena pa najboljši igralec turnirja

Vnajtejši peterki tudi Sandi Rauber - Že četrta Jadranova zmaga

Jadran Tkb - Ferroviario 109:68 (49:39)

JADRAN: Arena 25 (11:13 za 2, - za 3, 3:6 pm); Oberdan 6 (1:2, -, 4:7); Pregarc 21 (5:12, 2:4, 5:6); Re-bula 21 (9:13, -, 5:5); Rauber 25 (8:9, 3:5, -); Grbec 6 (3:6, 0:1, -); Pro 4 (2:3, -, 0:1); trener Vatovec.

Met za 2: 39/58, met za 3: 5/10, skupno: 44/68 (65%), pm: 17/25. SON: . 3T: Rauber 3, Pregarc 2.

FERROVIARIO: Perini (0:1), Toscano 8 (2:4), Peccek 12 (2:6), Bussani 13, Kauzki 6, Delfar, Ledda 16 (2:2), Toich 5 (1:2), Del Ben 8; trener Turco.

PM: 7/15. SON: 19. 3T: Kauzki 2, Bussani 1.

Sodnika: Bais in Gelicrisio (oba Ts).

Jadranovci so v soboto v velikem finalu 11. turnirja »Don Giacomo Sarti«, ki ga prireja trzasko društvo Don Bosco, zaslužen in visoko premagali presenetljivi Ferroviario in osvojili prvo metso. To je že četrtič, ko naša združena ekipa slavi zmago na tem turnirju, na katerem nastopajo vse ekipe, ki igrajo v državnih ligah (seveda razen Stefanel, ki nastopa v A-1 ligi).

Naša ekipa, ki je nastopila v zelo okrnjeni postavi, in sicer le s sedmimi košarkarji (Vitez, Stanissa in Pertot so poškodovani, Hmeljak pa je imel prometno nesrečo), je imela samo v prvem polcasu nekaj težav s trdoživimi nasprotniki, ki so nastopili brez poškodovanega centra Appolonia. Po začetnem vodstvu naših (8:2, 12:4) je Ferroviario v 6. min. zmanjšal zaostanek na sami 2 točki (12:14) in držal korak z našimi košarkarji skoraj ves prvi polcas. Tudi v začetku drugega polcasa so se morali jadranovci kar potruditi, da so lahko obdržali vodstvo (v 22. min. 49:45, v 25. min. 56:51). Od 27. minute pa so si fantje trenerja Vatoveca predvsem z boljšo obrambo priigrali najprej razliko 12 točk (63:51) in jo nato skokovito večali, tako da je ob koncu tekme prednost naše ekipe znašala kar 41 točk. V vrstah Ferroviaria se je poraja utrujenost in verjetno tudi resignacija, saj so bili jadranovci veliko bolj sveži. Ferroviario pa je itak zelo ugodno presnetil že s tem, da se je uvrstil v finalu.

Za zmago je treba pohvaliti vseh sedem naših košarkarjev, ki so igrali zares dobro in poztvovalno. Med strelce pa se je vpisal tudi mladi Paolo Pro, ki je pokazal nekaj uspešnih potez.

Tretje mesto na tem turnirju je presenetljivo osvojil miljski Dinocenti, ki je v malem finalu premagal ekipo Latte Carso s 73:72 (38:28).

Na tej izvedbi turnirja je Jadran TKB dosegel popoln uspeh, saj je poleg prvega ekipnega mesta dobil posebno priznanje kot najboljši igralec turnirja jadranovec Christian Arena, v prvo peterko pa je bil izbran tudi Sandi Rauber. Ostali člani prve peterke so bili se: Del Ben in Ledda (Ferroviario), Gori (Dinocenti) in Tonut (Latte Carso).

KONCNI VRSTNI RED: 1. Jadran TKB, 2. Lunanuova Ferroviario, 3. Dinocenti Milje, 4. Latte Carso, 5. Bor Radenska, Barcolana, Don Bosco in SGT. (bl)

Christian Arena (med metom na koš) je bil izbran za najboljšega igralca turnirja

KOŠARKA / PROMOCIJSKA LIGA

Odlična predstava Kontovela

Terzo brez moči - Dobra skupinska igra - Civardi 19 točk

Kontovel - Terzo 96:75 (52:33)

KONTOVEL: Ban 4 (2:2), Spadoni 15 (1:2), Kralj 7, Gulic 10 (4:4), Turk 15 (1:3), Starec 4, Civardi 19 (3:3), A. Daneu 8, Vodopivec 8 (1:2), Godnic 6 (0:2), trener Furlan.

TRI TOCKE: Spadoni 4, Kralj 1, Vodopivec 1.

Z dobro skupinsko igro so Kontovelci v soboto v dodatni tekmi promocijskega prvenstva za vstop v D ligo povsem zaslužen premagali ekipo Terza. Ze v uvodnih minutah je bilo jasno, da gostje, ki so za nameček nastopili v okrnjeni postavi (brez treh standardnih igralcev), ne bodo kos našim košarkarjem. Z dobro obrambo in učinkovitim napadom so najprej povedli s 13:5, prednost nato povečali na 21:7, da bi ob koncu polcasa povedli za 19 točk.

Enaka slika se je ponovila tudi v drugem polcasu: Kontovelci so vsilili nasprotnikom visoko tempo igre in bili tudi v obrambi zelo pazljivi. Prednost gostiteljev se je stalno večala ter ob koncu znašala kar 21 točk razlike.

Za zaslužen in visoko zmago je treba tokrat pohvaliti vso ekipo, vseeno pa si posebno pohvalo zaslužita mladi Angelo Spadoni, ki je odlično vodil igro svojih in je poleg tega dal tudi 4 »bombe«, ter Igor Civardi, ki je bil najboljši strelec mostva in je bil zelo uspešen v skoku tako v obrambi kot v napadu.

Kontovelci bodo povratno tekmo igrali v sredo v Terzu. Ce bodo igrali tako kot v soboto, potem so spet favoriti za zmago. Sicer pa je 21 točk prednosti pred povratnim srečanjem kar lep zalogaj za fante trenerja Luke Furlana.

ROKOMET / MOŠKA C LIGA

Kras Trimac z zmago zaključil sezono

Noventa Vicentina - Kras Trimac 19:23 (9:9)

KRAS TRIMAC: Glavina, Valencic, Milic 2, Pertot 7, Oberdan 5, Raseni 4, Vinci 2, Vremec, Puric, Ferfolja, Colja 3, Bogatec, trener: Mahnic.

V zaostali tekmi z Novento Vicentino se je ekipa Krasa Trimac z zmago poslovila od letošnjega prvenstva moske C lige. Noventa Vicentina, ki je tekmo sezona bila neporažena na svojem igrišču, je morala po 60 minutah srdiraga boja priznati premoc naših fantov. Takoj na začetku tekme so Krasovci nekajkrat zadeli z 9 metrov in prisilili nasprotnike, da so igrali globoko obrambo. Na ta način pa so se pojavile v njihovi obrambi velike vrzeli, skozi katere je bila pot do gola precej

lazja. Kljub temu da Krasovci niso nikoli zao-stajali, pa je bila tekma zelo napeta in ekipi sta bili ves čas enakovredni. V drugem polcasu se slika ni bistveno spre-menila in čeprav so Krasovci vodili tudi s tremi goli razlike, niso mogli dokončno streti odpora nasprotnikov. Sredi drugega polcasa je nekaj izvrstnih potez vratarja Glavine, ki je sicer vse-skozi res dobro branil, dovolilo našim fantom, da so povedli s stirim goli prednosti. Krasovci so nato držali nasprot-nika pod kontrolo in s poztvovalnostjo v obrambi zaustavljali po-daje proti krožnemu na-padalcu, ki so vedno predstavljali veliko ne-varnost in na katerih gradbi Noventa Vicentina svojo igro v napadu.

Tokrat je treba pouda-riti odlično igro mladega Iztoka Colje, ki se je boril od prve do zadnje minute in s tremi goli tudi prispeval h končni zma-gi.

Kot smo že povedali, se s to tekmo zaključuje letošnja tekmovalna sezona Krasa Trimac. Zgo-nisko društvo pa vsekakor ne misli držati križem rok, saj se bodo njihove ekipe udeležile številnih prijateljskih turnirjev v Italiji in v bližnji Sloveniji. Poleg tega pa bo Kras organiziral tudi poletni rokometni tabor za fante in dekleta z nizjih srednjih sol v Zgoniku od 27. junija do 2. julija.

Kras Trimac pa bo primerno proslavil tudi 10-letnico rokometu pri Krasu, o čemer bomo se poročali. (Alan)

NOGOMET / ZADNJE KOLO ITALIJANSKE B LIGE

Za napredovanje dodatna tekma Cesena - Padova

Play off in play out v C ligi: v skupini A po prvih tekmah Spal in Como v prednosti

Spal je z eno nogo že v finalu za napredovanje v B ligo, saj je v gosteh odpravil domaco Bologno, na dobri poti pa je v drugi skupini tudi Salernitana, ki je prav tako v gosteh igrala neodločeno z Lodigianijem, medtem ko sta Como proti Mantovi in Juve Stabia proti Reggini uveljavila prednost domačega igrišča.

Povratna srečanja bodo na sporedu prihodnje nedelje, obe finalni srečanja pa bodo igrali teden dni kasneje na nevtralnem igrišču.

Odigrali so tudi prve dodatne tekme v boju za obstanek. Povratna srečanja bodo na sporedu 12. junija, veljajo pa pravila kot za evropske pokale, kjer gol v gosteh šteje dvojno. Porazene ekipe iz dveh tekem bodo nazadovale v C2 ligo.

VCERAJŠNJI IZIDI
PLAY OFF, Skupina A: Como - Mantova 2:1, Bologna - Spal 0:2; Skupina B: Juve Stabia-Reggina 2:0, Logigiani - Salernitana 1:1.

PLAY OUT, Skupina A: Empoli - Alessandria 1:0, Spezia - Massese 0:0, Skupina B: Chieti - Leonzio 0:0, Nola - Siracusa 2:1.

Kot je že obicajno za zadnja leta italijanske nogometne B lige bodo za napredovanje v A ligo in izpad v C ligo morali igrati dodatne tekme.

Za prestop v A ligo se bosta v dodatnem srečanju spoprijeli Padova, ki je včeraj igrala neodločeno v Bariju, in Cesena, ki je poskrbela za lep podvig, s tem da je v gosteh premagala vodilno Fiorentino.

Dodatna tekma bo potrebna tudi za določitev ekipe, ki bo ob Monzi, Modeni in Ravenni nazadovale v C1 ligo. Dodatno srečanje bosta tako igrala Pisa in Acireale. Toskansko mostvo je na domačem igrišču igralo le neodločeno z Andrio, Acireale pa je iztržil točko v Anconi. Zvrhano mero sreče je tokrat imela Pescara, ki je z zaslužen zmago v Cosenzi (2:0) obitala na 17. mestu z enakim številom točk (35) kot Pisa in Acireale, v med-

sebojnih srečanjih pa je bila uspešnejša od neposrednih tekmecev in si je tako zagotovila obstanek v ligi. Pred tem kolom je bil v nevarnosti pred izpadom tudi Palermo, ki pa je doma premagal zadnjevrsceno Monzo in tako ohranil status drugoligaša se za prihodnjo sezono.

IZIDI 38. IN ZADNJEGA KOLA: Ancona - Acireale 1:1, Bari - Padova 1:1, Cosenza - Pescara 0:2, Fiorentina - Cesena 2:3, Modena - Brescia 2:1, Palermo - Monza 1:0, Pisa - F. Andria 0:0, Ravenna - Verona 3:2, Venezia - Lucchese 5:3, Vicenza - Ascoli 0:0.

KONCNI VRSTNI RED: Fiorentina 50, Bari 45, Brescia 44, Padova in Cesena 43, Venezia in Ascoli 40, Ancona in F. Andria 39, Lucchese, Vicenza, Verona in Cosenza 37, Palermo 36, Pescara, Pisa in Acireale 35, Ravenna in Modena 31, Monza 23.

KOLESARSTVO / V ZELO TEŽKI ETAPI GIRA V DOLOMITIH

Druga zaporedna zmaga Pantanija

Rus Berzin še vodi, Pantani zdaj drugi, Indurain tretji

APRICA - Marco Pantani je včeraj s fantastično vožnjo dobil tudi drugo dolomitsko etapo in se v dveh dneh z 10. mesta prebil na drugo, njegov zaostanek za vodilnim Berzinom pa zdaj znaša samo se minuto in 18 sekund. Toda Pantani si ne beli glave z mislimi o skupni zmagi. Zaveda se, da je do konca še daleč, da je se nekaj težkih gorskih etap, v katerih bo spet imel priložnost, da se izkaže, da pa je tudi se nekaj takih, ki mu ne ležijo in v katerih bo težko obdržal stik z najboljšimi.

Pantani je svojo zmago začel graditi na spustu z 2758 m visokega prelaza Stelvio in do vznožja Montirolla je že ujel Franca Vono, ki je sam vozil več kot 80 kilometrov.

Nekaj kilometrov pred vrhom 1852 m visokega Montirolla je Vono tudi prehitel, v boj za zmago pa se je takrat skupaj s Kolumbijscem Rodriguezom spustil tudi Miguel Indurain.

Precej časa je trojica vozila skupaj in si pred skupino, v kateri je bil nosilec rožnate majice Rus Berzin, nabrala že več kot 2 minuti prednosti. Toda v zadnjih 20 kilometrih je Pantani še enkrat pospešil in na zadnjih kilometrih vzpona na tretji včerajšnji gorski prelaz (Santa Cristina), ki so ga morali prevoziti kolesarji, pustil za seboj utrujenega Induraina in Rodriguezu in sam z veliko prednostjo pripeljal na cilj v Aprico. Drugo mesto je z 2 minutama in 53 sekundami zaostanka

osvojil Pantanijev klubski tovariš Claudio Chiappucci, ki se je v zadnjih kilometrih prebil naprej, Indurain pa je 195 kilometrov dolgo etapo od Merana do Aprice končal kot peti s tremi minutami in 30 sekundami zaostanka. Dobre štiri minute za zmagovalcem je v cilj pripeljal Evgenij Berzin, ki je tokrat v boju z ostalimi ostal povsem sam, saj je njegova ekipa zaostala. Se bolj zadaj sta ostala Gianni Bugno in Armand De las Cuevas. Kljub hudemu zaostanku pa je Berzin ohranil rožnato majico pred Pantanijem in Indurainom.

Rezultati 15. etape kolesarske dirke po Italiji od Merana do Aprice, 195 km: 1. Franco Pantani (Ita) 6 ur 55 minut 58 sekund,

2. Claudio Chiappucci (Ita) + 2 minuti 52 sekund, 3. Wladimir Belli (Ita) +3:27, 4. Nelson Rodriguez (Kol) +3:29, 5. Miguel Indurain (Spa) + 3:30, 6. Evgenij Berzin (Rus) +4:06, 7. Udo Bolts (Nem) isti čas, 8. Gianni Bugno +5:50, 9. Vladimir Pulnikov (Ukr), 10. Pavel Tonkov (Rus) oba v času Bugna itd.

Skupni vrstni red: 1. Evgenij Berzin (Rus) 67 ur 19 minut 49 sekund, 2. Marco Pantani (Ita) +1:18, 3. Miguel Indurain (Spa) +3:03, 4. Gianni Bugno (Ita) + 4:08, 5. Wladimir Belli (Ita) +4:41, 6. Armand De Las Cuevas (Fra) + 5:12, 7. Pavel Tonkov (Rus) +7:53, 8. Claudio Chiappucci (Ita) +9:15, 9. Nelson Rodriguez (Kol) +10:15, 10. Andy Hampsten (ZDA) +11:48 itd.

nogometne vesti

Oto Barić s Casinojem Salzburg že avstrijski nogometni prvak

SALZBURG/DUNAJ - Kolo pred pred koncem nogometnega prvenstva v 1. avstrijski zvezni nogometni ligi si je »mostvo leta«, FC Casino Salzburg, že zagotovilo naslov prava. Ekipa trenerja Ota Barića je v gosteh pri dunajskem Rapidu osvojila potrebno točko. Salzburg pred zadnjim kolom vodi s prednostjo dveh toč ter ima za 13 zadetkov boljše razliko v golih od drugoplasirane dunajske Austrie. Salzburg je proti Rapidu igral neodločeno 0:0, na odločilno tekmo na pa je Barićev mostvo spremljalo na Dunaj skoraj 10.000 navijačev, ki so največji uspeh kluba na nacionalni ravni tudi pošteno slavili.

Salzburg bo Avstrijo zastopal v t.i. Champions League, Austria Dunaj pa verjetno v tekmovanju evropskih pokalnih prvakov, saj nihče ne dvomi v zmago v finalni tekmi nad drugoligašem Linzem 11. junija. V pokal UEFA sta se kvalificirala Admira-Wacker in FC Innsbruck, medtem ko je iz 1. lige izpadel Wiener Sportclub. Doidatno tekmo za obstanek pa bo proti FC Linz ali GAK morala igrati ekipa VSE St. Pölten. (I.L.)

Rezultati predzadnjega kola: Rapid Dunaj - FC Casino Salzburg 0:0, Wiener Sportclub - Austria Dunaj 0:3, FC Innsbruck - Vorwärts Steyr 4:2, Admira-Wacker - VSE St. Pölten 3:1, Sturm Gradec - VfB Mödling 2:1.

Lestvica: 1. FC Casino Salzburg 49 (54:18), 2. Austria Dunaj 47 (62:39), 3. Admira-Wacker 44, 4. FC Innsbruck 39, 5. VfB Mödling 34, 6. Rapid Dunaj 33, 7. Sturm Gradec 33, 8. Vorwärts Steyr 26, 9. VSE St. Pölten 24, 10. Wiener Sportclub 21.

Hrvaška - Argentina 0:0

ZAGREB - V zadnji prijateljski tekmi pred odhodom na SP v ZDA je nogometna reprezentanca Argentine v Zagrebu igrala neodločeno s Hrvaško. Argentinci so zapustili dober vtis, čeprav so predvsem v obrambi pokazali nekaj nesigurnosti. Maradona ima sicer kakšen kilogram preveč, vendar pa je Caniggia in Batistuti pripravil nekaj lepih priložnosti. Hrvati so bili precej nevarni v napadu, čeprav jim je manjkalo poškodovani Boksić.

ZDA - Mehika 1:0

PASADENA - Nogometna reprezentanca ZDA je v pripravljalni tekmi za nastop na SP v Pasadeni premagala mehiko z 1:0 (0:0). Edini zadetek je v 52. minuti dosegel Wegerle.

Berti zapušča Inter?

RIM - Nogometaš Interja Nicola Berti je včeraj izjavil, da je malo možnosti, da bi tudi v prihodnji sezoni igral za Inter, čeprav si sam to močno želi. Problem je v tem, da Berti ne more najti skupnega jezika s predsednikom Pellegrinijem v zvezi s podpisom nove pogodbe. Berti hoče triletno pogodbo z letno plačo približno 1,3 milijona mark, Pellegrini pa mu ponuja dvoletno pogodbo in nekaj več kot milijon mark na leto.

Totocalcio

13 PRAVILNIH NAPOVEDI: XX2 211 X11 XX11; DOBITKI: 13 (122 dobitnikov) 49.521.000 lir; 12 (2.583 dobitnikov) 2.236.000 lir.

Marco Pantani je sam pripeljal na cilj v Aprici (AP)

PARIZ / MEDNARODNO PRVENSTVO FRANCIJE

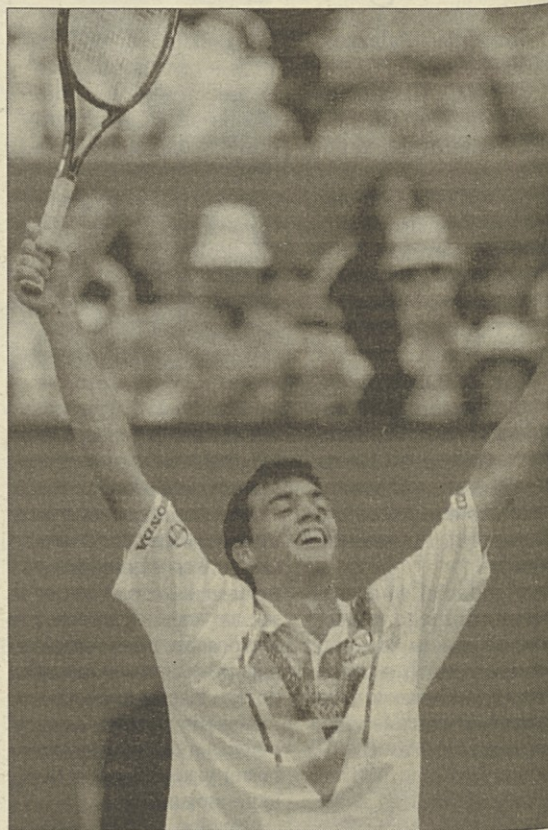
Dvojno slavlje španskega tenisa

Sanchezova in Bruguera najboljša

PARIZ - Z dvojno špansko zmago se je včeraj končalo mednarodno teniško prvenstvo Francije na Roland Garrosu v Parizu. Zmagovalca sta postala Sergi Bruguera (na sliki AP) in Arantxa Sanchez. Bruguera je finalu brez večjih težav premagal presenečenje turnirja, Alberta Berasateguija, Sanchezova pa je v nasprotju z napovedmi premagala francosko teena-gerko Mary Pierce.

Sergi Bruguera je ubranil lanski naslov. Že pred srečanjem je veljal za favorita, to vlogo pa je do kraja potrdil tudi na igrišču. Po zanesljivi zmagi v prvem nizu, smo v drugem prisostvovali precej izenačeni igri, kjer pa je bil na koncu Bruguera spet boljši. Toda v tretjem setu je Berasategui, vendar je nasprotnik je že vodil 2:0 v setih, pokazal, da ni slučajno prišel v finale. Bruguera ni mogel nič proti atipičnim udarcem Baska, ki pa je pri tem tudi izčrpal vso svojo energijo, tako da je bil četrti set zgolj formalnost, ki jo je Bruguera temeljito opravil do konca.

Zenski finale bi moral biti na sporedu že v soboto. Toda zaradi dežja so odigrali samo tri igre. Pierceova je vodila z 2:1 in imela žogico za odvzem servisa nasprotnici. To je v včerajšnjem nadaljevanju tudi takoj izkoristila in povedla s 3:1 in s tem napovedala, da bo nadaljevala zmagovito parisko serijo, kjer je na poti do finala izgubila vsega 10 iger in v polfinalu dobesedno prega-

zila najboljšo igralko na svetu Steffi Graf. Toda peta igra prvega seta je bila odločilna za zmago Sanchezove. Po 15 minutah velikega boja je odvzela servis Pierceovi, predvsem pa je mlado Francozinjo povsem spravila iz tira. Mary Pierce se sicer ni predala, toda Sanchezova je bila izredno zanesljiva, tako da je bila zmaga Spanke samo logična posledica igre, ki sta jo obe pokazali.

Ko je drugič v karieri dvignila pokal za zmago se je Sanchezova zahvalila publiki, proti kateri se je tudi morala boriti, Pierceova pa je dejala, da bo pac zmagala prihodnje leto.

REZULTATI FINALNIH SREČANJ

Moski: Sergi Bruguera (Spa/6) - Alberto Berasategui (Spa) 6:3, 7:5, 2:6, 6:1.

Zenske: Arantxa Sanchez (Spa/2) - Mary Pierce (Fra/12) 6:4, 6:4

Moske dvojice: Jonathan Stark/Byron Black (ZDA-Zim/2) - Jan Apell/Jonas Bjorkman (Sve/12) 6:4, 7:6 (7:5)

Zenske dvojice: Gigi Fernandez/Natalija Zvereva (ZDA-Belor/1) - Lindsay Davenport/Lisa Raymond (ZDA/11) 6:2, 6:2

Mesane dvojice: Kristie Boogert/Menno Oosting (Niz) - Larisa Neiland/Andrej Olhovskij (Lit-Rus/7) 7:5, 3:6, 7:5

HOKEJ NA LEDU / FINALE V NHL

Uspeh Rangerjev sredi Vancouvra

New York zdaj vodi z 2:1 v zmagah

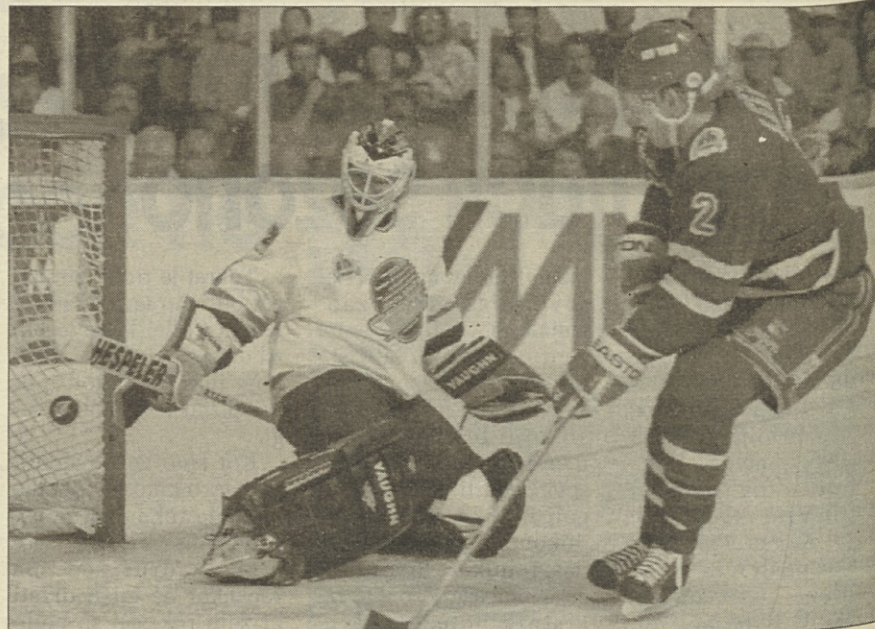
Vancouver Canucks - New York Rangers 1:5 (1:2, 0:1, 0:2)

VANCOUVER - Ledeni dvorana, 16.150 gledalcev, sodniki Van Hellemond (glavni), Scapinello in Mitton (linijski).

STRELCI: 1:0 (2) - Bure (Linden, Adams), 1:1 (14) - Leetch, 1:2 (20) - Anderson (Beukeboom, Nemtinov), 1:3 (39) - Leetch (Tikkanen, Beukeboom), 1:4 (41) - Larmer, 1:5 (54) - Kovalev (Graves, Messier)

V tretji tekmi finala Stanleyjevega pokala in obenem prvi od treh zaporednih srečanj v Vancouvru so presenetljivo visoko slavili gostujoči newyorški Rangerji. S tem so si po sokantnem porazu v prvem srečanju na domačem terenu že priigrali prednost ene zmage in bodo v naj-

slabšem primeru odločilno srečanje igrali doma. Domaćini so povedli že v drugi minuti, strelec pa je bil nihce drug kot Pavel Bure. Namesto da bi domaćini odšli na počitek z minimalnim vodstvom, so se stvari na koncu druge tretjine zasukale povsem drugače. V štirinajsti minuti je »napadalec« New Yorka Brian Leetch, ki se je po poškodbi Zubova iz obrambe preselil v napad, ustrelil mimo gola, vratar Vancouvra McLean, ki je ploščico hotel odbiti v kot, pa je bil nespreten, saj jo je odbil v lastno mrežo. Minuto in 39 sekund pred koncem prve tretjine je Bure s palico poškodoval branilca Wellsa in dobil poleg petminutne kazni še avtomatično kazen igre. Rangerji so dobrih 40 sekund pred koncem

Gol Briana Leetcha (New York Rangers) v prvi tretjini tekme (Telefoto AP)

z zadetkom Andersona povedli z 2:1. Streljal je Nemtinov, Anderson pa je s hrbtom obrnjen proti голу Vancouvra v zadnjem trenutku spremenil smer ploščice in tako ukanil McLeana. Kljub koncnemu rezultatu v strelh na vrata, ki je bil sicer izenačen s 25:25, pa je slo odtlej Vancou-

vru vse slabše.

Na 3:1 je pred koncem druge tretjine povisal Brian Leetch in tako dosegel že svoj drugi zadetek, v tretji tretjini pa sta zadela se Larmer, ki je povisal vodstvo na 4:1 v vsega 25 sekundah igre, ter Kovalev, ki je v 14. minuti postavil končni izid 5:1. Slaba stran Van-

couvra je gotovo igra z igralcem več, saj v tem srečanju niso izkoristili kar šestih priložnosti, da bi zadeli mreže New Yorka. Njihov rezultat v igri z igralcem več v letošnji koncnici pa je katastrofalen in znaša 17:0. Četrto srečanje bo na sporedu v četrtek zvečer v Vancouvru. (M. J.)

ŠE ENAJST DNI DO ZAČETKA NAJBOLJ ODMEVNEGA ŠPORTNEGA DOGODKA LETA

Beckenbauer in Zagalo rekorderja posebne vrste

Edina doslej sta svetovni naslov osvojila kot igralca in trenerja

Do svetovnega nogometnega prvenstva v ZDA manjka samo se enajst dni in temperatura je v nogometnih krogih iz dneva v dan višja. Padajo stave o favoritih, govori se o rekordih, spominja se reprezentanc in posameznikov, ki so dali svoj pečat dosedanjim prireditvam.

Med temi, ki se lahko ponasajo s takim ali drugačnim rekordom, sta tudi Nemec Franz Beckenbauer in Braziljec Mario Jorbe Lobo Zagalo, ki se lahko pohvalita, da sta edina, ki sta osvojila svetovni naslov kot nogometaša in kot trenerja reprezentance.

Kaiser Franz, kot Beckenbauerja v nogometnih krogih imejuje se danes, po dolgi in izredni igalski karieri (ob velikih klubskih uspehih se 103 nastopi za nemško reprezentanco, 1 svetovni in 1 evropski naslov) ni razmišljal o karieri nogometnega trenerja. Rajši je svoje dneve preživljal ob palici za golf, pozimi pa se je s smučmi spuščal po strminah v Kitzbühlu. Toda vsake stvari je enkrat konec in tako je bilo tudi Beckenbauerjevega uživanja v pokoju. Leta 1984 je bila Nemčija izločena iz finalnega dela evropskega prvenstva in treba je bilo hitro ukrepati. Kaiser Franz sicer ni se nikoli treniral in ni imel niti trenerske

izkaznice, toda predsednik nemške nogometne zveze Hermann Neuberger je našel zdravilo tudi za te težave. Beckenbauerja je postavil za »sefa ekipe«, ki je zamenjal »zveznega trenerja« Juppja Derwalla. Obracun v 66 nastopih, ko je vodil nemško reprezentanco ni slab: 1 svetovni naslov (1990 v Italiji), 1 svetovni podnaslov in evropski bron.

Mario Zagalo je po rezultatih se uspešnejši od Beckenbauerja. Samo on in legendarni Pelé sta osvojila tri naslove svetovnega prvaka in samo on je ob Beckenbauerju osvojil naslov kot trener in igralec. Kot igralec je svetovni naslov osvojil leta 1958 in 1962, kot trener pa je sedel na klopi brazilske reprezentance, ki je leta 1970 v finalni tekmi s 4:1 premagala Italijo. Zagalo se je na vročo brazilske klopi usedel komaj dva meseca pred »mundialom«, ko je zamenjal Joäja Saldanha, ki se je držnil predsedniku države, generalu Mediciju, zabrusiti, da o tem, kdo bo igral v reprezentanci odloča sam in ne predsednik države. Zagalo je bil takrat bolj diplomatski in je nato na krmilu brazilske reprezentance ostal do 6. julija 1974, ko je na SP v Nemčiji izgubil s Poljsko tekmo za 3. mesto.

Walter Zenga na SP 517 minut nepremagan

Walter Zenga, 34-letni vratar milanskega Interja, ze nekaj casa ni v ozjem izboru za reprezentanco Italije. To ga ne skrbi prevec, pa ceprav je letos veckrat dal vedeti, da mu ni povsem vseeno, da reprezentancne kariere ne bo zakljucil na svetovnem prvenstvu. Toda sezona zanj in njegov Inter kljub osvojenemu pokalu UEFA ni bila najboljsa in možnosti za vpoklic so bile zgolj teoreticne.

Toda Zenga (na sliki), ki je bil v letih 1989, 90 in 91 tudi proglašen za najboljšega vratarja sveta, kljub vsemu, vsaj do konca letosnjega svetov-

nega prvenstva, ne bo povsem pozabljen. Verjetno najboljši vratar na svetu v zadnjih dveh letih, Danec Schmeichel, bo sicer SP gledal le po televiziji, ker se Danci niso uvrstili v ZDA, zato pa bodo razni Pagliuce, Taffareli, Illgnerji, Belli, Zubizarete, Bonnerji in drugi poskušali zrusiti Zengov rekord s svetovnega prvenstva v Italiji pred stirimi leti, ko v vratih reprezentance »azzurrov« kar 517 minut ni prejel zadetka.

Ob tem pa je bil Zenga tudi tragični junak svetovnega prvenstva v Italiji. Na polfinalni tekmi z Argentino je Caniggia dosegel gol, za katerega je imel po mennju vseh največ »zaslug« prav Zenga. To tudi sam prostodušno priznava, ob tem pa dodaja, da so pač vratarji tisti, ki morajo vedno plačati za svoje napake.

»Cudeznih« obramb in cudnih golov tudi v ZDA ne bo manjkalo. Vprašanje pa je, ce bo kdo od prisotnih vratarjev lahko odigral vlogo protagonista, kot so to bili Banks leta 1966, Zoff leta 1982 in pa Walter Zenga leta 1990.

Knjiga rekordov

Največ golov na enem prvenstvu (posamezniki)

13	Juste Fontaine (France) 1958
11	Sandor Kocsis (Madžarska) 1954
10	Gerd Muller (Zah. Nemčija) 1970
9	Ademir Marques de Menezes (Braz.) 1950 Ferreira Eusebio (Portugalska) 1966
8	Guillermo Stabile (Argentina) 1930 Leonidas da Silva (Brazilija) 1938
7	Gyula Zsengeller (Madžarska) 1938 Jairzinho (Brazilija) 1970 Grzegorz Lato (Poljska) 1974
6	Josef Hugi (Svica) 1954 Max Morlock (West Germany) 1954

Največ tekem brez poraza

13	Brazilija 1958-'66 (11 zmag, 2 remija)
11	Urugvaj 1930 & 1950-54 (10 zmag, 1 remi) Brazilija 1970-'74 (9 zmag, 2 remija) Brazilija 1978-'82 (8 zmag, 3 remiji)
10	Italija 1982-'86 (5 zmag, 5 remijev)
9	Italija 1934-'38 (8 zmag, 1 remi) Zah. Nemčija 1974-'78 (5 zmag, 4 remiji)
8	Zah. Nemčija 1954-'58 (6 zmag, 2 remija) Brazilija 1986-'90 (7 zmag, 1 remi)

Največ golov v finalni tekmi (posamezniki)

4	Leonidas da Silva, Brazilija - Poljska, 1938; Ernest Willimowski, Poljska - Brazilija, 1938; Gustav Wetterstroem, Svedska - Kuba, 1938; Juan Schiaffino, Urugvaj - Bolivija, 1950; Ademir Marques de Menezes, Brazilija - Svedska, 1950; Sandor Kocsis, Madžarska - Zah. Nemčija, 1954; Juste Fontaine, Francija - Zah. Nemčija, 1958; Ferreira Eusebio, Portugalska - Sev. Koreja, 1966; Emilio Butragueno, Spanija - Danska, 1986.
---	--

Največ zaporednih zmag

7	Italija 1934-'38
6	Anglija 1966-'70 Brazilija 1950-'54 Brazilija 1978-'82
5	Urugvaj 1930 & 1950 Urugvaj 1950-'54 Zah. Nemčija 1954-'58 Brazilija 1958-'62

Največ zaporednih porazov

9	Mehika 1953 & 1950-'58
7	Svica 1954 & 1950-'58
6	El Salvador 1970 & 1982
5	Bolgarija 1966-'70 Svedska 1978 & 1990

Največ naslovov

3	Brazilija 1958, 1962, 1970 Italija 1934, 1938, 1982 Zah. Nemčija 1954, 1974, 1990
2	Argentina 1978, 1986 Urugvaj 1930, 1950
1	Anglija 1966

AP/Tracie Tso

Svetovno prvenstvo – vroča vstopnica

Podatki o vstopnicah

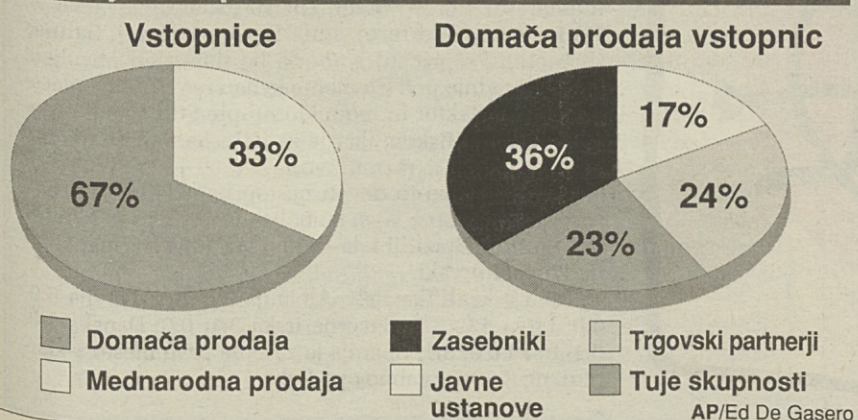
Število razpoložljivih vstopnic	3,5 milij.
Poprečna cena vstopnice	58 dolarj
Število vstopnic naprodaj v ZDA	2,25 milij.
Število vstopnic za tuje obiskovalce	1,25 milij.
Število vstopnic 3. kategorije	1 milijon
Število vstopnic v splošni prodaji v ZDA	2 milijona

Cena vstopnic za posamezno tekmo

Tekma	1. kategorija	2. kategorija	3. kategorija
Otvoritvena tekma	\$120	\$70	\$40
Prva tekma na igrišču	\$75	\$50	\$30
Izločilno kolo	\$65	\$45	\$25
Finalno kolo	\$85	\$60	\$35
Cetrtfinale	\$140	\$80	\$55
Polfinale	\$300	\$200	\$90
Finale in mali finale	\$475/\$125	\$300/\$100	\$180/\$60

Prodaja vstopnic

JE VSEGA KRIV AJAXOV KLAN? / MNENJA SO DELJENA

Zakaj Gullita ne bo na SP? Milan ni pustil Van Bastna

Nizozemska je bila v širšem krogu favoritov za zmago na bližnjem svetovnem nogometnem prvenstvu v ZDA. Po zadnjih zapletih v zvezi z »zadevo Gullit« pa kaže, da so možnosti tulipanov znatno manjše.

Nizozemska je na svoji zadnji prijateljski tekmi v Eindhovenu tudi brez Gullita preresetala mrežo Madzarov (7:1), toda jasno je je, da se bo odsotnost Milanovega asa na SP močno poznala, saj sodi Gullit gotovo med najboljše nogometaše na svetu. V letošnji sezoni je sijajno igral v vrstah Sampdorie. Dozivel je pravi preporod, tako da ga je Berlusconi Milan spet zvabil v svoje vrste. Z Gullitom bi Nizozemska nedvomno imela večjo udarno moč predvsem v napadu, saj se ta nogometaš odlikuje tako s svojimi realizatorskimi sposobnostmi kot tudi z izrednimi podajami v kočni fazi napada. Je skoraj popoln igralec, ki ga bo izredno težko zamenjati.

Kako to pa, da se je Nizozemska lahko odrekla svojemu, ta čas najboljšemu nogometašu?

Ze od nekdaj se nizozemski selektor Advocaat in Gullit nista ravno ljubila. Zato Milanov as zadnja leta tudi ni igral za nizozemsko reprezentanco. Za selektorja in za Gullita pa je bil nastop na sklepnem delu ameriskega SP le prevelik izziv, da ne bi našla skupnega jezika. Toda

Gullitova avantura z državno reprezentanco je trajala le en teden, nakar se je Milanov as nenadoma odločil, da je njegovo reprezentančno obdobje dokončno končano.

Gullitova odločitev je seveda ne samo na Nizozemskem temveč po vsem nogometnem svetu odjeknila kot prava bomba. Na improvizirani tiskovni konferenci je Gullit dejal, da bo vse pojasnil po svetovnem prvenstvu. Selektor Advocaat pa je izjavil, da Gullitovega ravnanja ne razume. Nizozemski mediji pa slavnemu nogometašu niso prizanesli. Marsikdo ga je obtožil izdajstva, spet drugi so namignili, da se je z igranjem v Italiji pomehkuzil in da čuva svoje dragocene noge, da bi lahko služil še nekaj let.

Po mnenju Gullitovega očeta pa je resnica povsem drugačna. Ruuda je v bistvu likvidiral Ajaxov klan (tega sestavlja kar osem nogometašev), ki je na Milanovega nogometaša izredno ljubosumen. Tu pa je se Barcelonin član Koeman, ki se z Gullitom ze od nekdaj ne razume.

Da bi selektor Advocaat vsaj delno resil, kar se je resiti dalo, je v reprezentanco poklical drugega Milanovega asa Marca Van Bastna, ki pa po operaciji gleznja ze dolgo ne igra. Advocaat je s to potezo skušal pomiriti duhove v reprezentanci, ki so bili očitno po Gullitovem nenadnem

odhodu precej »razburkani«. Van Basten bi sicer na SP stopil na igrišče le redko in v skrajni potrebi, ostalim nogometašem pa naj bi bil predvsem v moralno oporo. Milanov srednji napadalec je bil nad tem navdušen. Takoj se je odzval Advocaatovemu vabilu in je celo izjavil, da se počuti povsem nared in da bi lahko celo igral več kot samo nekaj minut.

Van Bastnov navdušenje pa je kaj kmalu splahnelo ob zelo ostrem Milanovem tiskovnem sporočilu, v katerem je, izpod peresa upravitelja Gallianija, jasno zapisano, da bi bila prava norost, ce bi se Van Basten odzval vabilu nizozemskega selektorja. Van Bastnu tako ni preostalo drugega, kot da se pokori »diktatu« svojega kluba, pri katerem je zaposlen in tudi bogato plačan, in si se naprej zdravi predragoceni glezenj.

Nizozemski selektor Advocaat, ki je v zadnjem trenutku namesto Van Bastna pozval v reprezentanco Bosmana, je torej spet ostal na cedilu. Sicer pa je Nizozemska tudi v preteklosti premostila take in se hujše težave. Reprezentanca je se vedno konkurenčna, saj jo sestavljajo odlični posamezniki kot Rijkaard, Bergkamp, Koeman in drugi, toda z Gullitom pa bi se vendarle lahko potegovala za najvišja mesta, ce ne za sam vrh.

© 1991 WC 94 TM

SKUPINA C

V skupini C bodo nastopale: Bolivija, Nemčija, Španija in Južna Koreja. Tekme bodo igrali v Chicagu, v Dallasu in v Bostonu po sledečem razporedu:

17. junija
v Chicagu
Nemčija - Bolivija

17. junija
v Dallasu
Španija - J. Koreja

21. junija
v Chicagu
Nemčija - Španija

23. junija
v Bostonu
J. Koreja - Bolivija

27. junija
v Chicagu
Bolivija - Španija

27. junija
v Dallasu
Nemčija - J. Koreja

Nemčija najverjetnejši kandidat za drugega finalista (proti Braziliji)

Ce je Brazilija glede na statistiko prvi favorit za naslov (nobena evropska reprezentanca ni uspela zmagati na svetovnem prvenstvu na ameriskih tleh), je Nemčija drugi finalist. Da se bo Nemčija prebila v finale, ne predvidevajo le statistiki, temveč tudi realna ocena trenutnih sil. Ekipa je od zmagovitega Mundialeja v Italiji ostala dejansko nespremenjena, večina igralcev pa tedanjih vrhlin ni izgubila. Edina vrzel, ki je trener Berti Vogts ne bo uspel zapolniti, je pomanjkanje izrazitega liderja v vezni vrsti, ker se je Lothar Matthäus pomaknil v obrambo.

Ne glede na morebitno zmago ali prav tako morebiten neuspeh se nemškemu nogometu se naprej zelo dobro piše. Minulo državno prvenstvo je postreglo z mnogimi "plusi" in redkimi "minusi". V prvi vrsti je naraslo število gledalcev: izenačenje ne more biti edini vzrok večjega obiska na stadionih, ker je Bundesliga tako kot letos že vrsto let izrekla svoje sodbe prav v zadnjih (če ne že kar zadnjem) kolidih. Vsaj na papirju se je povečala tudi kakovost. Vse več reprezentantov igra v domovini in legionarjev ni niti toliko, kot je prstov na rokah. V primerjavi z drugimi

prvenstvu (in primis z italijanskim) je igra zelo korektna, učinkoviti čas, ki je visjim slojem FIFE tako pri srcu, pa zelo visok: kar 67 minut na tekmo. In se: izključitev je bilo za dve tretjini manj kot v Italiji, zadetkov neprimerno več (povprečje 2, 9 je med elitnimi državami najvišje), precej pa je tudi mladih igralcev, kar ni ravno običajno za nemško nogometno tradicijo. Kot piko na "i" lahko postavimo dejstvo, da je za Nemca reprezentančni dres največje zadoščenje, in nacionalni ponos brani raje kot pomehkužen Italijan, kar se je nenazadnje pokazalo tudi na prijateljski tekmi v Stuttgartu pred dobrima dvema mesecema. Vodilna vloga Nemčije v svetov-

nem nogometu je le logična posledica širokega izbora: nemška zveza je že pred priključitvijo vzhodnega dela imela največje število včlanjenih nogometašev, zdaj pa je prednost nad tudi veliko bolj obljude-nimi državami postala nezaplnljiva.

Kot že rečeno, se podoba standardne enajsterice v starih letih skoraj ni spremenila. Vrata je sicer nekaj časa branil Köpke (igralec leta '92), a mu je Illgner spet pobral majico številka ena. Pravo novost predstavlja pomik Matthäusa v vlogo libera, stopperja sta se vedno Kohler in Buchwald, na levi igra Brehme, čeprav manj uspešno in se mora zato varovati konkurence Wagnerja. Odkritje je dobra igra Sammerja, ki je spet zablestel po katastrofalni izkušnji pri Interju, presenečenje pa je Strunz. Vezno vrsto dopolnjujeta Hässler in Effenberg, v napadu pa je Klinsmannov trenutni partner Möller. Vogts je namreč najavil vrnitev Völlerja, tudi sicer pa ima na spisku celovrsto dobrih "stürmerjev", začeni s bomberjem Kaiserslauterna Kuntzem. Ne glede na to ali ono inacijo je prisotnost Nemčije 17.7. na Rose Bowlu v Los Angelesu gotova.

»Harakiri« Japonske odprl pot J. Koreji

Južna Koreja se s svojim četr-tim (in tretjim zaporednim) nastopom na svetovnem prvenstvu vse bolj postavlja kot vodilno azijsko moštvo, čeprav je de-nimo v finalni kvalifikacijski skupini zasedla drugo mesto za Savdsko Arabijo in obenem le zaradi boljše razlike v golih prehitela Japonec.

Razen tega morajo Korejci brz postaviti oltar »harakiriju« Japonske: v zadnji tekmi je proti že odpisanemu Iraku prejela gol (izenacujoči 2:2) v 90. minuti in se tako poslovila od ZDA.

Uspeh Južne Koreje je odraz velike tradicije (za azijske razmere, seveda). Kar se tiče dela z reprezentančnimi vrstami, je Južna Koreja organizacijsko precej blizu Italiji. Zveza razpolaga z lastnim tehničnim centrom (italijanski Coverciano), v katerem se kalijo trenerji, s katerimi nato izključno razpolaga sama. Dejstvo, da so strokovni kadri večinoma sestavljeni iz domaćinov, moramo razumeti kot veliko prednost. O za Azijo nadpovprečnem nivoju južnokorejskega nogometa pričajo tudi nekateri igralci, ki so se uspešno že pomerili tudi v veliko zahtevnejših okoljih. V začetku osemdesetih let je Gha Bum Kun igral v nemški Bundesligi, kjer je pri Leverkusnu v šestih sezonah dosegel 52 golov. Pri Bochumu (prvi na lestvici v drugi ligi) pa trenutno igra Kim Soo Jung, se nekaj igralcev pa igra v japonski J-League: če ne drugega, vidijo tu na delu vse številnejše Evropejce in Južnoameričane.

Ko smo že govorili o italijanskem modelu, moramo tudi omeniti igro korejske ekipe, ki močno spominja na znani italijanski »catenaccio«. V obrambi so namreč stire branilci, za njimi pa morebitne vrzeli zapolnjujejo libero, ki svojega mesta ne zapusti niti v primeru vesoljnega potopa. Glavne značilnosti so se dolge podaje in odlična telesna priprava. Najhujsa ovira je pomanjkanje fantazije: na duhovitejšo potezo bomo zaman čakali.

Tako v kvalifikacijah: Libanon 2:0, 1:0; Hong Kong 4:1, 3:0; Indija 7:0, 3:0; Bahrain 3:0, 0:0; in v finalni azijski skupini Severna Koreja 3:0, Iran 3:0, Irak 2:2, Japonska 0:1, Savdska Arabija 1:1.

Uvrstitev Bolivije v Ameriki vzbudila val polemik

Uvrstitev Bolivije na sklepni del je v Evropi minila skoraj neopazno, medtem ko je v Južni Ameriki sprožila reakcije nesluhtenih razsežnosti. O nogometni nepomembnosti te države prica ze podatek, da bo letošnji nastop sele tretji v zgodovini svetovnih prvenstev: leta 1930 so v Urugvaju "zeleni" doživeli dva visoka poraza proti Braziliji in Jugoslaviji, leta 1950 pa jih je v Braziliji izločil Urugvaj. Na obeh izvedbah je bila prisotnost seveda vezana na zemeljsko blizino, ne pa na dejanske zaslu-

ge. Kvalifikacijske tekme je Bolivija igrala v 3600 metrov visoko ležečem La Pazu in nadmorska visina se je to pot izkazala kot odločilna. Domaćini so zdržali, saj so navajeni na razredčen zrak in proti posledicnim nevšečnostim cepljeni z zvečenjem kokinih listov, nasprotniki pa so proti koncu tekme capljali po igrišču in se zatekali h klopi, ki jim je nudila mamljivo jeklenko s kisikom. Skupili so jo celo Brazilci in gotovo ni slučaj, da so oba gola prejeli prav v zadnjih treh minutah igre. Po tej tekmi je negodovanje postalo glasnejše. V doping kontroli so pri dveh bolivijskih igralcih dejansko odkrili sledove koke, vendar je FIFA zvečenje listov, ki se od končnega produkta (kokinega prahu) močno razlikujejo, po našem mnenju povsem pravilno legalizirala. Ni novost, da si Indijanci v Andih na tak način pomagajo ze tisoletja. Nekdo je tudi sprožil zamisel, da bi za uradne tekme postavili mejo 2200 metrov nadmorske visine: v ozadju predloga, ki je prav tako naletel na gluha ušesa, so se skrivali in-

teresi mnogo uglednejšega Urugvaja, kjer so že slutili nepricakovano izločitev.

Najzaslužnejši "heroj" zgodovinskega uspeha je španski oziroma baskovski trener Javier Azgarkorta. Skupino poprečnih in nediscipliniranih posameznikov je uspel vliti v kalup, ki je konec koncev pokazal določeno vzdržljivost. Vlada je Azgarkorti celo ponudila bolivijsko državljanstvo, ki pa ga je odklonil, češ da ima Bolivijo itak v srcu. Verjamemo mu, saj obogatel gotovo ni. Drugi vidnejši protagonisti so Etcheverry (igra v Cilu), ki nosi zvezev "el diablo", "Platini" Sanchez (bomo videli...) in Ramallo, najboljši strellec. Tudi sicer imajo ekip iz domačega prvenstva: Bolivar, (po Simonu Bolivarju), The Strongest (najmočnejši), Destroyers (uničevalci), Ciclon, najde pa se tudi španska inacica Primorja - Litoral!

Tako v kvalifikacijah: Brazilija 2:0, 0:6; Urugvaj 3:1, 1:2; Venezuela 7:1, 7:0; Ekvador 1:1, 1:0.

Hrvati potunkali optimizem Španije

Selektor, kateremu vsi oporekajo, je gotovo Javier Clemente. V Španiji je do nedavnega (do prijateljske tekme s Hrvaško, 0:2) vladal precejšen optimizem, državna reprezentanca je dejansko bila Barcelona brez tujcev, ker pa so prav Stojckov, Romario in Koeman ključni možje Barce, so mnogi upravičeno dvomili o taki izbiri. V kvalifikacijah ni bilo večjih težav, čeprav je sterilnost v napadu najavil remi brez golov z Latvijo. Tolazba, da so izločili evropskega prvaka Dansko, pa čeprav le v zadnjih minutah odločilne tekme, je večini zadoštovala.

Clemente je vseskozi vztrajal pri svojem, po polomu s Hrvati pa je spremenil tako sistem igre kot (delno) igralško zasedbo. Po latinskem pravilu »vox populi, vox dei« je nezadovoljstvo se naprej veliko. Pri Barceloni so uzaljni, stare garde Real Madrida ni več (le v tem sta si javno mnenje in Clemente enaka), odlični Deportivo La Coruña bo morda le imel enega igralca v standardni enajsterici in se bi lahko nastevali. Kamen spotike je predvsem obrambna igra.

Postavitev 5-4-1 se iz previdne spremeni v napadalno, ce zunanji branilci v Barceloninem slogu igrajo zelo odprto, za tem pa navijaci »rdečih furij« zaman težijo.

Tako zgocih problemov v Španiji se nikoli ni bilo,

ker sta usodo domačega prvenstva in torej reprezentanco z igralci zalagala Real in Barcelona, občasno pa se Atletico Madrid in Athletic Bilbao. V vzhajanjem novih sil in vaznejšo vlogo do pred kratkim nepomembnih klubov, so se zacele pojavljati težave, ki jih na primer tudi v Italiji zelo dobro poznamo. Manjša društva hočejo na vsak način pristaviti svoj piskrcek in cim boljše ovrednotiti svojo zvezdo, da bi na prodajni borzi zanj cimec iztržili. V tem namenu je uspel Sporting Gijon, ki je uspešno »plasilal« Abelarda in Juaneleja. Očitno nista najbolj v čislih Clementeja 20-letni Bask Julen Guerrero (zapomnite si to ime!), se manj pa Deportivo levo krilo Fran, igralec leta, ki bo le grel klop. Po anketi, ki jo je izvedel madridski dnevnik »El País«, se navijati le za 4/11 strinjajo z državnim selektorjem. Verjetna oziroma dosedanja postava Spancev (v oklepajih pa alternative navijačev) je naslednja: Zubizarreta (Cañizares), Alkorta, Abelardo (Giner), Boro (Camarasa), Ferrer, Sergi, Hierro (Guardiola), Bakero, Goikoetxea (Guerrero), Luis Enrique (Fran), Salinas (Juanele). Prepricani smo, da bo naposled obveljala nekaka srednja pot. Clemente je namreč najboljše plačani zvezni selektor in mora kloniti pred določenim geopolitičnim pritiskom, kar je za latinske narode tipično in navsezadnje ... razumljivo.

Za Španijo bo to deveti nastop na sklepni fazi svetovnega prvenstva, njen najboljši dosežek pa je bilo četrto mesto v Braziliji leta 1950. Leta 1964 so Španci bili evropski prvaki.

Tako v kvalifikacijah: Albanija 3:0, 5:1; Latvija 5:0, 0:0; Litva 5:0, 2:0; Severna Irska 3:1, 0:0; Danska 1:0, 0:1; Irska 0:0, 3:1. Španija je zasedla prvo mesto v skupini, drugo »uporabno« pa Irska.

SKUPINA D

V D skupini nastopajo Argentina, Bolgarija, Grčija in Nigerija. Tekme bodo igrali v Bostonu, v Chicagu in v Dallasu. Spored je naslednji:

21. junija
v Bostonu
Argentina - Grčija

21. junija
v Dallasu
Nigerija - Bolgarija

25. junija
v Bostonu
Argentina - Nigerija

26. junija
v Chicagu
Bolgarija - Grčija

30. junija
v Bostonu
Grčija - Nigerija

30. junija
v Dallasu
Argentina - Bolgarija

Argentina se ubada z vprašanjem, ali bo Maradona igral ali ne

Bo Maradona igral ali ne? In če bo, na kakšni ravni? Ti vprašanja nista dolgo mučili samo argentinskih in nasploh vseh ljubiteljev nogometa, ampak predvsem organizatorje. Ti dobro vedo, da je "pibe de oro" trenutno edina (ceprav že skoraj ugasla) zvezda, ki lahko nogomet reklamizira v Združenih državah. Bagio, Romario Ali Matthäus so za večino Američanov nepoznani, o Diegu pa so morda le slišali govoriti. Na Maradono so tako pritiskali organizacijski odbor, mednarodna nogometna zveza in kopica sponzorjev. Maradona bo v ZDA nastopil in svoj že itak zajeten bančni račun se okrepil.

Ob vsem tem je mučna in s srečo posejana pot kvalifikacij prešla v ozadje; le malo je manjkalo, da bi "blancocelastes" svetovno prvenstvo gledali le po televiziji. V zadnjem kolu kvalifikacijskega kroga so morali

zmagati proti Kolumbiji, da bi v skupini osvojili prvo mesto in se na SP uvrstili direktno. Tekme pa niso samo izgubili, doživeli so katastrofo zgodovinskih razsežnosti (5:0, in to celo v Buenos Airesu). Na srečo je Paragvaj proti Peruju le izenačil in tako pristal točko za Argentino, saj bi jo v primeru zmage zaradi boljše razlike v golih prehitel. V dodatni tekmi z Avstralijo je zaigral tudi Maradona, ki je zadovoljil, a igre ni uspel kdove kako poživiti. Mimo tega moramo ob

treznem razmisleku ugotoviti, da je Argentina le občasno imela dobro reprezentančno vrsto. Dva osvojena svetovna naslova sta v resnici bolj naključna kot sad kakovosti celotnega gibanja. Prvič je bilo odločilno domače igrišče in "pomembna" sodniška pomoč, drugič pa izredna igra Maradone, ki je leta 1986 bil neustavljiv in bi do istega dosežka pripeljal katerokoli ekipo - le Ruan-de in Tajvana morda ne.

Stanje v argentinskem nogometnem svetu in delo zveznega selektorja Alfia Basileja pa ni niti najmanj prijetno. Sistem domačega prvenstva se zadnje čase spreminja malodane iz leta v leto. Od srede šestdesetih let so začeli podeljevati dva naslova: metropolitano je bil namenjen elitnim klubom, nacional pa vsem. Po poskusih s končnico in enotnim prvenstvom sta zdaj na razpolago spet dva naslova, eden za prvi del (apertura), drugi pa za

povratni (clausura). Za izpad se štejejo rezultati zadnjih dveh sezon: teoretično lahko izpade tudi privak! V takih neurejenih razmerah je zanimanje skromno, stadioni prazni in za srečnice se imajo le tisti, ki si uspejo utreti pot v Evropo ali vsaj čez Plato v Urugvaj, nove možnosti pa se odpirajo na Japonskem. Da je argentinskih legionarjev po svetu manj, torej ni dober znak. V reprezentanci so nam bolj znana imena le vratar Goicoechea, napadalca Batistuta in Canigga ter seveda Maradona. V Italiji solidno igra se Chamot, v Spaniji Redondo, nekaj je veteranov, večina pa si bo mesto pod soncem (beri selitev iz domovine) skušala izboriti prav z dobro igro na svetovnem prvenstvu. Na vsak način zvezd na obzorju ni.

Tako v kvalifikacijah: Peru 1:0, 2:1; Paragvaj 3:1, 0:0; Kolumbija 1:2, 0:5; Avstralija 1:1, 1:0.

Nigerija prva violina v Afriki

Nigerija je trenutno nedvomno prva violina celotnega afriškega nogometa. Uvrstitev na svetovno prvenstvo je le krona izrednih uspehov na članski in se posebno mladinski ravni, kar obenem najavlja daljšo nadvlado »afriškega velikana«.

Pravzaprav ima ta ne ravno ogromna, a zelo gosto obljubljena država (več kot 100 milijonov prebivalcev) zelo kratko nogometno tradicijo, saj je recimo na celinskem tekmovanju polfinale dosegla sele leta 1976. V zadnjih letih je tako po kakovosti kot količini daleč pred vsemi. Razpoložljive sile so bile vedno neizmerne, vendar je velikan prevečkrat imel ilovnate noge, ki ga niso držale pokonci. Organizacijsko je bilo vse prepuščeno slučaju: na celu nogometne zveze se je v osemdesetih letih zvrstilo kar sedem mož - lutk ministva za sport. Zda se je položaj umiril in premiki ustalili, rezultati so zato le posledica večje skrbi tistih, ki odgovarjajo za organizacijo. Ob tako velikem potencialu ni čudno, da se najboljši nigerijski nogometaši tudi v Evropi uveljavijo na vrhunski ravni. Skupno jih na stari celini igra kar 28, nekateri pri Ajaxu, drugi na Cipru.

Nigerija je kot pripadnica Commonwealtha bolj navezana na anglesko tradicijo in je vedno igrala tipično anglesko in zastarelo igro »kick and rush«, torej z dolgimi podajami. Ni čudno, da so se stvari in rezultati zasukali v nasprotno smer po prihodu nizozemskega trenerja Westerhoffa, ki je sedaj začel s »totalnim nogometom«. Ta sistem, s katerim je nenazadnje zaslovela Cruyffova Nizozemska, se je odličnim atletskim sposobnostim afriških nogometašev dobro prilegal. Ne odkrivamo tople vode, če ugotavljamo, da sta hitrost in hkrati vzdržljivost najvažnejši postavki za uspešno izvajanje pressinga in igro na krilih. Westerhoff je obenem zelo strog in prej močno pogresana disciplina je takorekoč obvezna.

Na letošnjem afriškem pokalu je Nigerija ob odsotnosti Kameruna in Maroka več tekem odigrala v »surplaceju« in brez težav zmagala. Nekaj zvezdnikov sploh ni stopilo na igrišče, več pa jih je odigralo le polčas ali dva. V ZDA bodo v živo stopili tudi oni. V vratih igra herkulski Agbonavbare (lajze si je zapomniti njegovo ime: Wilfred), ki sicer brani za španski Rayo, obramba pa je sestavljena petežno iz nogometašev domačega prvenstva. V vezni vrsti je dirigent 20-letni Okocha (Eintracht Frankfurt), asistirata pa mu Finidi (Ajax) in Adepoju (odslej z Anderlechtom). Izredno bogato je založen napad. V standardni postavi sta največkrat Yekini in Amokachi (Bruges), alternative pa so izbrani strelec portugalskega prvenstva Ricky, Ikpeba (Monaco) in Ekoku, v katerem se pretaka plemenita kri, saj je sin kralja Kanurov, desetmilijonskega plemena. Nigeriji prerokujejo odličan nastop in ne bi se začudili, da bi bil en polfinale med »belo-zelenimi« in Nemčijo.

Tako v kvalifikacijah: JAR 4:0, 0:0; Kongo 1:0, 2:0; Alžirija 4:1, 1:1; Slonokoščena obala 1:2, in v odločilni tekmi 4:1.

©1991 WC 94 TM

Grčija lahko samo vzbudi simpatijo čustvenih navijačev

Grčija se v nogometu ne more ponasati z vidnejšimi uspehi. Enkrat je bila prisotna na sklepnem delu evropskega prvenstva (leta 1980), isti dosežek na svetovni ravni pa je doslej zaman naskakovala. Veliki met ji je tokrat uspel le zaradi izključitve Jugoslavije, ki je bila uvrščena v isto kvalifikacijsko skupino. Grki so sicer zasedli prvo mesto pred Rusi, vendar ni težko dognati, da bi le-ti ob resnejši konkurenci "plavih" zaigrali povsem drugače.

Pri nekoliko bolj čustvenih navijačih lahko Grčija vsekakor vzbudi simpatijo. Kot izumiteljica antičnih olimpijskih iger (davnega 776. leta pred našim štejejem) je nedvomno sportni dejavnosti dala nekakšen uradni status. Da Grki dandanes v sportu izredno malo pomenijo, je le naravna posledica zgodovinskega razvoja oziroma zemljepisne lege, zaradi katerih sodi nekdanja zibelka vrhunske kulture v tretji evropski razred. Kljub relativnemu "nazadovanju" so Atene seveda ostale središče vsega, v našem primeru pa nogometa. Če jim pristojemo sosedni in asimilirani Pirej, s katerim tvori trimilijonsko velemedo, to je tretjina grškega prebivalstva, dobimo 52 državnih naslovov na 58 podeljenih doslej. Zato je bilo (in pod takimi pogoji se bo) drugod zanimanje za nogomet majhno. Dvoboji med vodilnimi ekipami AEK-om, Olympiakosom in Panathinaikosom sprožajo naravnost histerično pričakovanje, ki se večkrat zaključuje s pouličnimi boji med navijači. Na podeželje pozitivni in negativni dejavniki pronikajo v tako neznatni meri, da se tudi mladi raje posvečajo ovčereji. Ob kancku sale velja pripom-

niti, da je vodilni sport v Grčiji kosarka, ki je sicer sele pred kratkim dobila neustavljiv zalet.

Nesporno prva zvezda grške reprezentance je 20-letni Nikos Machlas. Igra v napadu in je tako tehnično kot telesno dobro podkovan, primerjajo ga Maradoni (verjetno le tisti, ki Maradone niso nikoli videli igrati), vsekakor pa se zanj zanima nekaj francoskih in nemških klubov. Jedro ekipe je sestavljeno iz starejših igralcev (režiser Mitropulos in napadalec Saravakos sta najpomembnejša), večina katerih je že krepko prekoracila trideseto leto. Ob toplem in vlažnem ameriškem podnebnju je to vzrok skrbi. Najmanj nepoznan je trener Alketas Panagulias, ki ga v domovini cislajo kot svetnika. Davnega leta 1980 je Grčijo prvič in edinkrat pripeljal na evropsko prvenstvo, nato je slavo primerno izkoristil ter vodil ameriško reprezentanco na olimpijskih igrah v Los Angelesu. Za krmilo grškega mostva je spet prišel prav pred začetkom kvalifikacijskih bojev, po svetovnem prvenstvu pa se bo predal z zlatom posutemu počitku. V izredno konkurenčni skupini, v kateri so se Argentina, Bolgarija in Nigerija, bo njegova naloga zelo težka.

Tako v kvalifikacijah: Islandija 1:0, 1:0; Madžarska 1:0, 0:0; Rusija 1:1, 1:0; Luksemburg 2:0, 3:1.

Bolgari presenetili z zmago nad Francijo

Bolgarija je nedvomno ekipa, ki je v Evropi z izločitvijo Francije pripravila največje presenečenje. Ne toliko zaradi dogodka samega, ampak zaradi načina, kako je do takega razpleta sploh prislo. Francija je namreč v zadnjih dveh srečanjih potrebovala le točko. Prvo »match-zogo« je napravila z domačim porazom proti Izraelu! Drugo prav proti Boglarom, spet na pariškem Parku Princev. »Pete-linčki« so celo povedli, nato pa se je razpistolil Kostadinov, ki je najprej izenačil in dosegel zmagoviti gol v zadnji minuti srečanja. Kljub temu ne moremo trditi, da bodo Bolgari v ZDA potovali nezasluzeno. Prepričani smo tudi, da bodo na tem svetovnem prvenstvu pustili vidnejšo sled kot v prejšnjih petih priložnostih (62, 66, 70, 74, 86), ko v šestnajstih tekmah niso okusili slasti zmage.

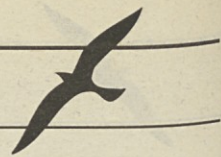
V Bolgariji je prislo v zadnjih desetih letih do precejšnjih potresov. Vse se je začelo leta 1985 na finalu državnega pokala med vodilnima moštvoma CSKA-jem in Levskim Spartakom. Tekma je bila prekinjena zaradi splošnega pretepa na igrišču, krivci so »dobili« dalje izključitve, kluba pa so najprej mislili razpustiti. Ker je CSKA (bil) sportni klub vojske in Levski Spartak policije, je tak ukrep s strani zveze naletel na nepremagljiv odpor političnih krogov. Zveza je popustila in dovolila, da kluba se naprej nastopata, vendar s spremenjenim imenom: CSKA je postala Vitoša in Levski Sredce. Po starih letih so se vsi od prvega do zadnjega zavedeli neumnosti take odločitve in kluba sta pridobila prvoten naziv. Vse se je torej resilo z diskvalifikacijami... imena. Polemike in skandali pa so kljub vsemu zahtevali svoje; padlo je nekaj glav tako pri obtožencih kot tožiteljih. Zmedo so izkoristila manjša društva, ki so osvojila nekaj prvenstev in pokalov, kar bi bilo ob rutinskem poteku »zgodovine« nemogoče.

Manjši spori nepotističnega značaja so do nedavnega pogojevali tudi ozračje v reprezentanci. Trener je namreč Dimitar Penev, stric napadalca Luboslava Peneva,

ki igra pri španski Valencii. Penev senior je dalj časa zanemarjal Stojčkova (Barcelona), ker med igralcema ni bilo posebnega feelinga. Da ne bi zgubila najboljšega igralca, je zveza odredila premirje in stanje se je normaliziralo. Peneva na vsak način v ZDA ne bomo videli. Januarja je med igro dobil močan udarec v posebno občutljiv del telesa. Iz previdnosti so mu naredili zdravniški pregled in odkrili raka na levem modu. Sreča v nesreči: po tem cisto slučajnem pregledu so z zdravljenjem pravocasnno začeli. V napadu bosta tako zaigrala Kostadinov in Jordanov (Porto oz. Sporting Lisboa), na krilih Stojčkov ter Balakov (prav tako Sporting), promet pa na sredini ureja Leckov (Hamburg). Nezanosljiva je obramba, kjer so sami igralci, ki igrajo doma, in torej nimajo večjih mednarodnih izkušenj.

Tako v kvalifikacijah: Finska 2:0, 3:0; Izrael 2:2, 2:0; Avstrija 4:1, 1:3; Francija 2:0, 2:1; Švedska 0:2, 1:1.

© 1991 WC 94 TM

ZGODOVINA SVETOVNIH NOGOMETNIH PRVENSTEV OD ZAČETKOV DO DANES

Od skromnega turnirja do današnjega biznisa

1950 BRAZILIJA 1950 BRAZILIJA 1950 BRAZILIJA 1950 BRAZILIJA 1950 BRAZILIJA 1950 BRAZILIJA 1950

Maracana, še sedaj največji stadion na svetu

Prvo povojno SP naj bi Brazilce kronalo kot nesporne mojstre. Prizorisce zazelenih uspehov je bilo veličastno: organizatorji so zgradili "spomenik" za 200 tisoč gledalcev. Za gradnjo stadiona Maracana, ki je se danes največji na svetu, so porabili pol milijona vreč cementa in 10 tisoč ton železa. Na nastop so razen tega pristali celo Angleži, ki pred tem sploh niso hoteli imeti globljih stikov z nogometnimi "plebenji". Vendar so tako samozvani učitelji kot domnevni mojstri nato ostali praznih rok.

V Italiji je vojna močno skrhala prej dobro organizacijo in po ne-

davnih zmagoslavjih je nogomet zdrsnil na nizjo raven. Če k temu dodamo še letalsko nesrečo, v kateri so leta 1949 izgubili življenje vsi člani t.i. "velikega Torina", je slika popolna: Grezar in tovariši so namreč bili stirikratni državni prvaki in od prvega do zadnjega tudi sestavljali standardno vrsto reprezentance. "Azzurri" so se tako v Braziliji predstavili z drugo garnituro. Celotni stab pa je zadevo jemal neresno: igralci so na luksuzni ladji Sises dokaj leno trenirali, dokler niso vse žoge popadale v morje, nato pa so se do prihoda v Rio večinoma sončili. Epilog vsega

tega je bil, da jih je Švedska izločila.

Zmerno optimistični so bili v jugoslovanskem taboru. Ekipe, ki je dve leti prej na olimpijskih igrah v Londonu zasedla drugo mesto (prav za Švedsko), je bila kompetitivna; zal so plavi bili v isti skupini kot domačini, napredovala pa je le prvouvrščena ekipa. Po lahkih zmagah obojih nad Svico in Mehiko je o vsem odločil medsebojni spopad, ki pa se je za Jugoslavijo rodil pod nesrečno zvezdo: Rajko Mitić, njen najnevarnejši napadalec, se je med potjo iz slacilnic na igrišče ob nizkem prehodu

ranil v glavo in je potreboval zdravniško pomoč. Ko je v 6. minuti vendarle prišel na polje, so Brazilci že vodili, končni 2:0 pa je plave na zgolj teoretični lestvici kljub temu postavil na tretje mesto. Veliko presenečenje so pripravili Spanci, ki so premagali in izločili Anglijo; sicer pa so Angleži že prej podlegli tudi skupini irskih, portugalskih in italijanskih izseljencev - Americanom!

V finalni skupini je vse teklo po pričakovanjih. Brazilija je s Spanijo in Švedsko pometla (6:1 in 7:1), medtem ko so Urugvajci nalleteli na precejšnje težave ter

mukoma iztržili remi in zmago. Zadnje tekmo si je večina obetala kot nekakšno formalnost. Zlatozeleni so tudi povedli, a "orientales" se niso predali: najprej je Schiaffino izenačil, vdrugič pa je Barbosa premagal Ghiggia, ko je do konca srečanja manjkalo dobrih deset minut. Levo krilo Urugvajcev, Ernesto Vidal, je bil kot nekaj drugih urugvajskih nogometašev italijanski izseljenec, rodil pa se je v Bujah v Istri. Igral je pri slavnem Peñarolu, obljubljeno dezelo pa je nasel... v Italiji, kjer si je služil kruh pri Fiorentini in Pro Patrii.

1954 ŠVICA 1954 ŠVICA 1954 ŠVICA 1954 ŠVICA 1954 ŠVICA 1954 ŠVICA 1954 ŠVICA 1954

SP prvič tudi za televizijske gledalce

Dogodke svetovnega nogometnega prvenstva je prvič spremljala tudi televizija in to dejstvo je seveda v veliki meri prispevalo k uspehu izvedbe, ki je obenem okincala 50-letnico FIFE. Na trzaskem velesojmu se je okoli čudežnih skatel gnetlo na tisoče radovednežev, bajni zasluzki pa so se obetali barom, ki so bili opremljeni s tedaj zelo dragocenimi televizijskimi sprejemniki. Gotovo ni veliko pridobil bar Micel na Opčinah: dokoli mulci so takoj po kosilu zasedli najboljša mesta in s kolektivnim litrom moskatle vztrajali do začetka tekme, ko je

gneča postala taka, da natakarski sploh ni mogel več poseči v dogajanje.

Vse napovedi so govorile Madžarski v prid: ekipa Hidegkuti, Cziborja, Kocsisa, Puskasa je leta 1952 osvojila olimpijski naslov v Helsinkih, naslednje leto je s 6:3 premagala Anglijo na do tedaj se "neomadeževanem" Wembleyu, tik pred začetkom SP pa je učitelje (?) celo s 7:1 premagala na Népstadionu v Budimpešti.

V prvem delu (dokaj čuden sistem je predvideval štiri skupine s po štirimi ekipami, ki pa so igrale le z dvema od treh nasprotnikov) so vsi favoriti

zaigrali uspešno, razočarala je samo Italija, ki jo je v dodatni tekmi izločilo mostvo gostiteljev. Jugoslavija je z eno najboljših ekip, kar jih je kdaj imela (Beara, Vukas, Mitić...), zasencila celo Brazilce, a je nato v četrtini finala nalletela na bodoče prvake in ostala brez zaslužene visoke uvrstitve. Madžari so tako rekoč trenirali: Južno Korejo so premagali z 9:0, Zahodno Nemčijo z 8:3, udarno moč slovite Aranycsapata (zlate ekipe) pa sta nato spoznali tudi Brazilija in Urugvaj, torej finalista prejšnjega prvenstva. S petindvajsetimi zadetki je Madžarska najbolj pri-

spevala k temu, da je bilo povprečje golov na tekmo najvišje: 3, 88 je še nepolcen rekord.

Zahodna Nemčija naj bi torej na Wankdorfu v Bernu odigrala le vlogo vnaprej določene žrtve. Na Fritzja Walterja in tovariše bi nihce ne stavil niti počenega groša, se posebno potem ne, ko sta Puskas in Czibor po osmih minutah dosegla dvojno vodstvo. Poškodba Puskasa (menjave se niso bile dovoljene, tako da je Madžarov dejansko bilo deset) in čudežna telesna moč Nemcev, sta opravili svoje. Na 2:2 sta izenačila Morlock in Rahn

šest minut pred koncem, potem ko je Kocsis zgrešil mogoče in nemogoče, pa je Rahn nepricakovano zagotovil Nemčiji prvi svetovni naslov.

Skandal se je silovito vnel sele nekaj mesecev po prvenstvu: večina nemških igralcev je imela hude težave z zdravjem, nekateri so celo zelo mladi podlegli tuberkulozi, tako da o že prej slutenem dopingu ni bilo dvomov. Dotlej neznano zlo, ki je nato marsikje našlo plodna tla, je prepričilo verjetno najboljšemu mostvu vseh časov, da bi svojo legendo kronalo z najprestižnejšim naslovom.

1958 ŠVEDSKA 1958 ŠVEDSKA 1958 ŠVEDSKA 1958 ŠVEDSKA 1958 ŠVEDSKA 1958 ŠVEDSKA 1958

S Pelejem Brazilci prvič do naslova

Svetovno prvenstvo na Švedskem se je začelo v znamenju odsotnosti Urugvaja in Italije. Italijanski nogomet tedaj res ni veliko pomenil, toda izločitev po dramatičnem dvoboju s Severno Irsko je kljub temu mejila na nacionalno tragedijo. Na oba dvakratna svetovna prvaka so vsi pozabili ob rojstvu nove zvezde, 17-letnega Peleja.

Mirnost Skandinavcev je očitno blagodejno vplivala na vse udeležence. Igra je bila za oko lepša, prednjacile so tehnično bolj podkovane ekipe, skratka,

teznja k moški igri in telesni moči (ceprav zabeljeni z dopingom...) je popustila. V slogu te "mode" so se v prvem delu najbolj izkazali Brazilci, Švedi, Francozi in Jugoslovani, tradicionalno solidna je bila tudi Nemčija, Angleži pa s svojo tipično igro niso prodrli.

Cetrtni finalni boji so se večinoma iztekli po pričakovanjih. V edini izenačeni tekmi so plavi podlegli Nemcem, s katerimi res niso imeli sreče, ne tedaj ne kasneje. Sicer skromne Francoze sta vodila Kopa in Just Fontaine,

ki je z rekordnimi trinajstimi zadetki bil izbrani strelec prvenstva. Nasploh pa je prav vsaka tekma potrdila premoč zonglerskih virtuozov. Ob takih razmerah je bilo neizogibno, da sta se v finalu prebili Švedska, pri kateri so odločilno vlogo imeli "Italijani" Hamrin, Gren, Skoglund in Liedholm ter seveda Brazilija. Finalna tekma je kljub dobri igri, ki so jo dotlej prikazali domačini, imela že vnaprej znan rezultat: "auriverdes" so bili enostavno premočni. Res, da so mnogi pred začetkom prvenstva pesi-

mistično ugibali, kako se lahko obnese ekipa s petimi napadalci. Petrica Garrincha, Didi, Vava, Pele, Zagalo bi morda vseeno bila zadostno jamstvo za uspeh, trener Vicente Feola pa jih je znal disciplinirati v nenadkriljivo celoto.

Ob koncu finala je za edino "suspance" poskrbel sodnik, Francoz Gaigue: pravzaprav najdragocenejšo trofejo, zogo, je po petem (zadnjem) голу Brazilcev vzel v roke, stekel proti slacilnicam in sele nato nepricakovano odpiskal trikrat. Do usnja, ki je

drugi domovini nogometa prineslo prvi svetovni naslov, se je nato vendarle dokopal brazilski maser: sodnika je zrusil v rugbyjskem slogu in se v imenu zmagovalca polastil zgodovinske relikvije.

Za Brazilijo in se posebno za Peleja je bilo SP le odskočna deska za nadaljnje uspehe: mnogo zmag je požel "o rey" od tistega 26. junija v zlati majici reprezentance in belem dresu Santosa, dokler ni "bedno" zaključil svoje kariere pri newyorškem Cosmosu..

1962 ČILE 1962 ČILE 1962 ČILE 1962 ČILE 1962 ČILE 1962 ČILE 1962 ČILE 1962 ČILE 1962 ČILE 1962

Nogomet v Čilu ni pustil vidnejših sledov

Izbira Čila za prizorisce sedmega svetovnega nogometnega prvenstva je precej presenetila. Država ni imela večjih sportnih tradicij, politična scena je bila vse prej kot mirna, leta 1960 pa je unicujoč potres ze tako nemajhne probleme se povečal. Istega leta sta Sovjetska zveza in Jugoslavija igrali v finalu prvega evropskega prvenstva: prav ti dve mostvi sta se v Čile podali kot glavna favorita, skupno seveda z Brazilijo, ki je na Švedskem štiri leta prej prvič osvojila toliko pričakovani

svetovni naslov.

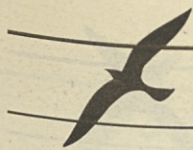
Tudi notranja lokacija skupin ni bila najbolj posrečena: dvanajst ekip se je gnetlo v Santiagu, Viñi del Mar in Rancagui, to je na skopih petdesetih kvadratnih kilometrih, prav Sovjeti in Jugoslovani pa so se "kuhali" daleč na severu, v puščavski Arici. Najbolj razburljivo je bilo (po pričakovanju) v Santiagu, kjer so igrali domačini. Prvo mesto je bilo tako rekoč oddano Zahodni Nemčiji, Čile in Italija pa sta se v pravem smislu besede borila za

drugo. Odločilna tekma se je za "az-zurre" rodila pod nesrečno zvezdo. Politika nogometne zveze, ki je pridno poitalijancjevala cele trume tujih nogometašev (Sivori, Altafini), in se posebno pisanje nekaterih italijanskih novinarjev o življenju v Čilu, sta razkakala domače občinstvo. Petelinjim bojem podobnemu ozračju so prispevali tudi domači nogometasi, ki so mesarsko udrihali po nogah italijanskih bolj domnevnih kot resničnih asov. Angleski sodnik Aston je zatiskal obe oce-

si, obcasno pa ju je le odprl in... izključil dva Italijana! Nasprotno se je v cetrtni finalu brez težav uvrstila Jugoslavija in izločila celo Nemce. Domačini so nadaljevali z ustrahovalno igro, sodniki in nekaj drugih mostev se je prilagodilo razmeram, tako da je bila tehnična raven zelo nizka. Polfinala sta zagotavljala celinsko mešani sklepni obračun. Čilu tretjič ni moglo uspeti, saj je bila Brazilija daleč boljše. Bolj izenačen je bil spopad med Českoslovasko in Jugoslavijo: zal so plavi nale-

teli na izrednega vratarja Schroyfja, ki je k zmagi svojih prispeval vsaj toliko kot strelca Kadraba in Scherer. Česlovaki so nato dobro uro zdržali pred napadi Brazilcev, ki pa so kljub odstopnosti poskodovanega Peleja drugič zaporedoma stopili na najvišjo stopničko.

Po burnih dogodkih Mundiala so Cilenci na nogomet pozabili. V Južni Ameriki imata svojo besedo tudi Paragvaj ali Ekvador, za zahodni strani Andov pa se "futebol" nikoli ni resnično uveljavil.

GORSKI TEK / DP

Državna prvaka Franci Teraž in Marija Trobec

300 tekačev v K. Bistrici

KAMNISKA BISTRICA - Potem ko je 55. OSTO Domžale-Kamnik junija lani uspešno izvedel prvi gorski tek na Kamniško sedlo, so letos združili spominsko tekmovanje TO z državnim prvenstvom v gorskem teku. V oblačnem in dokaj hladnem vremenu se je na startu v Kamniški Bistrici zbralo več kot 300 tekačev in tekacic. Clani in veterani so se pomerili na 10-kilometrski progi s startom na 600 m nadmorske višine in ciljem na 1864 m visokem Kamniškem sedlu, članice in mladinci pa so svoj tek začeli na Jermanci na višini približno 1000 metrov, končali pa na Kamniškem sedlu, na 5600 metrov dolgi progi pa so se morali povzpeti za več kot 800 m. Proga je potekala po običajni planinski poti; spodaj je bilo se sorazmerno toplo, na cilju pa sta nastopajoče hladila dez in neprijeten veter. Po pričakovanju je v absolutni konkurenci zmagal Franci Teraž pred Egartom in Urhom, pri ženskah pa Marija Trobec pred Anico Zivko, tretja najhitrejša pa je bila najboljša veteranka Veronika Bohinc. Najhitrejša mladinka je bila Erika Brojan, najhitrejši mladinec Andrej Repansek, med veterani pa Joze Rogelj. Na prvenstvu policije je bil najhitrejši Tone Holdinar, ki se je visoko uvrstil tudi v absolutni moski konkurenci, vojak Rajko Novak pa je bil najhitrejši med pripadniki TO. Med mladimi vojniki je bil najhitrejši Mirko Lesnik, med

vojaki od 30 do 40 let Tone Frumen, med vojniki nad 40 let pa Roman Hartman. V ekipnem tekmovanju vojaških enot je zmagal Učni center Ptuj pred UC Kranj in UC Ljubljana.

Rezultati - DP v gorskem teku: 10 km - clani: 1. Teraž (Petrol-Reebok) 53.24, 2. Egart (ZAK) 53.41, 3. Urh (Kam) 55.11; veterani: 1. Rogelj (STOP team) 57.04, 2. Kirn 1:00.34, 3. Skubic (oba Zag) 1:01.48; 5600 m - mladinci: 1. Repansek (IC ONZ) 39.56, 2. Grom (Coming) 41.03, 3. Cop (IC ONZ) 41.11; mladinke: 1. Brojan (Mojstrana) 47.41, 2. Rajgelj (Kr) 53.03, 3. Skamen (Lj) 50.46; članice: 1. Trobec (Posočje) 44.12, 2. Zivko (Klad) 45.00, 3. Pirnovar (Lj) 53.53; veteranke: 1. Bohinc (Lj) 47.08, 2. Grm (Lesce) 50.15, 3. Menegalijska (Lj) 57.15; prvenstvo TO in policije - pripadniki policije: 1. Holdinar (Uprava ZPE) 58.31, 2. Vi-rag (UNZ N. Gorica) 1:06.11, 3. Potparič (UNZ Lj) 1:07.30; vojniki na služenju roka: 1. Lesnik (Ptuj) 1:10.50, 2. Erzen (Kranj) 1:10.59, 3. Tomazic (Ptuj) 1:11.36; vojniki - do 30 let: 1. Novak (55. OSTO) 58.39, 2. Svrznjak (Ptuj) 1:01.21, 3. Kromar (Moris) 1:03.11; 30-40 let: 1. Frumen (IC MORS) 1:05.31, 2. Florjancic (52 br. Sentvid) 1:07.35, 3. Kladnik (N. Gor.) 1:07.56; nad 40 let: 1. Hartman (Kranj) 1:10.24, 2. Novak (32. br.) 1:25.56, 3. Prešeren (52. br.) 1:32.30.

(T. S., F. M.)

KAJAKAŠTVO NA DIVJIH VODAH

Boštjan Žitnik je zmagal na izbirni tekmi

Iz Italije v Bourg St. Maurice

IVREA - Slovenska kajakaška reprezentanca v slalomu se je v okviru priprave na svetovni pokal udeležila mednarodne tekme v italijanskem mestu Ivrea, ki je bila izbirna tekma domače reprezentance. V kategoriji C-1 je premočno zmagal Boštjan Žitnik, ki je za več kot dve sekundi prehitel Italijana Renata de Montija, tretji pa je bil njegov rojak Francesco Stefani. Razburljivo je bilo tudi v kategoriji K-1, kjer je po prvi voznji vodil mladi slovenski reprezentant Fedja Marušič, na koncu pa je zmagal olimpijski prvak Pierpaolo Ferazzi. Marjan Strukelj je bil četrti, Jure Pelegri- ni pa dvanajsti. Pri kajakasi- cah sta blesteli Italijanki Barbara Nadalin in Christina Gaij Pron, slovenska tekmovalka Urška Breznik pa je bila tretja. Proga z 22 vrzati je bila tehnično zelo

zahtevna, na njej pa so se najboljše znašli Italijani in Slovenci. Poleg teh dveh reprezentanc je nastopila tudi celotna reprezentanca Svice in tekmo izkoristila za preverjanje trenutne pripravljenosti. Slovenska reprezentanca se bo preselila v Bourg St. Maurice, kjer bo na prizorišču ene letošnjih tekem svetovnega pokala trenirala do četrtka.

Rezultati - moski, K-1: 1. Pierpaolo Ferazzi (Ita) 117.26, 2. Fedja Marušič (Slo) 118.09, 3. Enrico Lazzaroto (Ita) 118.64, 4. Marjan Strukelj (Slo) 121.22 ... 12. Jure Pelegri- ni (Slo) 127.55; C-1: 1. Boštjan Žitnik (Slo) 128.01, 2. Renato de Monti (Ita) 130.33, 3. Francesco Stefani (Ita) 133.53; ženske K-1: 1. Barbara Nadalin (Ita) 138.90, 2. Christina Gaij (Ita) 139.91, 3. Urška Breznik (Slo) 150.18 (STA)

V enem dnevu prevoziti 500 km

KOPER - V vrsti kolesarskih prireditev v Sloveniji bo zanimiv tudi podvig 29-letnega kolesarja Vilija Uršica iz Nove Gorice, ki bo v nedeljo, 19. junija, poskusil prekosariti 500 kilometrov v enem dnevu. Mladega Novogoričana bo pot vodila po cestah Primorske, Stajerske in Gorenjske s startom in ciljem v Novi Gorici. To bo že drugi tovrstni projekt Uršica, saj je pred sedmimi leti 432 kilometrov prekosaril v 16 urah in 40 minutah. Letošnji dosežek, če mu bo podvig uspel, bo novi slovenski kolesarski dolžinski rekord. Startal bo ob 4. uri zjutraj in se odpravil preko Kanala, Mosta na Soci, Kladja, Kranja, in Trojan do Celja, kjer se bo obmil in preko Laskega, Trbovelj, Litije, Ljubljane, Postojne in Ajdovščine prikosaril v Novo Gorico predvidoma med 20. in 21. uro. Na tiskovni konferenci v Kopru je Uršič predstavil svoj načrt in poudaril, da se nanj resno pripravlja. Ker je projekt razmeroma drag, upa, da bo v domačem okolju našel na ugoden odziv. »Maraton bi bil seveda se bolj atraktiven na obalnih cestah skozi Koper, Izolo in Portorož z občasnim v Piranu, toda to naj bo izziv za v prihodnost, saj gotovo ne gre za moj zadnji maraton,« pravi Vili Uršič.

(J. K.)

ODBOJKA / OK CIMOS

V Kopru se nikakor ne morejo pomiriti s kaznijo

KOPER - Koprski odbojkarji so se nikakor ne more pomiriti s kaznijo, ki jo je Odbojkar- ska zveza Slovenije izrekla članski ekipi OK Cimos v zvezi z nepravilno registracijo Skhumove. Koprčani se zavedajo, da je bila storjena napaka, vendar je osrednja odbojkar- ska zveza vse dosedanje napake svojih odborov naprtla koprski ekipi in dekletom, ki niso storile nič napačnega. V Kopru prevladuje misel, da je kazen nerealna in v tem trenutku zelo nestimulativna za nadaljnji razvoj ženske odbojke v Kopru, kjer je razvejana kot nikjer drugje v Sloveniji.

Koprski selekcije - odbojko namreč igrajo v vseh osnovnih in srednjih solah, kjer klubski strokovnjaki zelo dobro sodelujejo z mentorji - so že nekaj let med najboljšimi v Sloveniji. Tudi v pravkar končani letošnji sezoni so naslove državnih prvakinj osvojile pionirke, kadetinke

in mladinke, vse četrtič zapored. Če k temu dodamo, da so koprski srednjesolke prav tako najboljše v državi, potem je vsak komentar o uspehu odveč. Rezultati koprskih odbojkaric so sad strokovnega dela, predvsem pa razvejanega in zaganega dela številnih prostovoljcev. Bolj, kot so prizadeli vrsto članic, je niso mogli; odvzeli so ji mo- znost, da osvoji naslov državnih prvakinj, in jo potisnili v najnižjo ligo; o disciplinskih postopkih zoper tiste, ki so to skušali, pa iz slovenske krovne organizacije ni glasu. Pri tem je zanimiv tudi podatek, da je večina tujk in tuje- v slovenskih klubih igralo brez potrjenega certifikata s strani svetovne odbojkar- ske zveze. Če bo bližnja skupščina OZS dovolj mo- čna, da pometa s preteklo- stjo in z napakami, ki jih je bilo zelo veliko, potem je tudi prav, da o koprskem primeru se enkrat razpravlja.

(J. K.)

HOKEJ NA LEDU / SKUPŠČINA HZS

Na Bledu potrdili maratonsko DP

Druga liga bo poživila hokejsko sceno

BLED - Na Bledu se je v petek končala skupščina Hokejske zveze Slovenije, na kateri je bil potrjen maratonski spored državnega prvenstva, ki bo trajalo od 13. septembra letos do 24. aprila prihodnje leto, najboljša moštva pa bodo odigrala kar po 64 tekem.

Prvenstvo bo dolgo skoraj osem mesecev in mnenja o tem so bila zelo deljena, na koncu pa je bil sistem tekmovanja izglasovan z 18 glasovi »za« in 17 »proti«. Nekatere klube moti preve- liko število tekem, saj naj bi bilo po njihovem mnenju prvenstvo nezanimivo, zato naj bi moštva igrala pred praznimi tribunami. V prvem delu bodo moštva igrala stirkrožno - razmišljajo tudi o nastopu mlade reprezentance v ligi - zadnji dve moštvi pa bosta po tem delu izpadli. Preostala sesterica bo glede na uvrstitev dobila točke (5, 4, 3, 2, 1, 0) in odigrala se dva kroga vsak z vsakim. Zadnjevršeni moštvi se bosta pomerili za 5. mesto, najboljši stirk- rožno pa bodo znova dobili točke (3, 2, 1, 0) in se stirkrožno pomerili za naslov pokalnega zmagovalca. Pri tem se postavlja vprašanje o smisel- nosti igranja prvega dela, saj bo za klube in gle- dalce privlačen le zadnji del. Potem bo repre- zentanca odpotovala na svetovno prvenstvo skupine C v Bolgarijo in sele nato bo na vrsti končnica, o kateri pa so mnenja zelo deljena, saj bodo morala moštva plačevati tujce, ki bodo v tem času ostali v Sloveniji, pa tudi ritem trenin- gov brez reprezentantov bo slabši, predvsem pa ne bo motivacije za treninge po že tako dolgi sezoni. Za takšen način tekmovanja pa je pomembno, da se bodo med seboj pomerila vsa moštva, z izpadanjem slabših pa bo ob te- zkih tekmah vse boljše tudi pripravljenost re- prezentantov. Tudi medijsko bo sezona privla- čnejša za pokrovitelje, kar je za te tako obubo- zano zvezo zelo pomembno. Vprašanje je le, ali so vsi klubi finančno dovolj močni za izvedbo tega tekmovanja. Sprejet je bil tudi sklep, da

bodo v letošnji sezoni moštva Triglava, Leljaka Maribora in Jate Slabije lahko nastopala s šesti- mi tujci v ligi, Sportina Bled, Inntal Celje, Olimpija Hertz in Acroni Jesenice pa le s stiri- mi. V zvezi so podprli tudi organizacijo 2. ho- kejske lige, v kateri naj bi tekmovala najboljša moštva, ki nastopajo v trim ligah. Druga liga bo vsekakor poživila slovenske hokejske scene, vprašljiva pa njena je izvedba zaradi že tako prezasedenih dvoran. Prvovrščeni moštvi iz druge lige naj bi se na koncu pomerili z zadnji- ma moštvoma prve lige za uvrstitev v 1. SHL. Do manjše spremembe je prišlo tudi v selekci- jah, ki bodo tekmovali v državnem prvenstvu. Teh je se vedno šest, zaradi lažje sestave ekip pa so drugačne starosti igralcev. Predsednik HZS Janko Popovič je predstavil cilje sloven- ske delegacije na kongresu Mednarodne hokej- ske zveze (IIHF) v Benetkah. Na njem bodo gla- sovali o spremembi načina tekmovanja za sve- tovrno prvenstvo. Med zanimivimi predlogi sta vsekakor uvedba kvalifikacij, kot je to značilno za ostale športe, in razširitev skupin. Za razši- ritev skupine C pri mladih reprezentancah se zavzema tudi Slovenija, ki mora vsako leto v kvalifikacije, kjer pa ob zelo močnih reprezen- tancah nekdaj Sovjetske zveze, lani pa tudi Slovaške, nima pravih možnosti, čeprav je nje- no mesto po kvaliteti nesporno v skupini B svetovnega hokeja. Pri volitvah v organe IIHF bosta na seznamu kandidatov tudi Janko Popo- vič in predsednik sodniške organizacije Matjaž Zargi. Zelo pomembno bo tudi včlanjevanje slovenskih sodnikov v mednarodna tekmo- vanja. Slovenska delegacija bo IIHF za glavna so- dnika predlagala Rada Pristova in Zorana Ro- zmana ter več linijskih sodnikov. Zaradi Pristo- va in Rozmana je bilo med delegati sicer nekaj polemik, vendar so na koncu le podprli mne- nje Janka Popoviča o pomembnosti vključitve slovenskih sodnikov.

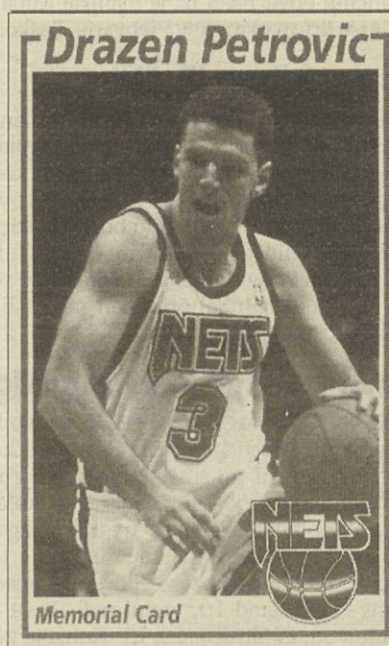
(STA)

7. junij - prva obletnica večnosti Dražena Petrovića

NEW JERSEY, ZAGREB - Spomini so kot sedanost. Nikoli ne izginejo, nikoli ne zbledijo in vedno pomenijo prihodnost. Dražen Petrović, svetovni kosarkarski »guard«, Sergej Jese- nin in James Dean pod koši, najboljši evropski kosarkar, igralec in clovek, ki bo zivel večno. In jutri je torek, ju- tri je 7. junij 1994, to je dan, ko bo mi- nilo »preklete« leto, leto, v katerem je bil Dražen Petrović se naprej in se bolj to, kar je prej pomenil več kot dese- tletje. Prva obletnica njegove smrti: 22. oktober 1964 (Sibenik) - 7. junij 1993 (Zagreb). Da, takrat je bil črni ponedeljek, vendar Dražen Petrović vedno pomeni prihodnost in sportno svetovljanstvo.

»Spominjam se ga kot srečnega in nasmejanega dečka, ki je vedno čakal na zmago in na to, da bo igral kosarko, igrar, ki jo je ljubil. S tem je pokazal vse, pokazal je, kako obcutljivo je življenje,« so besede, ki so jih izpisali na spominski kartici (Memorial Card) NBA kluba New Jersey Nets, izrekel pa jih je danes že nekdanji trener zadnjega kluba Dražena Petrovića, slo- viti olimpijski »coach« Chuck Daly.

Dražena Petrovića so z državnimi ča- stmi pokopali na mestnem pokopališču Mirogoj v Zagrebu, njegov grob pa je v soboto, pred mednarodno prijateljsko nogometno tekmo Hrvaska - Argentina, obiskal tudi Diego Armando Marado- na. Dotaknil se je Draženove slike, se prekrizal in njegovi mami Biserki iz- ročil dres argentinske reprezentance s številko 10. In danes zvečer se bodo v Domu Dražen Petrović v Zagrebu (Ci- bona) nanj spomnili vsi tisti, ki so ga oboževali. Ob 20. uri bodo tako v večni spomin na veličastnega kosarkarskega mojstra prikazali 40-minutni film o Draženu Petroviću ter ob komemoraciji prvič »izvedli« tudi pesem »Život leti, kapetane«. Torej, preživeli bomo večer z Draženom Petrovićem. Danes bo izšel tudi prvi hrvaski kosarkarski mesečnik Kosarka, prva številka pa bo v celoti

posvečena Draženu Petroviću. Jutri bo- do na pokopališču Mirogoj odkrili tudi nagrobni spomenik, delegacija hrvaske- ga olimpijskega komiteja pa bo v Lau- sannu predsedniku MOK-a Juanu Anto- niu Samaranchu predala pozlačeno plaketo Draženu Petroviću. Od jutri dalje bodo na Hrvaskem prodajali tudi znamko z njegovim likom. 23. junija bodo v muzeju Mimara predstavili zlat- nik z njegovim likom, odprli bodo tudi razstavo otroških risb ter razprostrli vsa odličja in trofeje Dražena Petrovića. Ju- nij - mesec Dražena Petrovića, največje- ga kosarkarskega artista, igralca, ki so ga v NBA klicali Petro, Mozarta pod koši, ki je »igral« najlepše kosarkarske akor- de, cloveka, ki je moral biti drugačen. Pravzaprav so vsi meseci v letu Draže- novi in vsa leta bodo Draženova. Od Si- benika, Zatreba, Madrida, Portlanda do mesta na severnem delu New Yorka. Pot v New Jersey vodi čez reko Hudson. Vse za dušo, srce in solze. In memoriam, Dražen Petrović. (JuZ)

EP v triatlonu 6. avgusta na Dolenjskem

NOVO MESTO - Novo mesto bo 6. avgusta go- stilo evropsko člansko prvenstvo v triatlonu. Or- ganizacijo tako velike prireditve so zagnanim no- vomeskim triatlonskim delavcem zaupali na kon- gresu Evropske triatlonske federacije (ETU) v Stockholmu pred dvema letoma. Kot pogoj za to je bila organizacija tekme evropskega pokala, ki so jo lani uspešno izvedli v Novem mestu.

Izvedbo projekta je tako prevzel Triatlonski klub Novo mesto, celotno organizacijo pa vodi njegov organizacijski odbor, ki mu predseduje Andrej Svent. V projekt se je poleg državnih insti- tucij aktivno vključil tudi Olimpijski komitee Slo- venije, saj je bila pred dobrim mesecem dni Triat- lonska zveza Slovenija na skupščini OKS sprejeta v redno članstvo Olimpijskega komiteja Slovenije.

Na lanski tekmi evropskega pokala v srednjem triatlonu je sodelovalo skoraj 450 prostovoljcev, za letošnje prvenstvo jih bodo potrebovali 600 do 700, finančno in organizacijsko pa bo pomagala tudi novomeska občina. Na novinarski konferen- ci, kjer so predstavili letošnjo največjo sportno prireditev na Dolenjskem, so podpisali dve spon- zorski pogodbi s PTT podjetjem Slovenije in Mo- bitelom. Sponzorske pogodbe bodo tržno zanimi- ve tudi za druga podjetja, saj TV Eurosport 10. avgusta pripravlja enourno reportazo s tega prven- stva.

Proge bodo glede na lanskoletne spremenjene; 2,5 kilometra plavanja bo tako kot lani v reki Krki na Loki, 80 kilometrov kolesarjenja bo na progi med Novim mestom in Sentenjem, 20 kilome- trov teka pa po ulicah Novega mesta s ciljem na stadionu Portoval. Vsaka država bo imela pravico do nastopa starih tekmovalcev in se dodatnega ob- dobri uvrstitvi z zadnjih dveh prvenstev. Nagra- dni sklad bo znasal 10 tisoč ekujev in bo polovi- čno razdeljen za moske in ženske. **Joze Zura**

NOVICE

Ježica A in Zajčki v finalu

LJUBLJANA - Najboljša slovenska mostva v baseballu so zaradi slabega vremena odigrala le eno srečanje drugega kola prvoligškega državnega prvenstva. Kranjski lisjaki in prva ekipa Ježice so v izenačenih in kakovostnih tekmah premagali Zajčke oziroma Golovec, končna izida pa sta bila dokaj tesna. Odigrani sta bili tudi polfinalni srečanja pokalnega tekmovanja, v finale pa sta se uvrstili mostvi Ježice A (po zmagi nad Golovcem s 7:1) in Zajčkov, ki so ugnali Ježico B z 28:6. **Rezultati 2. kola:** Kranjski lisjaki - Zajčki 9:6, Ježica A - Golovec 8:6; **vrstni red:** Ježica A in Kranjski lisjaki po 2, Golovec in Zajčki po 1 točko. (M. U.)

Ljubljana znova boljša od »Zelenih zmajev«

LJUBLJANA - Ragbisti Ljubljane so v povratnem srečanju državnega prvenstva z mostvom Koloy's Green Dragons še enkrat potrdili svoj primat v Ljubljani in Sloveniji. Ljubljana je tokrat zmagala z 29:8 (19:8), v srečanju, ki ga je vodil sodnik Radisavljevič, pa so točke dosegli Zavodnik (10), Oblak, Stupar, Pinčolič (5) in Bizjak (4) za gostitelje ter Pejko-
vič (5) in Maksimović (3) za ekipo iz Bezigrada. V vrstah mostva Ljubljane, letošnjega prvaka avstrijsko-slovenske lige, se je odlikoval Sandi Stupar, ki se bo v poletnih mesecih preizkusil tudi v enem od francoskih klubov. (M. U.)

Matic Šmon 18. na SP

KÖBENHAVN - Slovenski kolesar Matic Šmon (Mobitel velodrom team) se je vrnil s svetovnega prvenstva kolesarjev na pistah, ki je bilo v Københavnu na Danskem, kjer je na kilometrski progi zasedel 18. mesto. Na 200 metrov se je iz kvalifikacij uvrstil med 28 najboljših (11.549 sekunde, najhitrejši v kvalifikacijah je bil American Clay Williams z 10.776), nato pa je Šmon zaradi bolečin v levem stegnu končal tekmovanje pred boji na izpadanje. V Šmonovi specialni disciplini na kilometer je bilo tekmovanje zaradi spreminjajočih se pogojev na meji regularnosti. Šmon je vozil skupaj Japoncem Hiro-mijem Fukusimo (1:12.186), in bil hitrejši (1:12.082). V precej boljših pogojih je zmagal svetovni prvak Florian Rousseau (Fra) z 1:06.009. (STA)

Pivo bodo pili Kranjčani

LASKO - Košarkarji Triglava so zmagovalci 4. turnirja za pokal Lasko pivo, na katerem je poleg domačega kluba nastopil še madžarski prvoligas Bacska Baja. Rezultati: Pivovarna Lasko - Bacska Baja 79:76 (46:49), Triglav - Bacska Baja 86:81 (49:41), Triglav - Pivovarna Lasko 83:65 (36:31). Za najboljšega igralca je bil izbran Gregor Jeras (Triglav), najboljši strellec je bil Zarko Vujović z 52 točkami, najboljši strellec trojk pa Simon Zdolsek (oba P. Lasko). Za domače je prvič zaigral novinec Saso Govc, zaradi reprezentančnih obveznosti pa je manjkal Mitja Starovanski, ki je druga okrepitev Pivovarne Lasko. (Z. Z.)

Danes žreb za III. SNL

CELJE - V motelu Alpos v Sentjurju bo danes ob 18. uri žreb kvalifikacijskih parov za popolnitev III. nogometne lige vzhod. Za tri prosta mesta kandidirajo podzvezni prvaki Sentjur, Starše, Bakovci, Zoga Stojnci in Renkovci. V 1. kolu bodo tri ekipe proste, zmagovalec edinega para (tekmi bosta 11. in 15. junija) pa bo že novi tretjeljas. Porazenec se bo v 2. kolu (18. in 22. junija) priključil preostali trojici v boju za prosti mesti. (Z. Z.)

Drava po štirih letih drugoligaš

CELJE - Nogometasi ptujske Drave se dve koli pred koncem tudi teoretično prvaki III. SNL-vzhod in bodo v novi sezoni po štiriletnem premoru spet tekmovali med drugoligaši. **Rezultati 24. kola:** Impol - Rače 2:0, Kovinar - Pobrežje 1:1, KF Kungota - Svoboda 0:0, Papirničar - Caissa Aluminij 4:1, Drava - Zalec 3:0, Pohorje Megras - Slovenj Gradec 1:1, Trigotrans - Dravograd 1:1; **vrstni red:** Drava 37, Caisa Aluminij 33, Papirničar 29, KF Kungota 28, Dravograd 27, Kovinar 26, Svoboda 24, Slovenj Gradec 23, Zalec 22, Impol 21, Pohorje Megras 18, Pobrežje 17, Trigotrans 15, Rače 14. (Z. Z.)

Konstruktor absolutni prvak

CELJE - Ekshibicijski dvoboj za naslov absolutnega ekipnega državnega prvaka v kegljanju je po pričakovanju dobila moška ekipa Konstruktorja, ki pa je imela s Celjankami zahtevno delo. Najboljša izida sta dosegla reprezentanta Sterzaj in Kirbis, za žensko ekipo Ema pa je edino točko osvojila Marta Zupanc. **Rezultati:** Emo - Konstruktor 1:7 (2576:2800); Sesko - Sterzaj 0:1 (440:496), Zupanc - Gmajner 1:0 (464:448), Tkalcic - Truntic 0:1 (380:463), Grobelnik - Pihler 0:1 (409:448), Kardinar - Kirbis 0:1 (441:487), Petak - Hribar 0:1 (442:458). (Z. Z.)

Zmagali šahisti Tolmina

CELOVEC - Šahovska ekipa Tolmina je včeraj na 14. mednarodnem šahovskem srečanju osemčlanskih mostev iz Avstrije, Slovenije in Italije osvojila prvo mesto. Tolminčani so osvojili 31, 5 točke, druga je postala ekipa Nove Gorice (29), tretje mesto pa je zasedel Piran-Portoroz pred ekipi ZSSDI iz Trst (oba 17 točk). Na peto mesto se je uvrstila Slovenska športna zveza Celovec, sesto mesto pa je zasedlo drugo korosko mostvo, Bekstani. (I. L.)

NOGOMET / 1. SLOVENSKA LIGA - 29. KOLO

Visok praz Mure v Velenju

Mavrica nima več možnosti

Krog pred koncem tekmovanja v 2. SNL Gaj iz Kočevja že prvoligaš

Rudar Velenje - Mura 5:1 (0:1)
VELENJE - Mestni stadion, 1200 gledalcev, sodnik Govedarevič (Ljubljana)

STRELCI: 0:1 - Breznik (34), 1:1 - Komar (51), 2:1 - Komar (53), 3:1 - Doler (60), 4:1 Vidović (68), 5:1 Komar (72)

RUDAR VELENJE: Canić (Leitinger), Javornik, Balagić, Muslimović, Bulajić, Doler, Živanović, Vidović, Oblak, Spasojevič, Komar (Pivič)

MURA: Bošković (Cernjavič), Granov, Brezič, Ilić, Breznik, Baranja (Emersić), Belec, Gliha, Bakula, Kokolj
Nogometasi Rudarja so se v zadnji tekmi pred svojimi gledalci izkazali z odlično igro. Nasprotnika so popolnoma nadigrali v drugem polcasu. Velenjčani so bili tudi v prvem delu boljši nasprotnik, vendar pri zaključnih streljih niso imeli sreče. V 7. minuti je slabo streljal Komar, dve minuti kasneje je bil netočen Živanović nato pa se Spasojevič. Kar ni uspelo domaćinom je v 34. minuti uspelo gostom. Po podaji Brezičaiž kota je bil pred domaćimi vrati najvišji Breznik in tako dosegel edini zadetek za goste. V drugem polcasu so igralci Rudarja zaigrali bolj napadalno in po obleganju vrat gostov je v 51. minuti Komar s strelom po tleh izid izenacil. Le dve minuti kasneje je isti igralec prejel zogo v kazenskem prostoru in s takojšnjim strelom se drugič premagal Boškovića. V 60. minuti je Doler s strelom s kakih 30 metrov povisal na 3:1, konca pa sta zadela se Vidović in Komar, ki je tako dosegel tri zadetke. (STA)

Potrosnik - Publikum 2:2 (0:2)

BELTINCI - Stadion v sportnem parku, 800 gledalcev, sodnik Mitrovič (Lj.)

STRELCI: 0:1 - Golubica (3), 0:2 - Romih (42), 1:2 - Skaper (49), 2:2 - Hartman (89).

POTROSNIK: Irgolič, Godina, Sarkezi (Jancić), Kosič, Jengurazov, Neiman, Božić, Cener, Crnko, Skaper, Džafič (Hartman).

PUBLIKUM: Zupan, Turk, Bajraktarevič, Žilnik, Blatnik, Seslar, Borovc, Romih (Cugas), Golubica, Pevnik, Mihajlov (Pirc).

Gostje so bili v prvem delu boljši nasprotnik in že v tretji minuti povedli, potem ko je Golubica z mojstrskim prostim strelom zadel desni zgornji kot nemoečnega vratarja Irgolice. Celjani so razliko povisali v 42. minuti; znova je streljal Golubica, vratar domaćih je zogo odbil, a le do Romiha, ki mu z nekaj metrov ni bilo težko še vdrugo poslati zogo v mrežo Beltincanov. V drugem polcasu je Potrosnik veliko premoč kronal že v 49. minuti z zadetkom najboljšega strelca prve lige Stefana Skaperja. Podajalec je bil Crnko, Skaper pa je z glavo poslal zogo čez reprezentančnega vratarja Zupana. Tudi v nadaljevanju so

imeli domaći precej lepih priložnosti, in ko je že kazalo, da gresta obe točki v Celje, je minuto pred koncem izkušeni Hartman, ki je vstopil v igro sredi drugega polcasa, z natančnim strelom domače resil poraza. (F. B.)

SCT Olimpija - Zivila Naklo 4:0 (3:0)

LJUBLJANA - Stadion za Bezigradom, 300 gledalcev, sodnik Durmič (Koper).

STRELCI: 1:0 - Lopez (20), 2:0 - Englaro (21), 3:0 - Benedejcic (34), 4:0 - Siljak (71).

SCT OLIMPIJA: Pejko-
vič, Englaro, Hudarini (Jeraj), Zulić (Podgajski), Hadzialagić, Vrabac, Novak, Djuranović, Benedejcic, Siljak, Lopez.

ZIVILA NAKLO: Lalić, Ahčin, Sirk, Krizaj, Murnik, Pavlin, Kočevar (Jožef), Grasić, Jost (Velkovich), Voro-

Pirc, Gunjač, Mahić, Bajrič, Becaj (Pavlovič, Kocjancić), Radić.

MARIBOR BRANIK: Du-
bravica, Krizanec, Bloudek (Sterbal), Milevski, Lukuč, Krizan, Binkovski, Galic (Sirec), Sahmanović, Bozgo, Karic.

V tretje se Mariborčanom na Primorskem ni uspelo izvleci. Na Bonifiki jih je namreč, čeprav nekoliko oslabiljene, povsem nadigral Koper, ki je predvsem v drugem polcasu prikazal domiselno igro. Z dvema zadetkoma jo je kronal mladi slovenski reprezentant Edmond Gunjač, ki je drugega dosegel z neubranljivim udarcem.

V prvem polcasu je bila igra povprečna, igralci so se slabo gibali in akcij, ki bi jih bilo vredno opisati, ni bilo. Zato pa je bil v teh trenutkih na sceni sodnik Salkić, ki je kmalu popustil; čeprav

Novogoričani so na Viču zaslužen zmagali (Foto: B. P.)

bjov, Rogić.

Državni prvak je brez težav visoko premagal prvoligasa z Gorenjske in potrdil prvo mesto. (N. R.)

Istragas Jadran

(DEKANI) - Izola 1:0 (0:0)
DEKANI - Stadion I. Gregorica, 400 gledalcev, sodnik Jakopiček (Maribor).

STRELEC: 1:0 - Breznikar (90).

ISTRAGAS JADRAN: Cermek, Pohlen, Jesih, Mars, Ban, Koradin, Pavić (Prosen), A. Ščulac, Finkst (Bacic), Nikić, Breznikar.

IZOLA: Starc, Cotar, Tosić, Zupanc, Stampfer, Cen-dak, Velkovski (Pirc), Bi-zjak, A. Zlogar (D. Grago-ric), Zelko, Cucek.

Sesto zaporedno zmago na domaćem igrišču so si Dekanci priigrali v zadnjih trenutkih tekme z zadetkom Breznikarja, ki je izkoristil lepo podajo Koradina. Ta zmaga je varovan-cem trenerja Sretena Stan-kovića prinesla obstanek med najboljšimi nogometasi se v prihodnji sezoni. (E. S.)

Koper - Maribor Branik 2:1 (0:0)

KOPER - Stadion na Bonifiki, 100 gledalcev, sodnik Salkić (Ljubljana).

STRELCI: 1:0 - Gunjač (49), 2:0 - Gunjač (58), 2:1 - Sahmanović (68).

KOPER: Maksic, Sabadin, Pibarić, Tomas, Okčić,

1. SNL, 29. kolo: SCT Olimpija - Zivila Naklo 4:0 (3:0), Istragas Jadran - Izola 1:0 (0:0), Krka Novoterm - AM Cosmos 0:0, Primorje - Mavrica 4:4 (2:1), Rudar (V) - Mura 5:1 (0:1), Potrosnik - Publikum 2:2 (0:2), Optimizem - HIT Gorica 1:2 (0:1), Koper - Maribor Branik 2:1 (0:0).

Lestvica

SCT Olimpija	29	23	5	1	94:17	61
Mura	29	18	7	4	57:23	43
Maribor Branik	29	15	10	4	52:23	40
Publikum	29	13	10	6	46:34	36
HIT Gorica	29	12	10	7	40:38	34
Potrosnik	29	13	5	11	56:40	31
Koper	29	11	9	9	43:38	31
Zivila Naklo	29	11	7	11	31:38	29
Rudar	29	10	7	12	37:45	27
Izola	29	9	7	13	45:51	25
Primorje	29	8	8	13	46:53	24
AM Cosmos	29	7	9	13	26:42	23
Istragas Jadran	29	7	7	15	23:47	21
Optimizem	29	8	5	16	29:58	21
Mavrica	29	4	8	17	32:69	16
Krka Novoterm	29	2	8	19	14:55	12

2. SNL, 29. kolo: Stajerska pivovarna - Zagorje 2:4, Triglav Creina - Slavija Vecce 2:1, Dravinja - Gaj Kočevje 0:2, Beltrans - RCS Gramatek Turnisce 3:0, Nafta - Era Smartno 2:1, Napredek Domzale - Korotan Suvel 2:2, Loka Medvode - Steklar 1:1, Piran - Rudar Trbovlje 4:1.

sli. Ze v 11. minuti se je pred Pavičcem sam znašel najnevarnejši gostujoči igralec Novak, vendar je domači vratar kot že tolikokrat v letošnji sezoni odlično posredoval. V 25. minuti je Mesojedec v kazenskem prostoru preigral nekaj gostujočih igralcev, močno streljal, vendar je šla zoga tik mimo vratnice. V prvem delu so imeli domaći se dve priložnosti, ki sta zaradi slabih strellov z glavo splavali po vodi, zadnji pa je poskusil Novak v 30. minuti, vendar je streljal mimo vrat Pavića. V drugem delu je bilo zaradi razmočnega igrišča več prekrskov, zato sta bila izključena tudi Miha Voncina in Kebe, Božić in Srovin pa sta potrebovala zdravniško pomoč. V 61. minuti je Tahirovič obranil prosti strel Vukadina, le dve minuti pozneje pa je Pavić strel Plesinca s približno 18 metrov zbil v kot. V 77. minuti se je Pavić vrgel pod noge Srovinu v samostojnem prodoru, Srovin pa je nato zaradi poskodb zapustil igrišče. Ljubljancani so do konca srečanja igrali le z devetimi igralci, česar pa domaćini niso znali izkoristiti. (J. Z.)

Primorje - Mavrica 4:4 (2:1)

AJDOVSCINA - Stadion Primorja, 900 gledalcev, sodnik Novarlic (Maribor)

STRELCI: 1:0 - T. Lucić (22), 2:0 - Stanić (28), 2:1 - Kitić (32), 3:1 - Fegić (63), 4:1 - Stanić (68), 4:2 - Kitić (80), 4:3 - Kitić (84), 4:4 - Jerak (86)

PRIMORJE: Mavric, Krecić (Kurtić), Mulahmetović, Cermelj (Mutić), Ibranović, Adžić, T. Lucić, B. Lucić, Rosić, Stanić, Fegić

MAVRICA: Horvat, Stojanović (Kečan), Miksić, Kendić, Lorgier, Deisinger, Hadžić, Pepelnak (Todorović), Kitić, Jerak, Begić

Igralcem Mavrice bi le zmaga v Ajdovščini in tudi dve novi točki nekaj pomenili ter jim vliji novo upanje v boju za obstanek v prvi slovenski ligi. Prav zaradi tega so od prve minute zaigrali izjemno napadalno in odprto. Po dvajsetih mi-

nutah igre, ko so bili gostje boljši nasprotniki, je Primorju le uspelo vzpostaviti ravnotežje. Ko se je zdelo, da so Ljubljancani že povsem na kolenih, saj je bil izid deset minut pred koncem 4:1, je dvakrat zadel Kitić, izenacujoči zadetek pa je štiri minute pred koncem prispeval Jerak. Kljub temu preobratu Mavrica ni zmagala in Ljubljancani bodo prihodnje leto nastopali v drugem kakovostnem razredu. (N. R.)

Optimizem - HIT Gorica 1:2 (0:1)

LJUBLJANA - Stadion na Viču, 200 gledalcev, sodnik Vidali (Kubed)

STRELCI: 0:1 - Prelogar (31), 1:1 - Lampret (75), 1:2 - Valentincić (88)

OPTIMIZEM: Skodlar, Stok, Puc (Kumalić), Cerimović, Kostić (Lampret), Mujkić, Vincetić, Repovž, Prezelj, Mitraković, Mrak

HIT GORICA: Strajnar, Goga (Zobec), Hadžić, Srebrnič, Prelogar, Dovžan (Winkler), Debnjak, Rado-
vanović, Vulić, Bratkic, Val-
lenticin

Gostje iz Nove Gorice so bili večji del srečanja boljši nasprotnik in so zaslužen osvojili obe točki. Povedli so Novogoričani iz prostega strela v 31. minuti. Najprej je Kostić na robu kazenskega prostora s prekrskom ustavil Bratkica, ki je prodril po sredini, nato pa je Prelogar se lepše izvedel prosti strel. Domači vratar se je ob strelu Prelogarja zoge sicer dotaknil, vendar le toliko, da se je od vratnice odbila v gol. Edino priložnost poleg zadetka so si v prvem delu prav tako ustvarili gostje, vendar je bil Vulić v 13. minuti nenatančen. V drugem polcasu bi si gostujoče mostvo ob večji zbranosti Vulića, ki je napravil kar tri odstotne priložnosti, lahko že zagotovilo zmago. V 75. minuti tekme je Optimizmu iz edine prave priložnosti prek Lampreta uspelo izenačiti, vendar so gostje dve minuti pred iztekom tekme dosegli se en zadetek, strellec je bil ob nespretni obrambi Valentincić. (N. R.)

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815

Danes, 6. junija, ob 17. uri: Georges Feydeau - TAILLEUR POUR LES DAMMES. Nastopa francoska studentska skupina LES THEATREUX.

V torek, 7. junija, ob 20. uri: Jules Romains - KNOCK OU LE TRIOMPHE DE LA MEDECINE. Nastopa studentska skupina z univerze v Celovcu ROMA 91.

V soboto, 11., in v nedeljo, 12. junija, ob 20.30: Emil Hrvatin - NOVI ORGANON.

DRAMA SNG, tel.: 061/221-511

Danes, 6. junija, ob 19.30: W. Bauer - CHANGE, za abonma dijaski 6 večerni. Predstava bo še v torek, 7. junija, ob isti uri, za abonma dijaski 11 večerni in izven in v sredo, 8. junija, ob isti uri, za abonma studentski prvi in izven.

OPERA, tel.: 061/331-950

Danes, 6. junija, ob 15. uri: J. Strauss ml. - NETOPIR. Razprodano!

V torek, 7. junija, ob 19. uri: P. I. Cajkovski - PIKOVA DAMA, za red torek II in izven.

V sredo, 8. junija, ob 19. uri: G. Verdi - RIGOLETTO, za izven in konto. Zadnjič v sezoni!

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE, tel.: 061/312-860

V torek, 7. junija, ob 19.30: John Graham - TEZAVE S HRBTENICO, za izven. Predstava bo še v petek, 10. junija, ob isti uri, za izven.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288

V torek, 7. junija, ob 21. uri: Zijah Sokolovic - GLUMAC... JE GLUMAC... JE GLUMAC.

SMG, tel.: 061/1253-312

Danes, 6. junija, ob 19. uri: B. M. Koltes - ROBERTO ZUCCO, za izven.

MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 6. junija, ob 20. uri: A. Bennett - BLAZNOST JURJA III. za abonma mladinski 2 in izven. Predstava bo se v sredo, 8. junija, ob 15.30, za abonma sreda popoldan in izven in ob 20. uri, za abonma mladinski 3. in izven.

V torek, 7. junija, ob 20. uri: A. P. Cehov - GA-

LEB, za abonma mladinski 4 in izven.

CELJE

SLG, tel.: 063/25-332

Danes, 6. junija, ob 16. uri: Grimm-Valic - JANKO IN METKA 2000, za abonma čebelica II in izven. Gostovanje Mojega gledališča iz Ljubljane. Predstava bo se v torek, 7. junija, ob 10. uri, za abonma čebelica 4 in ob 12. uri, za abonma čebelica 3 in izven.

V sredo, 8. junija, ob 11. uri: A. T. Linhart - TA VESELI DAN ALI MATICEK SE ZENI., za abonma 5. solski in izven.

V četrtek, 9. junija, ob 11. uri: G. A. Bürger - LAZNIVI KLJUKEC, za abonma čebelica 1 in izven.

KRANJ

PGK, tel.: 064/222-681

V petek, 10. junija, ob 20. uri: Ray Cooney - ZBEZI OD ZENE, za izven. Zadnjič v sezoni!

V soboto, 11. junija, ob 20. uri: Igor Torkar - REVIZOR '93. Zadnjič v sezoni!

MARIBOR

LGM, tel.: 062/26-748

V nedeljo, 12. junija, ob 11. uri: Jan Malik - ZOGICA MAROGICA, za izven.

DRAMA, tel.: 062/221-206

Danes, 6. junija, ob 20. uri: Ivo Svetina - SEHEREZADA, za red veliki izbirni in izven.

V torek, 7. junija, ob 18. in 21. uri: v Minoritski cerkvi M. Vezovišek - JERMANOVO SEME, za abonente in izven.

V petek, 10. junija, ob 12. in 18. uri: v Minoritski cerkvi otroški plesno-dramski kabaret M & M, za izven.

V torek, 14. junija, ob 19.30: V. Welenkamp - BALADE... KOJE DONOSI VIJETAR..., za abonente in izven. Gostovanje baleta HNK Zagreb.

OPERA, tel.: 062/221-206

V soboto, 11. junija, ob 18. uri: G. Verdi - NABUCCO, za red nedelja, abonente in izven.

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/25-326

V petek, 10. junija, ob 20.30: Dominik Smole - KRST PRI SAVICI, za izven.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Verdi - Dvorana Tripcovich

Mednarodni festival operete 1994

Jutri, 7. junija se prične predprodaja vstopnic za vse predstave pri blagajni Dvorane Tripcovich (9-12, 16-19), zaprta ob ponedeljkih.

Informacije in rezervacije pri ACAD, Ul. Faedis 30 - Videm (tel. 0432-470918).

Pri blagajni Dvorane Tripcovich je v teku predprodaja vstopnic za Poletne koncerte.

Danes, 6. t.m., ob 20.30 bo v Avditoriju Muzeja Revoltella na sporedu koncert klavirskega Juri Cherbakov-Olga Cherbakova.

KOROŠKA

CELOVEC

Wifi- Danes ob 20.00 - Forumska diskusija »EU-prednost za Avstrijo?«

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815

Danes, 6. junija, ob 20. uri: predavanje FEDJE KOSIRJA - O arhitekturi za javno administracijo v Ljubljani (E3).

V sredo, 8. junija, ob 10. do 11. in ob 16. do 17. ure: XXVIII. SREČANJE MLADIH RAZISKOVALCEV SLOVENIJE (LD).

FILM

V torek, 7. junija, ob 19. uri: GOLI/NAKED, režija Mike Leigh, Velika Britanija 1993.

INFORMACIJSKI CENTER
MODERNE GALERIJE

V torek, 7. junija, ob 12. uri: predstavitev video-projekta avtoric MARINE GRZINIC in AINE SMID - Rdeci čevljevki.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

Literatura mimoidočim: danes, 6. junija, ob 20. uri: ANDREJ BLATNIK;

V torek, 7. junija, ob 20. uri: ANDREJ MOROVIC in MATJAZ PIKALO.

KD SPANSKI BORCI, tel.: 061/1404-183

V sredo, 8. junija, ob 20. uri: plesna predstava PURPEN ALI TESNILO PROTI LJUBEZNI in DELO-

TANGO, premiera. Predstava bo se v četrtek, 9. junija, ob isti uri.

VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

V četrtek, 9. junija, ob 19. uri: predstavitev knjige MOJ VECNI PRIJATELJ BRUNO.

KNJIZNICA F. BEVKA

V četrtek, 9. junija, ob 19. uri: predstavitev knjige PAVLA JERINA LAHA - Partizanska bolnišnica Pavla v Trnovskem gozdu.

OTOČEC NA KRKI
GRAD OTOČEC

V soboto, 11. junija, ob 21. uri: v hotelu Grad Otočec večer z BOJANOM ADAMICEM in MERI AVSENAK.

PORTOROŽ
AVDITORIJ

V torek, 7. junija, ob 18.30: nastop plesno-akrobatske skupine FLIP iz Pirana.

SEŽANA

KC SRECKO KOSOVEL

V torek, 7. junija, ob 20. uri: ameriski film KLAVER.

V četrtek, 9. junija, ob 20. uri: ameriski film WAYNOV SVET 2.

Sodelovala bosta prof. Karl Stuhlpfarrer z dunajske univerze in prof. Marina Cattaruzza s trzasko in beneske univerze.

V galeriji Tivoli v Ljubljani bo v torek, 7. junija
ob 19. uri večer opernih arij s sopranistko
NORINO RADOVANRAZSTAVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Prešernova 10

V Mali fotogaleriji je do 19. junija na ogled razstava arhitekta JURJA KOBETA z naslovom Trije detajli. Razstava CRNO IN BELO - dela svetovno znanih konstruktivistov iz zbirke italijanskega umetnika Getulia Alvianija je na ogled do 12. junija (Galerija CD).

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava del KLAVDIJA TUTTE je na ogled do 12. junija.

MODERNA GALERIJA, Cankarjeva 15

V Mali galeriji je do 12. junija na ogled razstava britanskega kiparja ANISHA KAPOORJA. Razstava komercialnih fotografij KRAJI je na ogled do 19. junija.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE -
CEKINOV GRAD, Celovska 23

V četrtek, 9. junija, bo ob 19. uri otvoritev razstave slik (NE)PREPOZNAVNA SLIKA - abstrakcija in figuracija v novjšem hrvaškem slikarstvu. Razstava bo na ogled do 3. junija.

Razstava fotografij TOSIKIJA OZAVE je na ogled do 20. junija.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Razstava olj ALOJZA STIRNA je na ogled do 10. junija.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava risb BOZIDARJA JAKKA.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

Razstava otroških ilustracij MOJCE CERJAK je na ogled do 23. junija.

GALERIJA SLOVENIJALE, Dunajska c. 22

Razstava DORE PLESTENJAK in DOMNA SLANE je na ogled do 15. junija.

GALERIJA ZALA, Gosposka 7

Razstava BORISA ZAPLATILA je na ogled do 14. junija.

VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

Razstava slik MILANA RIJAVCA je na ogled do 21. junija.

KUD FRANCE PRESEREN, Karunova 14

Razstava UTRINKI IZ KRONIKE MESTA LJUBLJANE je na ogled do 10. junija.

AJDOVŠČINA

PILONOVA GALERIJA, Prešernova ul. 3

Razstava Krizev pot ANTONA CEBEJA je na ogled

do 19. junija.

CELJE

LIKOVNI SALON CELJE

V torek, 7. junija, bo ob 19. uri otvoritev razstave JOZETA BARSILJA. Razstava bo na ogled do 18. junija.

CERKNICA

KNJIZNICA JOZETA UDOVICA,

Partizanska 9

Likovna razstava VOJKA HRENA je na ogled do 17. junija.

KOPER

GALERIJA MEDUZA,

Razstava grafik, risb in skulptur VLADIMIRJA MAKUČA je na ogled do konca junija.

GALERIJA LOZA, Titov trg 1

Razstava skulptur LUJA VODOPIVCA je na ogled do sredine junija.

MARIBOR

NOVINARSKI KLUB, Vetrinjska ulica 30

Razstava Literarni plakat JOZETA KOSA - SINETA

MURSKI SOBOTA

GALERIJA MURSKA SOBOTA

Razstava slik ZARKA VREZCA je na ogled do 19. junija.

NOVO MESTO

DOLENJSKI MUZEJ

Razstava 3. bienale slovenske grafike je na ogled do 15. septembra.

PIRAN

MESTNA GALERIJA, Tartinijev trg 3

Razstava del dveh umetnikov iz Ferrare GIORGIJA CATTANIIJA in MAURIZIJA COSUEJA je na ogled do 25. junija.

ROGAŠKA SLATINA

MUZEJ GRAFIČNE UMETNOSTI

V torek, 7. junija, bo ob 20.30 otvoritev razstave oblikovalk stekla MARJANE BASTASIC-MERLE, IRENE FRANIC in LJILJANE TEPEŠ.

SKOFJA LOKA

GALERIJA FARA, Cesta talcev 2

Razstava fotografij JANEZA SIFRARJA je na ogled do 9. junija.

ZALEC

V četrtek, 9. junija, bo ob 10. uri otvoritev razstave likovnih del učenecv OS občine Zalec. Razstava bo na ogled do 25. junija.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella: do 31. avgusta bo na ogled razstava Vidiki - Punti di vista. Galerija Bassanese: do 11. junija je na ogled razstava slikarja Enza Navarra.

Art Light Hall: do 16. junija razstavljata slikarja Agnese Divo in Maurizio Maier. Galerija Torbandena: na ogled je razstava Wolfganga Wiednerja. Galerija Rettori Tribbio 2: do 17. t.m. razstavlja svoja dela Fulvio Monai. Galerija Cartesius: do 23. t.m. so na ogled slike umetnika Franca Chersicole.

GORICA

Kulturni dom: do 19. t.m. je na ogled razstava likovnih umetnikov iz Slovenske Benecije.

TREVISO

V Palaci Scotti bo do 31. julija na ogled zanimiva razstava lesenih igrac.

KOROŠKA

CELOVEC

BV-galerija: Do 8. t.m. je na ogled vernisaza

GLASBA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM,
tel.: 061/222-815

V sredo, 8. junija, ob 20. uri: GALA KONCERT MLADIH TALENTOV. Nastopili bodo: kvartet saksofonistov SGBS Ljubljana, baletni solistki Algaja Falcieri in Martina Kramer, violinistka Anja Bukovec, harfistka Mojca Zlobki in orkester Slovenske filharmonije z dirigentom Simonom Robinsonom. Program: Bizet, Bjelinski, Ravel, Händel.

V četrtek, 9. junija, ob 19.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE POLICIJE. Dirigent Milivoj Surbek. Program: Skerl, Osterc, Gershwin, Harris-Penders, Lijnschooten, Bach, Nees.

V petek, 10. junija, ob 20. uri: koncert SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA, za zeleni abonma. Dirigent Luca Pfaff. Program: Ravel, Prokofjev, Elgar.

NARODNI MUZEJ

V sredo, 8. junij, koncert TOMAZA BAJTERICA - kitara.

PLOSCAD OB FIGOVCU

V nedeljo, 12. junija, ob 11. uri: promenadni koncert PIHALNEGA ORKESTRA DONIT MEDVODE.

KRIZANKE

V petek, 10. junija, ob 20.30: koncert skupine PARNI VALJAK.

NOVO MESTO
DOM KULTURE,

V petek, 10. junija, ob 21. uri: v Muzejskih vrtovih koncert VLADA KRESLINA in BELTINSKE BANDE.

ROGAŠKA SLATINA

V torek, 7. junija, ob 20.30: v Kristalni dvorani večer folklore FS TINE ROZANC.

SEŽANA

KD SRECKO KOSOVEL

V sredo, 8. junija, ob 20. uri: koncert, posvečen skladatelju Viktorju Soncu. Nastopajo: Dunja Spruk (sopran), Natasa Valant (klavir), Božena Dvornik (klavir), LJUDSKI GODALNI KVARTET in SLOVENSKI KOMORNI ZBOR.

TRŽIČ

V torek, 7. junija, ob 20. uri: v dvorani OS Bistrica koncert dekliske zboru PLAMEN iz Toronta.

FJK

TRST

Cerkev Beata Vergine delle Grazie - Ul. Giustinelli

Danes, 5. t.m., ob 20.30 zadnji koncert ob 100-letnici orgel, ki jih je v cerkvi dal zgraditi Julius Kugy. Nastopila bosta organistka Valentina Longo in celist Paolo Cannarella.

Gledališče Miela

Danes, 5. junija, ob 21. uri koncert, ki ga organizira Združenje Italia-Izrael, Zadruga Bonawentura in Robin Hood Folk Country Club. Nastopil bo ansambel Klezmer Ensemble, ki ga sestavljajo Davide Casali, Fabio Zoratti, Sergio Candotti, Alfredo Lacosegliaz, Piero Bertelli in Isabella Tonin.

Avditorij Muzeja Revoltella

Poletni koncerti

Danes, 6. t.m., ob 20.30 bo nastopil klavirski duo, ki ga sestavlja Juri Kovachev in Olga Kovacheva. Vstopnice pri blagajni Avditorija od 19.30 dalje, na dan koncerta.

Pivovarna Forst

Jutri, 7. junija, ob 20.30 zaključni večer avtorske glasbe.

V torek, 14. t.m., ob 20.30 večer folk glasbe s skupino I Paulani (Emil Zonta, Piero Monaro in Luciano Cleva).

V petek, 17. junija, ob 20.30 avtorski večer posvečen nepeljski glasbi »Le perle di Napoli«. Pri klavirju Umberto Lupi.

BOLJUNEC

Na prazniku, ki ga prireja Lovska družina Doberdob bo v petek, 17. in v soboto, 18. junija slovenski lovski pevski zbor »Doberdob« gostil 21. Revijo lovskih pevskih zborov in registov.

PRIKAZ KNJIGE

Okolju prijazno podjetje

BORUT MESKO

Okolju prijazno podjetje je priročnik za poslovno ekologijo in za uporabo v praksi, ki pomaga pri uvajanju »zelenih« dejavnosti v podjetje s pomočjo integriranega pristopa. Korak za korakom naš podjetnik Georg Winter vodi od motivacije zaposlenih do izobraževanja, proizvodnje, odstranjanja odpadkov, revizije itd. Z vprašalnikom ponudi listo ukrepov, ki vodijo k zmanjšanju stroškov in obenem izboljšajo odnos do okolja. »Zanesljiv vodič za varovanje naravnih virov in okolja ob hkratnem ustvarjanju dobička«, je knjigo ocenil Tom Peters, »guru« sodobnih menedžerjev.

Na pobudo Komisije Evropske skupnosti je knjiga prvič izšla v letu 1987, podlaga za prvo slovensko izdajo pa je bila peta dopolnjena izdaja. Georg Winter je z ekološkim menedžmentom začel v svojem podjetju, ki proizvaja orodja za predelavo diamantov. Po njegovem mnenju je varstvo okolja v domeni poslovodne strukture podjetij, saj gre za stratesko vprašanje dolgoročne uspe-

snosti in konkurenčnosti podjetja. Winterjevi direktorji malih in srednjih podjetij ne čakajo, kdaj jim bo lokalna vlada s predpisi prepovedala onesnaževanje ozračja, vodovja ali tal - ko se enkrat to zgodi, pa navadno tarnajo, čes da jih hočejo »uniciti« -, ker postaja okolju neskladljiva proizvodnja ena izmed prvih predpostavk za uveljavljanje na mednarodnih trgih. Gospodarstvo si mora samo zastaviti vprašanje, ali obstajajo možnosti za proizvodnjo alternativnih izdelkov, ki jih je mogoče na okolju neskladljiv način tudi odstranjevati. Integriran pristop, znan kot »Winterjev model« poleg najnujnejših ukrepov - čistilne naprave, varstvo pri delu - zadeva vse zaposlene (prosvetljevanje, izobraževanje, finančne spodbude za ekološke inovacije, zdrava prehrana), vse gospodarske cikle (izbor surovin, proizvodnja, poraba energije, skladiščenje, prodaja itd.) in terja omikane odnose podjetja z družbenim okoljem - sodelovanje z lokalnim prebivalstvom, ekološkimi društvi in drugimi regionalnimi dejavniki. Tudi v primeru, če se kaksnemu »novokomponiranemu« in od domačega ekonomskega liberalizmu podivjanemu slovenskemu podjetniku zdi cirkusantski in povsem odvečen predlog, naj svoje zaposlene popelje na izlet - najprej v hudo onesnaženo industrijsko četrt in nato v neokrnjeno naravo - samo zato, da v njih prebudi občutek odgovornosti do okolja, ne da bi se ga na koncu po slovensko napili, kajti razgrajanje v naravi pomeni za Winterja emisijo hrupa in moralno nedogovorno početje - gospod prihaja s protestanskega Schleswig - Holsteina -, pa je končni odgovor nedvoumen: vse to se splaca. Samo z enim izmed mnogih inovativnih predlogov njegovega »eko - senzibiliziranega« uslužbenca je Winterjevo podjetje pri porabi energije na leto privarčevalo 20 tisoč nemških mark! Winterjev menedžer pa z ekološkim knjigovodstvom ne bo preverjal samo proizvodnje, temveč bo pogledal, ali je temperatura v prostorih primerna - »saj že 1°C manj prihrani 6 % energije« -, ali pipe tesnijo ali na sluzbenih WC-jih po pisarnah zaposleni uporabljajo recikliran papir, ali... Kajti, vse to pomeni za podjetje prihranek - dobiček, direktor in zaposleni pa imajo zapovrh pomirjeno vest.

INFORMATIKA / RAČUNALNIŠKO-UPORABNIŠKI TRG

Prvi slovenski MixedMode CD

Perspektive za promocijo Slovenije

Tehnologija CD-ROM nezaustavljivo osvaja tudi slovenski računalniško-uporabniški trg. Prvi slovenski CD-ROM disk ali plošča je bila naravnost razgrabljena, čeprav je izšla v večji nakladi kot so to dopuščale cene po na Slovenskem prodanih CD-ROM enotah. Nič manjše ni bilo zanimanje za drugi slovenski CD-ROM, ki ga je prav tako kot prvega, izdalo podjetje CDE Nove tehnologije. To podjetje bo sredi poletja izdalo še svoj tretji CD-ROM s t.i. share ware programsko opremo za okolje oken. V tem času je svoj CD-ROM WinWonder izdalo tudi podjetje Infobia, prvič pa je na CD-ROM-u izšel tudi slovenski telefonski imenik, zlasti po zaslugi podjetja CDE Nove tehnologije, o čemer smo že poročali.

No, in podjetje CDE Nove tehnologije očitno zelo resno računa na slovenski računalniško-uporabniški trg, saj je izdalo tudi prvi t.i. MixedMode CD disk. Svojo odločitev utemeljujejo takole: »To je tisto, kar se vsak dan dogaja na televiziji - Information in enter tainment - kombinacija informativnega in zabavnega programa, le da je tokrat televizijski ekran zame-

njan z računalniškim monitorjem, daljinski upravljalnik z miško, vse skupaj pa omogoča medij, ki se mu reče CD-ROM. To je CD-plošča z računalniškimi podatki. V roko boste dobili CD-ploščo, ki jo lahko vtaknete v CD-ROM pogon svojega računalnika ali pa kar v domači glasbeni stolp. V prvem primeru boste gledali video spote, ob glasbi listali reklamne kataloge, igrali igrice in dobili kakšno nagrado, v drugem pa boste kot običajno poslušali glasbo.«

Tak je torej približno prvi slovenski MixedMode CD disk. Na prvem »tracku« so podatki, ki si jih je mogoče ogledati le na MPC združljivem računalniku, opremljenim z okoljem Oken, s CD-ROM pogonom, glasbeno kartico in zvočniki, kar ni mogoče izbrati na CD playerju, ostali del CD-plošče pa je mogoče poslušati tako čez računalnik kot tudi na domačem laserskem gramofonu.

Na CD-ROM disk ali ploščo je mogoče spraviti veliko število podatkov, denimo, cele enciklopedije, zato je v mali Sloveniji že kar težko najti dovolj gradiva, ki bi zapolnilo računalniški

del takšnih diskov. Dopolnitev z glasbo je torej izjemna prilagoditev za t.i. promocijske CD-plošče, ko računalniški del zajema neko bogato promotivno bazo podatkov, glasbeni pa je posrečena dodatna ilustracija promotorja. Zato ne bi bilo lepo. Če Slovenija v najkrajšem času ne bi dobila takega »MixedMode CD diska«, ki bi ga delila vsem, pri katerih se hoče predstaviti - recimo, visokim tujim gostom, politikom, poslovnežem, poslovnim partnerjem, obiskovalcem, ustvarjalcem javnega mnenja in drugim. Ponekod v tujini so te oblike CD-jev ne le novost, ampak že kar trend in temu gibanju sledijo tudi v podjetju CDE Nove tehnologije. In se vsebina prvega slovenskega mesanega CD diska: 1) CD-ROM računalniški del, 2) A si ti, al' nisi ti (B. Austin, L. Jordan) - Mia Znidarič, 3) Daj nasmeš mi nazaj (A. Pompe, A. Pompe) - Panda, 4) Videodrome (Retina mix; CyberBass) - CyberBass, 5) Laser-master (G Strniša, I. Lovrić) - Heavy Les Wanted in 6) Kako lep je ta svet (G. D. Weiss, B. Thiele) - Mia Znidarič.

Matija Hudovernik

Demografija Portoričanov (9)

Portoriko je zadnji člen na vzhodnem delu Velikih Antilov, hkrati pa tudi njihov najmanjši segment. Meri 8.897 kvadratnih kilometrov, vključno s tremi sosednjimi otoki - Mona s 54, Vieques s 134 in Culebra z 28 kvadratnimi kilometri površine -, ki so pod njegovo upravo. Otok je precej stirioglate oblike, od vzhoda proti zahodu dolg približno 18 in širok med 50 in 60 kilometri. Njegova severna obala se spušča v 8.500 metrov globoko razpoko - Puerto Rico Trench -, na jugu pa je do 5.000 metrov globok venezuelski podbazen Karibskega morja. Preliv Mona loci otok od Hispaniole na zahodu, na vzhodu pa sta oddaljena otočka Vieques in Culebra, ki pravzaprav sodita že k Devskim otokom. Portoriko je dokaj gorat otok, katerega osrednjo verigo tvorita gorovi Central Cordillera in Sierra de Lugo, ki sta nadaljevanji gorovja Cordillera Central na sosednjem otoku Hispaniola. Gričevnate regije se razprostirajo severno in južno od gorskih verig na sredini otoka. Ozke obalne ravnice zaključujejo postopno spuščanje otoka proti morski gladini. Takšna topografska struktura ima svoj odsev tudi v klimatskih razlikah. Severna obala in njeno zaledje sta deležni obilnih padavin, ker sta izpostavljeni pasatnim vetrovom, južna obala pa je večinoma suha. Nekoj je bil skoraj ves otok pokrit z gostimi gozdovi, danes pa je neprehodna džungla le še za vzorec v narodnih parkih. Predvsem se je iztrebilo zimzelene tropske deževne gozdove, ki so jih deloma tudi po naravnih poti zamenjali gorski gozdovi, ki rastejo tja do višine 400 metrov nad morjem. Za njih sta značilni zlasti dve rastlini: palme (Enterpe globosa) in drevesna praprotna (Nephrolepis cordifolia). Se posebej veliko jih lahko najdemo v največjem narodnem parku Sierra de Luquillo.

Tudi demografska, zlasti rasna sestava Portorika se razlikuje od večine

drugih karibskih otokov. Gre predvsem za dokaj nizek odstotek črncev in mulatov. Veliko večino prebivalstva - približno 70 odstotkov - tvorijo belci. Predvsem zato, ker so Španci v času svoje kolonialne vladavine uporabljali otok samo kot vojaško postojanko, nikakor pa ne tudi kot plantazno ekonomijo - kakor, recimo, so to počeli na Kubi. Ko so v obdobju največjega razcveta plantaznega gospodarstva britanski in francoski otoki imeli do 90 odstotkov črnsko-suzenjskega prebivalstva, je bilo na Portoriku kvečjemu 11 odstotkov črncev.

Oglejmo si nekaj demografskih mejnikov: Leta 1787 je imel Portoriko 103.051 prebivalcev. Hitro rast prebivalstva so na otoku zabeležili v 19. stoletju - od 155 tisoč leta 1800 na 953 tisoč 1899. leta. V tem času se je delež črnskega prebivalstva stalno zniževal, zlasti zaradi velike imigracije belcev. Tudi v 20. stoletju se je demografska eksplozija nadaljevala - leta 1920 1, 3 milijona, 1970 2, 7 milijona, medtem ko danes na otoku živi nekaj več kot 3 milijone prebivalcev. Poseljen je mnogo bolj gost kot sta Jamajka in Haiti. Ta demografski pritisk je nekako omili t.i. emigracijski ventil, ki je začel delovati po drugi svetovni vojni. Danes ze več kot milijon Portoricanov živi v Združenih državah Amerike. Tudi industrializacija je opravila svoje. Na začetku stoletja je bilo tam le 14, 6 odstotkov mestnega prebivalstva, leta 1970 pa že več kot 58 odstotkov. Višji življenjski standard je nekoliko zmanjšal natalitetno in povečal potrebo po emigraciji. Vladni proračun je obsežno financiral izobraževanje vseh plasti prebivalstva, močno pa je napredovala tudi komunalna in zdravstvena infrastruktura, kar je vse skupaj nekoliko omejilo demografsko rast iz prejšnjih desetletij.

Bogomil Ferfila (Se nadaljuje)

Polimerni gel razpira arterije

Ameriško zdravstvo bi z biorazgradljivim hidrogelom, ki se strdi, če ga osvetlimo ali segrejemo, lahko letno prihranilo več kot milijardo dolarjev, bolnikom pa se obenem ne bi bilo več treba vračati na nadležno zdravljenje. Ena od najdražjih in hkrati najbolj običajnih operacij v ZDA je angioplastija. Pri tem posegu vstavijo v arterijo - najpogosteje koronarno - kateter, ki ga je moč napihniti kot balon, kar odmasi žilo. Pomanjkljivost te metode je, da kar 30 do 50 odstotkov bolnikov prizadane restenoza, to je ponovno zamaševanje arterij. V tem primeru je treba poseg ponoviti ali izvesti bypass. Novi hidrogel pa drži arterije med celjenjem razprte. Če bi zmanjšali število angioplastij samo za tretjino - letno opravijo skoraj 500.000 tovrstnih operacij, vrednih 10.000 dolarjev -, bi vsako leto prihranili dobro milijardo dolarjev. Skupina z Teksaske univerze iz Austina je razvila hidrogel, ki ga sestavlja devetdeset odstotkov vode ter polietilenglikol, mlečna kislina in akrilat. Po standardni angioplastiji ga v oboleli del žile vbrizgamo s katetrom ali z injekcijsko iglo. Gel strdimo s pomočjo svetlobe, ki jo pripeljemo po optičnem vlaknu: ob tem ostane ob stenah arterije spolzka površina, ki krvnim plosčicam, belim krvničkam in drugim krvnim telescem preprečuje, da bi se prijele na žilo. Polimer predstavlja strukturalno podporo zdravljenim arterijam in jih drži odprte, dokler se ne zacelijo. Nato povsem naravno razpade in se v sedmih do desetih dneh absorbira v telesu. Poskusi na živalih so pokazali, da pusti taka operacija manj brazgotin kot druge kirurške metode, s katerimi preprečujejo, da bi se arterije zaprle. Pricakujemo, da bi bilo mogoče polimer s pridom uporabiti tudi v babiški, ginekološki in hrbenični kirurgiji ter pri operacijah slepica. Po odstranitvi slepica bi gel lahko razpiral črevo in s tem preprečeval, da bi se stene črevesja zlepile, kar je lahko nevarno. Ena od težav, s katerimi so se morali znanstveniki spoprijeti, je, da utegnejo razgrajevanje materiala spremljati stranski pojavi kot vnetje, tromboza in preobčutljivost. Uporabo hidrogela so prepustili massachusettski družbi Focal, kjer se ukvarjajo z biorazgradljivimi polimeri in izdelki, ki organizem kar najmanj prizadanejo. Jeffrey Hubell, eden od ustanoviteljev družbe Focal in profesor na univerzi, ki je sodelovala pri izdelavi gela, je ob poskusih odkril, da je bilo preprečevanje restenoze eden od najtežjih izzivov razvoja polimernega materiala. S kliničnimi testi naj bi v Združenih državah in v Evropi pričeli se letos.

Joy Frascinella -PrZ-

Na magnetni blazini skozi Alpe

Zadnji dosežek železniskega prometa je gotovo tunel, ki je s hitrimi vlaki povezal Veliko Britanijo s celinsko Evropo. Kmalu pa lahko pričakujemo celo mrežo tunelov, po katerih bodo vlaki na magnetni blazini svigali pod švicarskimi gorami s hitrostmi do 400 kilometrov na uro. Voznja od Pariza do Londona bo v kratkem trajala le tri ure: po načrtu Swissmetro pa bo iz Zeneve moč priti v Zürich v picli uri. Danes vzame taka pot z vlakom trikrat več časa. Letos je zenevska družba Swissmetro, ki skrbi za predstavitev zamisli, najavila, da bodo uvodno studijo izvedljivosti razširili v načrt projekta, kar bo stalo 14 milijonov švicarskih frankov. Posel so zaupali žiriskemu podjetju Electrowatt engineering. V načrtu Swissmetro nastopa celotna dezela kot velikansko mesto z vlaki na magnetni blazini, ki v razmaku dvanajstih minut drvojo po tunelih, izkopanih 60 metrov pod površjem. Vlaka, ki jih bo nevidna magnetna sila držala 20 milimetrov nad tračnico, naj bi gnali linearni elektromotorji. Vsak vlak bo lahko sprejel 800 potnikov. Pri visokih hitrostih bi bil zračni upor v petmetrskem tunelu, ki je poltretji meter manjši od tistega pod Kanalom, izjemno velik. Zato bo celotni sistem - z izjemo postajnih ploscadi - obratoval pri delnem vakuumu. To pomeni, da bo voznja bolj podobna potovanju z letalom. Notranjost vagonov bo močno spominjala na letalske potniške kabine, saj bodo med drugim opremljeni celo s kisikovimi maskami za primer nevarnosti. Težava je v ceni. 28 milijard švicarskih frankov, kolikor naj bi stala prva proga med Zenevo in Zürichom, je trikrat več od prvotne ocene stroškov za tunel pod Rokavskim prelivom. Vsota se - kot vsi predračuni - seveda lahko zveča. Ob tem bodo, zagotavljajo v Swissmetru, cene vozovnic konkurenčne. Predsednik družbe Swissmetro Sergio Salvioni pravi, da je, kar se tiče vlaganj, za projekt veliko zanimanja tako doma kot v tujini. Mrežo naj bi predali v uporabo postopoma in sicer med leti 2005 in 2020, tako da bi prvi vlaki zaceli voziti, preden bodo Angleži dokončali hitro progo od Londona do tunela, ki povezuje Otok z celinsko Evropo. Za mnoge so prepolni vlaki eden od simbolov Svice. Temperament Švicarjev zagotavlja, da se bodo radi vozili z novim vlakom. Konec koncev, kdo bi si pred stoletjem mislil, da bo mogoče - kaj sele potrebno! - speljati podzemno železnico skoraj do vrha ene od njihovih najvišjih gor, 3700-metrske Jungfrau. Družbi Swissmetro ne manjka vizij. V predstaviteni brošuri zasledimo, »... da futuristični projekt povezovanja Muenchna in Lyonsa ... ali Amsterdama in Milana ter drugih evropskih mest nikakor ni utopčen; lahko bi predstavljal prvo stopnjo sistema Eurometro.« Družba obenem naproša Švicarje, naj bi darovali za izgradnjo podzemne mreže.

John Braun -PrZ-

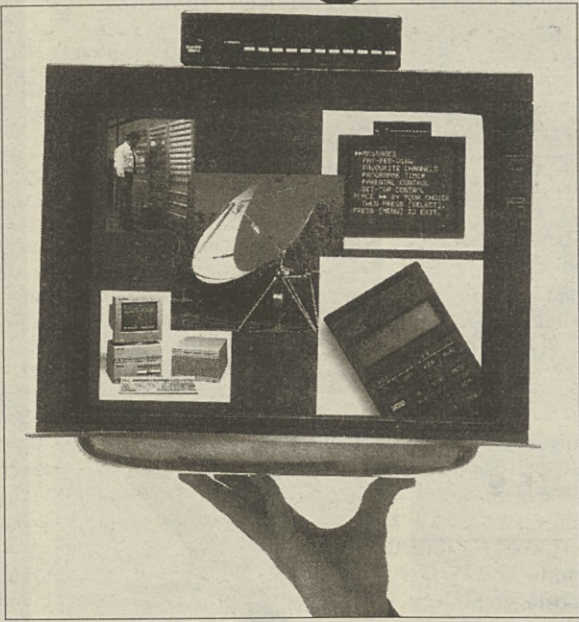
TV PONUDBA BLIŽNJE PRIHODNOSTI

Plačaj le toliko, kolikor gledaš

Ulli Hoeness, poslovni direktor Münchenske nogometne »tovarne« FC Bayern je prepričan, da je nova TV ponudba »pay per view« (plačaj, kolikor gledaš) naravnost zlata žila zasluzkov. Dobra nogometna tekma bi tako navrgla tudi po 25 milijonov nemških mark.

Gre za TV ponudbo bližnje prihodnosti: plačas, kolikor gledaš. Tudi pridelatelj največjega TV festivala na svetu MIPCOM v Cannesu Xavier Roy je prepričan, da bo pay - TV v katerikoli različici (naročniška TV, ki jo je mogoče plačevati pavsalno ali po »taksimetru«) poglavni vir prihodka TV postaj na prelomu stoletja.

Poznavalci ugotavljajo, da se je trg tistih ponudnikov programov, ki se financirajo izključno iz oglaševanja, zasit. Zato išče industrija elektronskih medijev nove vire prihodka. Digitalizacija bo že leta 1995 samo prek enega samega samoponudbo dvesto TV kanalov, ki jih bo mogoče videti po vsej Evropi. To je desetkrat več od vsote sedanje ponudbe vseh satelitov nad Evropo. Vseh teh postaj deluje ne bo mogoče financirati z oglaševanjem. Po mnenju generalnega direktorja SES (Societe Europeenne des Satellites) iz Lu-

ksemburga, ki je lastnik sistema Astra, Pierra Meyrata, bo zato ponudba pay - TV v prihodnosti motor digitalne tehnologije.

Bistvo pay - TV je mesečna naročnina, o kateri se naročnik odloča prostovoljno in na osnovi konkretne ponudbe programa (paketna ponudba). Pogoj za sprejem je dekodir, ki omogoča sprejem »zaklenjenega« signala.

Plačilo po ogledu in video po izboru

Pay per view (plačilo po ogledu) deluje kot obisk v restavraciji: ponudijo

vam posamezne jedi oziroma oddaje (nogometne tekme, koncerti, filmi), ki jih plačate posamično. Spet je potreben dekodir, nekakšen elektronski nakar.

Vide on demand (video po izboru) ponuja filme po individualnem izboru in predstavlja novost interaktivne TV. Naročnik bo sam izbral svoje programe in tako postal svoj urednik.

V nekaterih evropskih državah se tovrstne novosti že uveljavljajo, drugod so se v kamni dobi. Canal plus v Franciji je pay - TV s 3, 7 milijoni naro-

čnikov, v Veliki Britaniji si je 2, 5 milijonov gospodinjstev naročilo paket B Sky B (ki ga v Sloveniji zvečine se kradejo). Prvi pay - TV v Nemčiji je bil Premiere s 760 tisoč naročniki.

Presenetljivi rezultati nemške anke

V Nemčiji so raziskali javno mnenje in ugotovili, da je vsaj 20 odstotkov gledalcev, ki bi bili pripravljeni, kljub obvezni RTV naročnini plačati se dodatno naročnino za posebne TV programe. Glede na avditorij pomeni to potencialno populacijo 10 milijonov naročnikov. Največ ljudi se zanima za filme (vsak tretji), na presenečenje mnogih bi vsak četrti plačal za koncert kakovostne resne glasbe: več je takih, ki so pripravljene dodatno plačati za koncerte kot za športne programe.

V ZDA so ponudniki pay per view že leta 1992 zaslužili 400 milijonov ameriških dolarjev. Strauss Zelnick, predsednik filmskega distributerja 20th Century Fox je prepričan, da bo pay - TV v desetih letih presegla izkupicek od predvajanja filmov v kinodvoranah, ki jih bo praviloma zamenjal domači naslonjač.

Američani so se odločili streti azijski monopol v proizvodnji ploščatih zaslonov

Zgodba ima že skoraj brado: Američani in Evropejci razvijajo novo tehnologijo, toda tržišče osvojijo - Japonci.

V najnovejšem primeru gre za tako imenovane ploščate zaslone. Tanki so kot knjiga, do sledi so jih večinoma uporabljali pri prenosnih računalnikih. Tehnologijo so - resnici na ljubo - razvili v nemških laboratorijih, prve prototipe pa so izdelali v ZDA.

Kljub temu z njimi obvladujejo svet - Japonci: delez njihovih ploščatih zaslonov na svetovnem tržišču je dosegel že 90 do 95 odstotkov. V ZDA so se odločili streti azijski monopol. Ameriška vlada bo v tovrstne nove proizvodne in razvojne projekte prispevala kar milijardo USD. Ameriški proizvajalci so se pred tekmeči iz Japonske že leta 1993 povezali v tako imenovani US Display Consortium. Zanimanje ameriške vlade opravičujejo s tem, da potrebujejo ploščate zaslone tudi za vojaške namene: brez njih takorekoč ne bi mogli upravljati letal in tankov. Zato je Pentagon že lani prispeval 200 milijonov dolarjev razvojnih subvencij, vendar zaenkrat brez večjega uspeha.

Zaenkrat predvsem računalniški notesi

Seveda je se obetavnije od vojaške sfere civilno tržišče. Ocenjujejo, da so s ploščatimi zasloni leta 1992 (pretežno Japonci) zaslužili najmanj 4 milijarde ameriških dolarjev. Leta 2000 naj bi povpraševanje preseglo 20 milijard dolarjev.

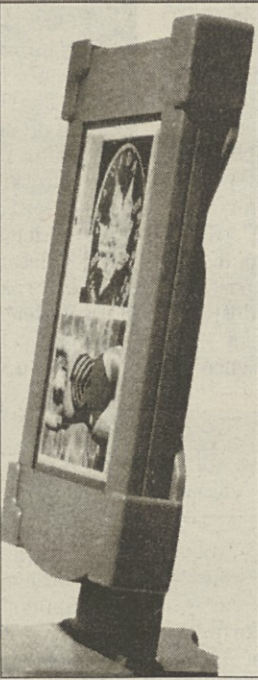
Zaenkrat uporabljajo ploščate zaslone še vedno pretežno za računalniške notese (lap tope) in druge premične elektronske naprave. Kljub temu si največji zaslužek obetajo od prodaje za dom. Tam naj bi ploščati zasloni postopno nadomestili okorne in široke katodne cevi. Ploščate zaslone naj bi obesili kar na zid. Novo tehnologijo imajo predvsem za znanilko bodoče multimedialnosti. S tehnologijo interaktivne TV bi si na zidove stanovanj prenasali poleg TV programov tudi izbor iz videoteke, video igre in elektronske casopise, da ne govorimo o videotelefoniji, TV nakupih, kabelskem bančinstvu ipd. Tak razmah skorajda ni možen s sedanjimi katodnimi TV cevmi.

Zato se v industriji elektronskih medijev čedalje bolj naslanjajo na zaslone ali kazala iz te-

kocih kristalov (liquid crystal displays LCD). Gre za plošev, ki jo zasencijo tekoci kristali, katerih svetlobno prevodnost je mogoče usmerjati tako, da izrišejo določeno sliko. Vsaka od točk slike je opremljena s tranzistorjem. S tem je mogoče ustvariti ostro in barvno bogato sliko.

Japonski Sharp vodi

Na tem področju so Japonci, zlasti koncern Sharp, več korakov pred drugimi. Težavo zaenkrat povzročajo le razmeroma majhni zasloni - s premerom približno 40 centimetrov. Pri klasičnih TV zaslonih smo se že navadili na najmanj dvakrat večje obsege. Pac pa so ploščati zasloni nekajkrat dražji od katodnih cevi. Vzrok za to je postopek proizvodnje: LCD proizvajajo v takorekoč brezračnih in neomadeževanih prostorih, podobno kot cipe. Če na eni sami od stotisoč točk opazijo smet ali napako, mora proizvajalec zaslon odpisati in odvreci, kar pomeni, da prihaja do velikega izmeta, pogosto večjega od treh četrtin. To pa viša ceno. Naložbo v proizvodni obrat ploščatih zaslonov ocenjujejo na 500 milijonov nemških mark. V Evropi si je takšno rezkosje privoščila edinole nizozemski Philips v koo-

Prihodnost je v ploščatih TV zaslonih.

peraciji s francoskim Thomsonom, ki deluje v okviru vseevropskega projekta Esprit, katerega subvencionira Evropska unija (program Eureka). Vendar je subvencija zanemarljiva (približno 20 milijonov mark na leto). Medtem so Japonci že zdavnaj postavili tovarno za 150 tisoč ploščatih zaslonov na leto (Sharp), NEC že izdelava 80 tisoč zaslonov mesečno, razen tega pa Japonci proizvodnjo nenehno sirijo.

Z novim camcorderjem lahko posnamemo samega sebe

Elektronske snemalne kamere, tako imenovani camcorderji, so najnovejša uspešnica na področju zabavne elektronike. Pri Sharpu so izdelali kamero, ki prekaša vse dosedanje. Gre za ViewCam VLH 400 SW, ki ni opremljena le z vsemi klasičnimi pridobitvami, vključno z zaslonom iz tekocih kristalov, marveč ponuja se dodatno zadovoljstvo. Kamera je namreč sestavljena tako, da sta snemalni in zapisovalni del povezana z gibljivo osjo, kar omogoči tudi snemanje snemalca. Kamera je najboljše prijete kar z obema rokama, če ravno je dovolj lahka za držanje v eni roki. Zoper tresenje so pri Sharpu

Novi View Cam s premično osjo omogoča »samosnemanje«.

vgradili stabilizator. Uspešnica pa je možnost »samosnemanja« oziroma lastnega posnetka: zaslon obrnete za 180 stopinj in že se zagledate v objektivu.

Prožnost osi omogoča tudi snemanja nad glavo

in ob telesu, ki pa vselej omogočijo tudi natančen vpogled v objektiv, cesar klasični camcorderji ne dopuscajo. Kamera je tako elektronsko izpopolnjena, da omogoče celo snemanje v smeri sončnih zarkov.

Bo z digitalizacijo odpadlo tudi listanje po revijah?

Zazelite si določenega filmskega igralca in izbor njegovih vlog, ki jih ta teden ponuja televiziji. Vendar ste preleni, da bi listali po raznih RTV revijah in iskali po rubrikah.

Nic lažjega: resitev je WIN TV.

Gre za digitalni pregled TV programov, ki si ga je mogoče vnesti v osebni računalnik in ga na programih Window's izbirati po iztočnicah. Program vam omogoča izbor po 40 različnih zvrstih zaenkrat 25 ponudnikov programov, pri čemer se lahko usme-

rjate po uri, primku igralca ali kaksni drugi sifri.

Od junija izhaja WIN TV tudi v CD ROM, kar pomeni, da ponuja digitalna revija celo kratke slikovne in zvočne napovednike za pokusino. Na željo vam računalnik posreduje celo strokovno kritiko posameznega filma.

Računalniško TV revijo ponujajo v Nemčiji za smesnih 1, 90 nemške marke na teden, seveda kot nekakšno naložbo za prihodnost, skupaj s servisom Videodat (Pro 7 in Kabel-TV).

RADIO GLAS LJUBLJANE

Pomemben del vsakega radia je tudi glasbena redakcija

Tomaz Sršen, glasbeni urednik Radia Glas Ljubljane, skrbi za zvočno oziroma glasbeno podobo programa, ki je zanimiv zlasti zaradi glasbe. Ne želijo biti tako imenovani juke box, ki vrtil glasbo brez kakršnihkoli komentarjev, povezav, zanimivosti v zvezi z glasbo, ampak želijo o novih izvajalcih in njihovih ploščah tudi kaj povedati, zato imajo precej razvejano glasbeno redakcijo.

Redno zaposlena sta dva in skupaj s še petimi honorarnimi sodelavci ustvarjajo program, ki je vsaj po besedah nekaterih eden izmed kvalitetnejših glasbenih programov v državi. S sodelavci skušajo zajeti celotno glasbeno dogajanje na svetovni sceni, zato mora vsak, ki dela v glasbeni redakciji, obvladati angleščino in se kak tuj jezik. Poznati mora zgodovino pop in rock glasbe vsaj zadnjih 30 let, poleg tega mora imeti tudi neko glasbeno »specialnost«; nekdo je specialist za country, drugi za jazz, tretji za metal, četrti za neodvisne zadeve. Tako te glasbene oddaje dobijo neko osebno barvo. Približno od 70 do 80 odstotkov njihove glasbe je univerzalne. To pomeni, da jo poslušajo vsi - ne glede na starost, od 20 do 30 odstotkov programa pa sestavljajo druge zvrsti, kot so country, jazz in ostale. To daje RGL posebno noto, zato je njihov pro-

gram tudi pester.

So edina radijska postaja, ki so že pred dvema letoma uvedli tako imenovani »power play«. Gre za izbor desetih skladb, ki so po njihovem mnenju tisti teden ali v širšem časovnem obdobju najbolj perspektivne. Vcasih gre za hite v tujini ali potencialne hite ali pa potencialne hite domačih skupin. Te skladbe vrtiljo trikrat na dan. In ce neko skladbo vrtiljo en teden ali deset dni, vedo, ali se je »prijela ali ne«. V zadnjih dveh letih, odkar obstaja »power play«, so mesec ali dva predvajali vsaj 15 svetovnih hitov, predno so sploh postali hiti v ZDA in v Angliji. Ko so te skladbe prišle na heavy rotation ali na MTV, so bile pri nas že dobro znane.

Drugi segment so specializirane glasbene oddaje, pod imenom »Hello, again«, ki jih vsakodnevno predvajajo ob 14.30 uri. To so stiri tedenske oddaje, ki predstavljajo novitete iz svetovne glasbene scene. Vsak od redaktorjev naredi zgodovinski pregled določenega izvajalca, poišče mesto izvajalca v trenutnem stanju pop glasbe, oceni plosco in naredi izvleček intervjuja. V glavnem gre za celovit prikaz izvajalca. Pomemben je tudi za tiste, ki tega izvajalca do sedaj niso poznali. Prek te oddaje poslušalci spoznajo delovanje določenih skupin ali glasbenika.

Zalozba iz Los Angeles

Tomaz Sršen

sa, s katero so podpisali pogodbo, skrbi za njihovo založenost. Tako jim Radio Express pošilja lestvico, ki jo predvajajo v nedeljo zvečer, to je »American Top 40«. Tedensko jim pošiljajo tri CD, na vsakem je 15 najbolj izrazitih hitov tistega tedna, ki postanejo hiti ali tudi ne.

Drugi vir glasbe so individualni nakupi v tujini. Glasbo potem presnamemo na trak za svojo fonoteko.

V računalniško vodeni diskoteki imajo na posebnem računalniškem programu shranjenih 75 tisoč skladb. Kadarkoli si kdo zazeli kakšno skladbo, mora poznati ime izvajalca, naslov pesmi, avtorja ali nosilca in pesem se lahko poslušate na svojem radiu. S tako aparaturo lahko poslušalcu zelo hitro postrežejo željeno skladbo.

RGL si je z dobro izurjeno ekipo zagotovil mesto pod soncem in v srcu poslušalcev mladih in starejših.

Barbara Sedmak

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

10.30	Video strani
10.45	Huckleberry Finn in njegovi prijatelji, 8/26 del koprodukcije nadaljevanke
11.10	Korenine slovenske lipe: Spoznanja, umetnost, ki nas določa in združuje, 1. oddaja: Kanalska dolina in Režija
11.35	Znanje za znanje: Učite se z nami
12.05	Neverjetne avstralske zivali, 1/4 del avstralske pzn serije
12.55	Poročila
13.00	Omaha Beach: Spominska slovesnost ob invaziji na Normandijo, vključitev v prenos
15.55	Video moda: Moska moda
16.20	Dober dan, Koroska
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Radovedni Tacek: Matica
17.25	Cobi in prijatelji, 3/13 del spanske risane serije
17.50	Slike iz Secuana, 14. oddaja
	Sajenje riza
18.00	Regionalni studio Maribor
18.45	Lingo, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.10	Sedma steza
20.35	Gospodarska oddaja: Made In Slovenia
21.15	Omizje
22.35	TV dnevnik 3, VPS 2235
	Sova
23.00	Grda, umazana, zabita, 4/6 del angleške nanizanke
	Apokalipsa
23.35	Taggart, 6/12 del skotske nanizanke

SLOVENIJA 2

14.00	Video strani
14.25	Forum
14.40	TV mernik
14.55	Utrip
15.10	Zrcalo tedna
15.25	Nedeljskih 60
16.25	Obzorja duha
	Sova, ponovitev
16.55	Veliki bataljoni, 1/6 del angleske nadaljevanke
	Pot v Meko
17.55	Taggart, 5/12 del skotske nanizanke
	V slepi ulici
18.50	Univerzitetni razgledi
19.30	Dnevnik 2
20.05	T. Marchant: Zbogom, kruti svet, 2/3 del angleske nadaljevanke
21.00	Studio City
22.45	Brane Roncel izza odra
00.15	Giro d'Italia, posnetek kolesarske dirke
00.35	Video strani

KANAL A

07.00	Borza dela
07.15	Video strani
12.00	Na velikem platnu
12.15	Luc svetlobe, ponovitev 180. dela ameriske nadaljevanke
13.05	Helena, ponovitev oddaje
13.50	Pozitiv +, ponovitev
14.25	Spot tedna
14.30	Borza dela
14.45	CMT
15.55	Spot tedna
16.00	Na velikem platnu
16.15	Velika avantura, pon. francoske komedije
17.45	Poslovni dosje, 12. del ameriske serije o managementu
18.15	Zdrava video glava, glasbena oddaja
19.00	Poročila
19.10	Luc svetlobe, 181. del ameriske nadaljevanke
20.00	Popspot, kontaktna glasbena oddaja
20.30	Brlog, 15. del spanske humoristicne nanizanke
21.00	Porocila
21.10	Zadnje opozorilo g. Mota , ameriski cb vohunski film
	Igrajo: Peter Lorre, Joseph Schilkraut, Ricardo Corfez, John Carradine in drugi; režija Norman Foster
22.30	Ameriskih 10, glasbena oddaja
23.00	Spot tedna
23.05	Na velikem platnu
23.20	CMT
00.45	Borza dela
01.00	Video strani

MTV MMTV (62. kanal)

16.20	Bravo Maestro, ponovitev kulinarične oddaje
17.00	Program Discovery
19.00	Obvestila in napoved filmov
19.05	Risanka
19.19	Bravo Maestro
19.30	TV Akvarij
20.05	Aktualno, zanimivo
20.15	The Return Of The Soldier , (Vojakova Vrnitev), angleska drama, 1982
22.00	Program Discovery
01.00	Adult Channel

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomatina, vmes neposredni prenos iz Francije D-Day (7.00, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35	Nan.: Cuori senza età
10.00	Dnevnik
10.05	Film: La sbornia di David (kom., ZDA '50), vmes (11.00) dnevnik
11.30	Aktualno: Utile futile - koristni nasveti
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik
14.00	Aktualno: Prisma, 14.10 Tribune RAI
14.30	Aktualno: D-Day (vodi Paolo Frajese)
15.00	Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.20	Nan.: Zorro
18.00	Dnevnik 1
18.20	Nan.: In viaggio nel tempo (i. Scott Bakula)
19.05	Variete: Grazie Mille!!! (vodi Nino Frassica)
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Film: In fuga per tre (kom., ZDA '89, i. N. Nolte, M. Short)
22.30	Velike bitke: Normandija, vmes Ob 23-ih, 24.00 dnevnik in vreme
0.10	Danes v Parlamentu
0.20	Nabožna oddaja
0.50	Gassman bere Danteja

RAI 2

6.35	Spoznavajmo biblijo
6.40	Videocomic
7.10	Za najmlajše
8.35	Nan.: Furia
9.00	Zidovska kultura
9.30	Nan.: Il medico di campagna
10.20	Nad.: Quando si ama
11.45	Dnevnik
12.00	Nan.: La clinica della foresta nera
13.00	Dnevnik, gospodarstvo, 13.30 Tribune RAI (vodi N. Fava), vreme
14.00	Nad.: Santa Barbara, 15.05 Beautiful
14.50	I suoi primi 40 anni
15.50	Film: Ghiaccio caldo (kom., ZDA '89)
17.00	Dnevnik in TG Mafalda
17.35	Nan.: Miami Vice
18.20	Sportne vesti in vreme
18.35	In viaggio con Sereno variabile
18.50	Nan.: Ispettore Tibbs
19.35	Vreme, dnevnik, sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Nan.: L'ispettore Derrick
21.45	Odd. o kulturi: Punto e a capo (vodi A. Bagnasco)
23.15	Dnevnik - nočni dosje in vreme, pregled tiska
0.20	Glasba: Nagrada Tenco

RAI 3

6.30	Pregled tiska
6.45	Jutranja odd. Laltrarete
7.15	Euronews
7.30	Kulturna odd. Tortuga, 9.00 Piccola posta
9.30	Dok. oddaja Zenith
10.00	Parlato semplice
12.15	Dnevnik in gospodarstvo
12.30	Znanstveni dnevnik, in Dove sono i Pirenei?
14.00	Dezelne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	TGR - Italija Jug
15.15	Sport: Derby, nogomet C in B lige, gimnastika
16.30	DSE: Novocittà, 17.00 Fantasticamente
18.35	Giro d'Italia
19.00	Dnevnik, dezelne vesti
19.45	Sport
20.05	Blob, Una cartolina
20.30	Aktualno: Dan na preturi
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	Aktualno: Milano, Italija
23.45	Variete: Spazio Ippoliti
0.30	Dnevnik, pregled tiska in vreme
1.00	Variete: Fuori orario

RETE 4

7.00	Nanizanka, 7.45 nad. Piccola Cenerentola, 8.30 Valentina, 9.05 Pantanal, 9.35 Guadalupe, 10.40 Maddalena, 11.55 Antonella, 13.00 Sentieri, vmes (11.30, 13.30) dnevnik
14.40	Nad.: Primo amore, 15.35 Principessa, 16.05 Caramaria Rita, 16.10 Topazio
17.10	Kviz: La verità
17.30	Dnevnik
17.45	Rubrika o lepoti
18.00	Funari news, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Nad.: Milagros
22.30	Film: L'insostenibile leggerezza dell'essere (dram., ZDA '88), vmes (23.45) dnevnik
1.50	Pregled tiska
2.05	Film: Barbablù (dram., ZDA '72, i. R. Burton, Raquel Welch)

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Aktualno: Sgarbi quotidiani, 13.35 Beautiful
14.05	Kviz: Sara vero?
15.25	Agenzia matrimoniale
16.00	Otroska oddaja, vmes risanke in variete
17.55	Dnevnik TG 5
18.00	Kviza: OK il prezzo è giusto (vodi Iva Zanicchi), 19.00 La ruota della fortuna (vodi Mike Bongiorno)
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Striscia la notizia
20.40	Film: Il giorno più lungo (vojni, ZDA '62, i. J. Wayne, R. Steiger, H. Fonda, 24.00 dnevnik
0.15	Aktualno: Sbarco in Normandia (vodi Emrico Mentana)

ITALIA 1

6.20	Otroski variete
9.00	Nanizanke
11.00	Sport: L'Italia del Giro
12.25	Odpri studio, 12.40 Sport studio
12.45	Nan.: Teneramente Licia
13.20	Otroski variete
14.00	Odpri studio
14.30	Variete: Non è la RAI
15.30	Kolesarska dirka po Italiji, 17.00 Studio Tappa
18.00	Variete: Benny Hill
18.30	Nan.: I miei due papà, 19.30 Genitori in blue jeans
19.30	Odpri studio
20.00	Variete: Karaoke
20.35	Film: Il mio amico ninja 2 (pust., ZDA '93)
22.30	Sport: Giro sera, 23.00 Wrestling Superstars
24.00	Variete: Playboy Show
0.30	Sport studio
1.10	Film: Pierino contro tutti (kom., It. '81)

TELE 4

13.30	19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
21.25	Film: Vizierto americano
23.30	Nad.: Illusione d'amore

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30 Dnevnik, 13.30 Sport
14.05	Film: Controspionaggio ('54, i. C. Gable)
20.30	Film: L'imbronato (kom., It. '79, i. P. Franco)
0.45	Film: L'amante tascabile

Koper

15.35	Euronews - TV novice
15.45	Otvoritev dunajskega festivala 1994
	Gosti: Placido Domingo, Agnes Baltsa, Graciela Araya
17.10	Tedenska notranjepolitica rubrika TVD
18.00	Slovenski program: Studio 2 sport
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	Carobna svetilka, otroški program: »Gore sveta«, dokumentarna serija
20.15	Ponedeljkov sportni pregled
21.15	Euromagazine
22.15	TV dnevnik
22.30	Slovenski program: Dokumentarna oddaja
23.00	Clovek in glasba: Schubert, mladi romantik

ORF Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Hej, sestra, pon.
09.30	Klub za seniorje, pon.
10.15	Kaj je novega, mucka?, pon. am. komedija
12.00	Sporni primeri
13.00	Cas v sliki
13.35	Druziške vezi
14.00	Leteci zdravniki
15.00	Otroski program: Mapetki
15.55	Smrkci
16.00	Stiri zadene
16.30	Kremenckovi
17.00	Mini cas v sliki
17.10	Wurlitzer
18.00	Cas v sliki
18.30	Doktor Trapper John, ameriska serija
19.22	Znanost
19.30	Cas v sliki
20.00	Sport
20.15	Sportna arena
21.15	Krik po ljubezni, ameriska kriminalka
22.45	Dobrodošli v hudih casih, ameriski vestern
00.25	Cas v sliki
00.30	Kloniranje Joanne May, pon. 2., zadnjega dela angleške mini serije
01.50	Porocila
	Tisoč mojstrov

ORF Avstrija 2

14.35	Tisoč mojstrov: Oskar Schlemmer: Skupina ob ograji
14.45	Petdeset let po invaziji v Normanidiji, prenos z obale Omaha v Normanidiji
16.15	Neznana Madeira, portret otoka
17.00	Kolesarska dirka po Avstriji
17.30	Lipova ulica, serija: Slabo vzdusje
18.00	Zlata dekleta: Vlom
18.30	Povej resnico
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki
20.15	Gozdarska hisa Falkenau, serija
21.07	Stric Sam in brat Vanja, 1. del dokumentarne oddaje
22.00	Vecerni studio
22.35	Divji lovec, krstna izvedba opere
23.10	Tajfunovo oko, dokumentarni film

Hrvaska 1

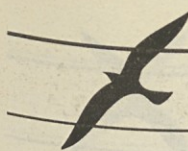
10.00	Porocila
10.05	Solski spored
	Dober dan, ucenci
10.10	Veliki vrtljak
10.35	Pesmi in zgodbe za vas: H.C. Andersen: Grdi radek
11.10	Narava
11.15	Anglescina za najmlajše: Play and Speak
11.35	Okoli sveta v 80 dneh, 7/26 del otroške risane serije
12.00	Porocila
12.05	TV-koledar
12.15	Divja vrtnica, 104/199 del meh. nadaljevanke
12.40	Popolna tujca, 19/22 del am. humoristicne serije
13.05	Ciklus povojne angleske melodrame: Adam in Evelina, angleški film, 1949
14.35	Monofon
15.20	TV-razstava: Vladimir Filakovac
15.30	Ucimo se o Hrvaski: V vrtljaku stoletja
16.00	Porocila
16.05	Modul 8, otroška oddaja
16.30	Otrok, sola, dom
17.00	Hrvaska danes
18.00	Porocila
18.05	Kolo srece
18.35	Santa Barbara, 732. del ameriske nadaljevanke
19.30	Dnevnik 1
20.05	Sport
20.15	Arena, oddaja o sportu
21.10	Planetarij: Cabaret
22.15	Porocila
22.20	Hrvaska in svet
23.00	Slika na sliko
00.00	Porocila v anglescini
00.05	Sanje brez meja

Hrvaska 2

15.10	TV-koledar
15.20	Okoli sveta v 80 dneh, 7/26 del risane serije
15.45	Vrnitev domov, pon. 11/42 dela am. serije
16.30	Čaj in simpatija , ameriski film, 1956
	Igrajo: Deborah Kerr, Leif Erickson, Edward Andrews, Darryl Hickman in drugi; režija Vincente Minnelli
18.30	V pričakovanju prihodnosti, 10/15 del dokumentarne serije
18.55	Laurel & Hardy, 8/29 del humoristicne serije
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.15	Tajni agent, 3., zadnji del nadaljevanke
21.05	Politicka propaganda, 2/3 del, dok. oddaje
22.00	Popolni tujci, am. film

MTV Madžarska

09.30	Riviera, serija
10.30	Disneyjevo dopoldne
11.30	Igra
12.00	Opoldanski zvon
12.07	Posel
12.32	Welcome To Hungary
13.08	Bar Nostalgija
13.28	Prismuknjeni Giovanni, italijanski film
14.58	Halo svet, turistichni magazin:
15.40	Vaska TV
16.00	Dnevnik
16.12	Evropski poslovni asistent
16.45	Zunanje zadeve, serija
17.14	Dediscina
17.54	Simboli
18.00	Vklopi, za otroke
18.35	Kolo srece
19.07	Pravljica
19.30	Dnevnik
20.09	Crno-belo
20.25	Columbo, ameriska kriminalka
22.05	Inventura
22.50	Portreti
23.30	Pori Jazz 1993

TV SLOVENIJA 1 **15.50**
MOŠKA MODA, Videomoda

V tej oddaji boste videli, zakaj je ta svet v času, ko je stil spet v ospredju, še vedno moški. Modne novice vas bodo popeljale v svet usnja. Obiskali boste Newyorško agencijo BOSS in se seznanili z njihovimi manekeni. Prestavil se bo švedski maneken Marcus Schenkenberg in zakaj modnemu oblikovalcu Salu Cesaraniju ves svet leži pred nogami. Izvedeli boste kaj vse morate nujno kupiti za to sezono, da boste v toku in kaj je najljubša zabava za moške po vsem svetu. Za konec pa še nasveti, kako boste vedno v formi in brezhilni v moškem svetu.

TV SLOVENIJA 2 **18.50**
UNIVERZITETNI RAZGLEDI, informativna oddaja

Prva junjska oddaja je namenjena predvsem študentom. Ob koncu predavanj v tem študijskem letu so študentje pripravili celo vrsto prireditev in med njimi tudi ržavno študentsko prvenstvo v različnih disciplinah. Prav zadnji dan pa je bila tudi tradicionalna veslaška regata med študentskima četvercema na Dravi v Mariboru. Za konec pa bomo predstavili še novo uredniško ekipo tribune, ki se je končno v sveži sestavi postavila na noge. Tokratno oddajo mariborskega TV Studia so pripravili prav tako študentje Dragan Barbutovski, Milan Lazarevič in Alan Kavčič pod taktirko urednice Vanje Borovac.

TV SLOVENIJA 1 **17.10**
RADOVEDNI TAČEK, Matica

Scenarij Berta Golob, sodelujeta Nace Simončič in Marko Okorn.
Dramaturg Jože Rode, glasbena oprema Ivo Meša, redakcija Irena Štruna Arko, režija Andreja Humar Gruđen.
Za čebeljo matico je Taček že slišal, za matico, ki je dodatek vijaka, pa še ne. Kako pa je z matičnim uradom, z matično številko in z matično knjigo ter z biserno matico in Slovensko matico? Poglejte, kaj bosta o tem rekla Marko in Taček.

KANAL A **21.10**
ZADNJE OPOZORILO G. MOTA, ameriški vohunski film, 1939

Režija: Norman Foster
Igrajo: Peter Lorre, Joseph Schildkraut, Ricardo Cortez, Virginia Field, John Carradine, George Sanders, Robert Coote, John Davidson in drugi.
Gospod Moto je lik, ki ga je ustvaril John P. Marquand, je pa to japonski detektiv, ki rešuje zapletene primere. Tokrat gre za vohunjenje.
V Port Saidu so se zbrali člani vohunskih služb raznih držav in Interpola, saj obstaja upravičen sum, da želi neko spreti med seboj dotedanji zavezniči Anglijo in francijo. Sodelovanje teh držav je pogoj za svetovni mir.

KANAL A **16.55**
POSLOVNI DOSJE, ameriška serija o managementu

V prejšnji oddaji smo govorili o marketinškem konceptu na splošno, medtem ko današnja oddaja obravnava konkretno strategijo marketinga. Zanimivo je, da v Ameriki že nekaj časa ne prodajajo več samo izdelka, to je tistega, kar se lahko vidi in otipa, temveč poleg tega vedno vljudo ponudijo še nekaj več. O tem »več« pa v današnji oddaji.

RADIO SLOVENIJA 3 **22.25**
KOMORNI STUDIO, glasbena oddaja

»Aleksander Zemljinski je tisti, ki mu dolgujem skoraj vse, kar vem o komponiranju. Vedno sem trdno verjel in še verjamem, da je velik skladatelj,« je o avstrijskem skladatelju Zemlinskem, ki ga bomo danes poslušali, zapisal veliko bolj znani skladatelj 20. stoletja Arnold Schönberg.

TV V SVETU

Nove zahteve proti nasilju

»Nove zahteve za zaščito mladine - Potrebna je večja "bojevitost". Pravo je prisotno povsod in se nedavno - tako kot v glasbi - vrača nazaj k vprašanju ravnotežja.«

To je napisal Ernst Juenger v pismu z dne 4. decembra 1983, ponovno pa so ga objavili v zvezku »Siebzig verweht III«, ki je izšel na Frankfurtskem knjižnem sejmu 1993.

Ta Juengerjev stavek je sicer v podrobnostih mogoče izpodbijati, v grobem pa kaže pravo pot kot k enemu najpomembnejših temeljev prava v demokratični pravni državi, h kompromisu kot rešitvi za spopad različnih interesov.

Pravna ureditev je locena od pravil, katerih kompromisni značaj je jasno razviden. Vzemimo za primer iz javnega prava nasprotje interesov med sosedstvom in podjetnikom, cigar obrat kali mir sosedov. Pravo zaščite mladine se v širokem smislu poskusa obraniti pred uporabo temeljnih

svoboscin ljudi, ki pod krinko sklicevanja na svobodo izražanja, tiska in po novem tudi na svobodo umetnosti opravljajo svoje - pogo-

sto mračne - posle.

Ce hočemo zaščito mladine spraviti pod mirno streho kompromisa, s tem odvezamemo najbolj bistveni del zaščite. To so pokazale izkušnje. Merila za ogrožanje mladine so sicer v določeni meri časovno pogojena in pogledi na to, kje je treba potegniti mejo sprejemljivosti, se spreminjajo. Razvoj tržišča video oddaj in vedno večja razširjenost domačih videorekorderjev prinaša v hišo nezaislano krute nasilne prizore, ki bi lahko prišli tudi v roke otrokom in mladostnikom.

»Video filme pogosto gledajo določene starostne skupine. Gledanje krutih prizorov lahko v skupini krepi občutek medsebojne pripadnosti...; krepi lastno samozavest, kajti gledalec dokazuje svojo zdržljivost, o filmu lahko poroča drugim in s tem napravi nanje določen vtis...«

To je citat iz ustavnopravne raziskave o položaju nemškega prava, ki na približno 430 straneh preučuje temeljne svoboschine in zakonske omejitve za zaščito mladine in odraslih z navidez ozko zastavljenim naslovom »Nasilni prizori na video kasetah«.

Ta ustavnopravna raz-

iskava obravnava zgoraj opisane temeljne svoboschine, h katerim spada se zaščita svobode obveščanja potrošnikov, in meje njihovega izvajanja.

Strokovnjak za državno pravo Walter Berka iz Salzburga je že pred desetimi leti opozoril z razpravo »Nasilje na videu in pravna ureditev« na tedanjo avstrijsko pravno ureditev in predlagal, kako bi jo morali preoblikovati. Govoril je novih zahtevah za zaščito mladine in je tudi zakolilicil ustavnopravne okvirne pogoje za začetek reforme.

Reforma, ki predstavlja »skupno odgovornost zvezne države in posameznih dežel« (Berka), kamor spada tudi novi sporni zakon o pornografiji, je nujna. Zanj bi lahko koristno uporabili citirano delo Berke ter tudi tehnicne, gospodarske in družboslovne temelje velike raziskave Meirwitzke o domačih videorekorderjih.

Slikovno nasilje, ki ga gledajo že otroci in mladostniki, bi lahko »nenehno porajalo zlo«, zato bi se moralo pravo bojevitve boriti proti temu.

(Salzburger Nachrichten)

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

09.00 Video; 12.00 Soul Of MTV; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Video; 16.30 Coca Cola Report; 16.45 MTV v kinu; 17.30 Dial MTV; 18.00 Hit List U.K.; 20.00 Greatest Hits; 20.30 Live With Suede; 21.00 Pearl Jam Special; 21.30 Sounds Of Sweden; 22.00 Real World II; 22.30 Beavis & Butt-head; 00.00 Hit List U.K.

SKY ONE

07.00 The DJ Kat Show; 10.00 Risanke; 11.00 Koncentracija; 12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 E Street; 14.00 Falcon Crest; 15.00 Ike, serija; 16.00 Drugačen svet; 16.45 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.30 E Street; 20.00 Blockbusters; 20.30 M.A.S.H.; 21.00 Fall From Grace, 2. del filma; 22.00 The She-Wolf Of London; 23.00 Ponovitve

PRO 7

05.30 Ponovitve; 11.35 Pri Huxtablovih; 12.05 Agentka s srcem; 15.00 Dinastija; 15.55 Hišica v pretili; 17.00 Risanke; 18.25 Naš hrupni dom; 18.55 Drugi svet; 19.25 Pri Huxtablovih; 20.00 Poročila; 20.15 Lov na Pozeljana, am. akcijski film; 22.25 Body Parts, ameriški triler

PREMIERE

07.00 Romeo; 10.30 Water Engine, am. triler; 11.55 Prismuknjen, am. film; 13.40 Kino; 14.00 Romeo; 15.30 Četrta zapoved, ameriški triler; 17.05 Yuppie stoji v gozdu, am. kriminalistična komedija; 18.25 Pršut, pršut, španska melodrama; 20.00 Poročila; 20.15 No Surrender, am. drama; 22.00 D-Day To Berlin, dokumentarec; 23.00 Agorafobija - strah v glavi, ameriški triler

SAT 1

09.00 Ponovitve; 13.30 Ladja zaljubljenec; 15.25 Alf; 16.00 Vesoljska ladja Enterprise; 17.00 Pet krat pet; 17.30 Regionalna poročila; 18.00 Pojdi na vse; 19.00 poročila; 19.19 Šport; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Oče potrebuje ženo, 1. del nemške serije; 21.15 Iščemo se dedici; 22.10 Alarm!, magazin; 23.00 Novice in zgodbe

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 EP v gimnastiki (M); 11.00 Kolesarstvo; 12.00 Nogomet; 14.00 Tenis: French Open, prenos; 17.00 Eurofun; 17.30 Hokej NHL; 18.30 Indy Car, posn.; 19.30 Športna poročila;

20.00 Speedworld, magazin; 22.00 Boks, profesionalni dvoboji; 23.00 Eurogol, magazin; 01.00 Športna poročila

RTL

09.05 Serije, ponovitve; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Umor je napisala, serija; 17.00 Kdo je šef?, am. hum. serija; 17.30 Strašno prijazna družina; 18.00 Bogati in lepi; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.40 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Matchball, serija; 21.15 Peter in Paul, serija; 22.15 Vroci stol; 23.10 Deset pred enajsto

RTL 2

05.25-16.55 Ponovitve; 16.55 Mož za šest milijonov dolarjev; 17.50 Umik; 18.20 Nasmehnite se, prosim; 18.55 Poročila; 19.00 Pozdravi iz onostranstva, serija; 20.00 Poročila; 20.15 Natančno orožje - ostri ovinki, am. serija; 21.20 Rokoborba; 22.20 Poročila; 22.30 Toma, 14. del serije

SKY MOVIES

17.20 A Case Of Deadly Force; 19.00 At The Earth's Core; 21.00 Quigley Down Under; 23.00 Hurricane Smith

MOVIE CHANNEL

17.00 Felix The Cat: The Movie; 18.00 Robin Hood; 19.20 Ladybugs; 21.00 Vanished Without A Trace; 23.00 Deceived

FILMNET +

14.00 Une Epoque Formidable; 16.00 K-TV; 18.00 Running Mates; 20.00 Dogfight; 22.00 Quick-sand; No Escape

SUPER CHANNEL

05.30 Verska oddaja; Novice; Gospodarstvo; Super Shop; 17.30 Evropsko gospodarstvo; 18.00 Danes, novice; 19.00 Poročila; 19.30 Pričam o videu; 19.55 poročila; 20.30 Magazin z novicami; 21.30 Kulturni koledar; 22.00 Poročila; 22.30 Jay Leno Show; 23.30 Res osebnost

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 MoneyLine; 11.30 World Report; 12.30 Business Report; 13.30 Business Day; 14.30 Business Asia; 15.00 Larry King Live; 17.30 Cnn & Co; 20.00 World Business Today; 21.00 International Hour; 23.00 World Business Today Update; 23.30 Showbiz Today

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Radio plus; 8.40 Minute za smeh; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Varnostna kultura; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Šanson; Nokturno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.10 Strokovnjak svetuje; 8.40 Koledar prireditelj; 11.00 Ekološke teme; 11.30 Obvestila; 12.00 Opoldne; 12.10 Šport; 14.00 Kulturne zanimivosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Gost; 17.50 Šport; 19.30 Ameriška country lestvica; 20.00 Popolarnih 40; 22.20 V soju žarometov.

Slovenija 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama; 13.05 Igra za otroke; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Diverfimento; 16.45 Enciklopedija Slovenije; 18.05 Slov. glasbena ustvarjalnost; 19.30 Operni koncert; 20.30 Koncerti; 22.25 Komorni studio; 23.05 Lirični utrinek.

Radio Koper
(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Na rešet; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.45 Na rešet; odgovori; 11.00 V podaljšku; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.00 Ob robu igrišča; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Parlamentarna kronika; 17.00 Bla-bla radio; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla-bla radio 2; 19.30-23.15 Večerni program Modrega vala RK.

Radio Koper
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 7.05 Dobro jutro, otroci; 8.00 Horoskop; 9.05 Rendez-vous; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Osebnosti; 9.32 Bilo je nekoč; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Ulica velikih vrtov; 11.00 Ola, America latina; 12.00 Romagna mia; 13.00 Glasba po željah; 14.05 Turistična oddaja; 14.45 Zoo station; 16.00 Modri val; 18.00 Svet krajjo ženske; 18.45 Cronos Quartet.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 8.30 Jutro je lahko tudi takšno; 9.30 Kam danes v Ljubljani; 11.00 Anketa; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarski gost; 14.05 Pa-sji radio; 15.15 RGL komentirna oddaja; 16.25 Nagradna uganka; 16.55 Loto; 17.00 Anketa; 19.05 Svet Epte; 19.25 Vreme; 20.00 Kviz; 21.00 Ženske in lepota; 22.00 Sršenjada; 2.00 Satelit.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema dneva; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 14.30 Točke, metri, sekunde; 15.30 Dogodki in odmevi; 18.20 Juke box; 19.30 Večerni pr. do 24.00.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Šport; 12.10 Mali oglasi; 13.00 Pod Persko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.30 Obvestila, osmrtnice; 17.45 Šport; 18.00 Pokličite 101555; 20.00 Sotočja, 22.00 Zrcalo.

Radio Študent

11.00 Vzlet; 14.00 OF (24 ur-info); 15.30 Čudoviti svet zlobe in nasilja; 17.00 Jocular; 18.00 You-Rock It!; 19.00 Tolpa bumov; Tavagna; 20.00 Alter-mozaike; 21.00 Alter/Techno/Reggae/Francoska zveza.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in pravljica; 8.10 Iz četrtkovih srečanj; 8.45 Orkestri; 9.00 Iz studia z vami; 9.15 Odprta knjiga; Ni neskončnih poti (prebira Minu Kjuder); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Koroška poje; 13.20 Kmetijski tednik; 13.50 Orkestri; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Pot-puri; 15.00 Slovenske gore, slovenski ljudje (Julius Kugy); 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Simfonični orkester RTV Slovenija, Slov. komorni zbor Consortium musicum; 18.00 Soliski prijatelj (M. Ivašič); 18.30 Slovenska lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30 Poročila; 10.00 Horoskop; 12.30 Odd. brez naslov a (prof. S. Pahor, nato odd. v italijanski (P. Parovel); 18.00 Teden-ski športni komentar; 20.00 Loža v Operi.

Radio Koroška

18.10-19.00 Narodnopisni inštitut Urban Jamnik

NIZOZEMSKA / RAZSTAVA CVETJA

Od turbana do tulipana (3)

Deset hiš za tri tulipanove čebulice

»Tulpomanija«
nekoč in danes

Ceprav so Turki tulipane omenjali že v ljubezenskih pesnitvah, pa so krivci za tulipansko pojavo. Sadili so jih na najbolj vidnih delih vrtov, prodajali pa so jih najprej kar po kosih in se nato po tezi. Tako je vse pogostejše trgovanje s čebulicami po letu 1634 začelo prerasčati v največje trgovske spekulacije v zgodovini, saj so trgovci brezglavo navijali cene, dokler se niso povsem poslovlile od pameti.

Tulipan je postal prava modna muha v 17. stoletju, nekaj po letu 1600. Takrat so bili tulipani na vrhuncu svoje slave, saj so postali gospodarski in patološki pojav. Sadili so jih na najbolj vidnih delih vrtov, prodajali pa so jih najprej kar po kosih in se nato po tezi. Tako je vse pogostejše trgovanje s čebulicami po letu 1634 začelo prerasčati v največje trgovske spekulacije v zgodovini, saj so trgovci brezglavo navijali cene, dokler se niso povsem poslovlile od pameti.

Medtem ko so se nekateri znani flamski slikarji zadovoljili zgolj z večurnim opazovanjem in sli-

kanjem tulipanov v botaničnem vrtu Hortus Botanicus, je večina ljudi vključno z vladarjem in slovitim slikarjem Rembrandtom spekulirala s tulipani. Nekateri so namreč za eno samo čebulico prodajali svoja imetja, tako kot na primer neki meščan, ki je za tri čebulice vrste Semper Augustus plačal 30 tisoč guldnov (približno 30 tisoč nemških mark). Poleg njega je na berasko palico prislo se veliko premožnih meščanov, saj se je v tistih casih že za tri tisoč guldnov dalo zgraditi lepo hišo, medtem ko je bila hiša v najuglednejši amsterdamski četrti vredna »samo« deset tisoč guldnov.

Leta 1637 pa so divji tulipanski trgovini napravili konec cvetličarji združenih holandskih mest, ki so poskrbeli za propad spekulantov. Te je

francoski kardinal Richelieu označil kot izkoriševalske močvirnike, ki so imeli moč močvirje spreminjati v precudovite vrtove. Razkošna roža, ki je bila takrat poleg močne mornarice in svobode najpomembnejša za Nizozemce, se je iz dragocene okrasja dekoltejev petičnih plemkinj čez noč spremenila v cvet, ki ga je lahko kupil prav vsak.

Da danes Nizozemci ne slovijo zama kot dobri trgovci, so dokazali že takrat, ko so začeli čebulice tulipanov izvažati, med drugim tudi v Turčijo na dvor Mohameda Lazarija. Kasneje so domiselni Nizozemci začeli spekulirati tudi z drugim cvetjem, vendar pa pri hijacintah, nageljnih, vrtnicah, križantemah, frezijah, narcisah in gerberah ni bilo moč govoriti o »mrzlici«.

Peter Butoln
(Se nadaljuje)

Preproga tulipanov v enem izmed nizozemskih parkov (Foto: Peter Butoln)

MISTIKA / ŠAMANIZEM (3)

Keltska renesansa v Zahodni Evropi

Šamanizem obstaja tudi v moderni tehno-glasbi

Skozi žival se človek lahko poveže s posebnimi, arhetipskimi silami in gibali ter z njihovo pomočjo globlje razume vzroke in energijo svojega življenja. Samani pridejo na ta način v neposredno bližino duhovnega sveta. Pri tem je pomembno to, da je saman tisti, ki si izbere žival in ne obratno.

Duhovi-čuvarki običajno spremljajo človeka samo nekaj let in ga potem zapustijo. Tako ima lahko človek, ki živi dolgo in polno življenje, vrsto živali, ki se menjajo, ne glede na to ali se tega zaveda ali ne.

»Tisti, ki ve«

Beseda »šaman« pomeni - »tisti, ki ve«. Šamanom običajno pripisujejo zdravilno moč, hkrati pa tudi sposobnost, da povzročijo škodo. Zato jih blagoslovljajo in preklinjajo, saj znajo spreminjati svojo obliko in naravo. Zanje zatrjujejo, da so posredniki med ljudmi in bogovi, da so obdarjeni z izjemnimi psihičnimi in magičnimi sposobnostmi, da so preroki, pesniki, zakonodajalci in tisti, ki hranijo izročilo plemenskih mitov.

Današnji evropski šamani se zgledujejo in navdihujejo pri keltskih druidih. Zahodna Evropa je ponovno odkrila Kelte in njihove duhovne voditelje druide. Nekateri jih slavijo kot najbolj zgodnje zagovornike ekologije, drugi vidijo v keltski kulturi ključ za reševanje sodobnih problemov. Kelte namreč simbolizirajo celotno duhovno življenje, ki je globoko povezano z naravo. Poleg tega ocarljivost

keltskih mitov - od irskih sag do legend o svetem Graalu - premami tiste, ki hrepenijo po tem, da bi z novim vpogledom v magično preželi smiselnost sveta.

Keltska skupnost si je prizadevala za takšno življenje, ki bi bilo v skladu z naravnimi zakoni, v ravnovesju in harmoniji med zemljo in življenjem. Druidi so imeli tudi pri političnih vprašanjih velikokrat več vpliva kot kralji. Celotna narava je zanje predstavljala hram. Zlasti so cenili hrastove gozdove kot svete kraje obredov. S kultom hrasta je bil neločljivo povezan tudi obred bele magije.

Druidi so bili modreci, duhovniki, preroki in tisti, ki zdravijo. Poleg tega so posedovali tudi vrsto šamanskih znanj. Podobno kot šamani so tudi druidi

uporabljali magične formule za svoja potovanja v duhovni svet. Kot pripoveduje izročilo, so tudi druidi lahko privzemali zivalske oblike ter se pogovarjali s pticami in drevesi.

Kelti so s svojimi prazniki in obredi uresničevali njihov poglavitni namen s poglobljanjem vezi med človekom in naravo. Z obredjem teh praznikov so izražali materialne in duhovne procese dajanja in jemanja, brez katerih življenje na zemlji ne bi bilo možno. Nekateri mislijo, da je danes v praktični izvedbi te modrosti zadnja možnost za obstoj celotnega sveta.

Keltska renesansa

Zahodna Evropa se tako sooča s keltsko renesanso. V Franciji je moderno govoriti o keltskih

prednikih. Na ljudskih univerzah v Avstriji so ne navadno priljubljene razstave o Keltih. Tam organizirajo tudi »keltske konce tedna«, v okviru katerih se udeleženci združujejo v obredih, ki slavijo keltsko mistiko in posamezne obrede. Čeprav to privabi veliko turistov, ne gre zgolj za turistično atrakcijo.

Današnji red druidov slavi v Stonehengu obredja zimskega in poletnega enakonočja, pri katerih se zbere veliko stvelilo ljudi, zlasti mladih.

Boj »zadnjih Keltov« - Ircev, Bretoncev, Valizanov itn. - za njihovo kulturno in politično avtonomijo prav tako izhaja iz keltske tradicije. Obstaja celo duhovno-politična »keltska internacionala«, ki se zavzema za manjšinske pravice po svetu. Tako so npr. Kelte iz Cornisha v znamenje solidarnosti z ameriskimi Indijanci zavrtili podpis na pozdravnem telegramu ob 500-letnici Amerike.

Keltski misteriji so se začeli v somraku, tuja pa jim je bila krščanska razdelitev na dobro in zlo, črno in belo, pravo in nepravo, na telo in dušo. Ključ za razumevanje keltske filozofije je v stapljanju teme in svetlobe, naravnega in nadnaravnega, zavestnega in nezavednega. Mogoče bi lahko celo rekli, da so bili prvi scenaristi »Območja somraka«.

Tudi na glasbenem področju danes obstaja šamanizem neposredno v filozofiji tehno-ritma, kjer je ritem enostaven, odločen in se ponavlja kot zaklinjevalski obrazci (mante). Vera Segal (Konec)

PODLISTEK / GIRO D'ITALIA

Osem desetletij naporov, odrekanj in zmagoslavij (16)

Eddy Merckx je Belgiji vrnil slavo, ki je zbledela po drugi svetovni vojni

Belgija je bila do druge svetovne vojne vodilna sila v kolesarskem sportu. Francozi so kot domačini imeli stirinajst zmag na Touru, Belgijci pa deset. (Na prvih petih praktično ni bilo tujcev.) Na prvih svetovnih prvenstvih pred vojno je bilo od dvanajstih svetovnih prvakov kar šest Belgijcev, enako velja za neuradno svetovno prvenstvo GP Wolber, od desetih prvakov je bilo pet Belgijcev.

Po vojni pa se je vse spremenilo. Belgija je postala dezela sprinterjev, Rik Van Steenbergen je bil trikrat svetovni prvak, Rik Van Looy dvakrat, Brik Schotte dvakrat, Stan Ockers in Beheyte pa po enkrat. Na etapnih dirkah je vladala huda suša.

Belgija je čakala kolesarskega odrešenika.

Vse upe je izpolnil Eddy Merckx. Že leta 1964 je kot devetnajstletnik premagal vse stare mačke, profesionalne amaterje z vzhoda in po-

stal amaterski svetovni prvak.

Zatem je sledila popolna diktatura, Eddy je zmagoval na vseh dirkah, etapnih, enodnevnih, kronometričnih, velikih in malih.

Belgijca Van Looy in Van Steenbergen sta v 50. in 60. letih zmagala na mnogih etapah

Pa jih naštejmo:

1. Etapne dirke: Tour (5x), Giro (5x), Vuelta (1x), Po Slici (1x), Pariz - Nica (3x), Tour De Dauphin (1x), Po Belgiji (2x), Katalonski teden (2x), Po Romanski Slici (1x), Po Kataloniji (1x), Po Levantu (1x), Po Sardiniji (4x), Po Baskiji (1x), Midi Libre (1x);

Enodnevnne dirke: Milano - San Remo (7x), Giro di Lombardia (3x), Po Flandriji (2x), Pariz - Roubaix (3x), Liege - Bastogne - Liege (5x), Fleche Vallone (3x), Pariz - Brussel (1x), Gand - Wewelghem (3x), Sassari - Cagliari (1x), Amstel Gold (2x), GP Frankfurt (1x), Het Volk (2x);

2. Svetovna prvenstva: amatersko (1964), profes-

sionalno (1967, 1971, 1974),

3. Belgijska prvenstva: amatersko (1964), profesionalno (1970),

4. Kronometrske dirke: GP Nations (1x), GP Lugana (1x), Trofeo Baracchi (3x), GP Lausanne (4x).

Od pomembnejših dirk ni Eddy Merckx nikoli zmagal samo na enodnevnih dirkah Pariz - Tours (edina klasika), GP Zürich in na dirki Milano Torino.

Prijatelji in nasprotniki so mu očitali, da je preveč castihlepen. Mnogi veliki asi so po begu v gorski etapi prepustili zmago soubezniku iz svoje ekipe ali pa tudi iz tuje ekipe. Zmagovalci velikih dirk so na manjših, kjer so vozili le za tre-

Eddy Merckx je Giro in Tour dobil po petkrat!

ning, pogosto prepustili zmago kakšnemu pomočniku, Eddy pa ne. On je moral zmagati povsod.

Bil pa je kralj in kralju lahko odpustimo tudi kakšno napako.

B. Repe (Se nadaljuje)

SLOVENSKE LJUDSKE ŠEGE IN NAVADE

V najkrajši noči v letu ima ogenj čarobno moč

Rožnik je mesec, ko se začnejo prazne kašče ponovno polniti

Cas, ko Zemlja obkrozi Sonce, je predkrščanski človek razdelil v dve obdobji - na čas zime in na čas poletja. Ne oziraje se na kasnejšo »iznajdbo« starih letnih časov, pa se srečuje današnji človek v istem letnem obdobju z enakimi vremenskimi spremembami kot pred tisočletji. Čeprav je strah poganskega človeka, da bi utegnulo Sonce brez njegove pomoči ugasniti, v času stoletij izginil, je ostal pradedni strah pred uničenjem pridelkov.

Stoletja, ki so minila, so človeka oddaljila od narave in na mesto strahu pred naravo je stopil strah za naravo. Obredi in verovanja poganov pa so se tu in tam ohranili v kaksni ljudski segi, navadi, ki pomagajo ustvariti predstavo o

nekdanjem človeku.

Staroslovenci so šesti mesec v letu imenovali rožnik. Stari Rimljani pa so ga imenovali po rimski boginji Juno, zascitnici zakonske zveze in porodnic, ki je postala kot Jupitrova žena kraljica neba.

Rožnik je mesec, ko narava ponovno obdari človeka s svojimi sadovi, ko se začnejo že skoraj prazne kašče ponovno polniti. Tu sta prva kosnja in zetek, opravili, ki se ju je nekdanji kmet veselil zaradi družabnega značaja, ki je rodilo marsikatero sego in navado.

Kljub temu da so ledeni mozje že zdavnaj mimo in se ni več bati pozebe, kmeta se vedno skrbi za svoje posevke. Megla je tista, ki lahko v tem letnem času uniči njegov pridelek. Sto-

letne izkušnje z vremenom, ki so danes strnjene v pregovorih, pravijo, da se v začetku junija vreme za stirideset dni ustali. Odločilni dan pa je god sv. Medarda. Pravijo, da če se sv. Medard kisto drži, do konca meseca ni pravih sončnih dni.

Na dan sv. Vida, ko naj bi bil krompir že osut in zelje posejano, se prične za kmeta poletje. Ponekod so zrele prve češnje in ljudski rek pravi, da je sv. Vid češenj sit. Na Bizeljskem je navada, da spletko na god tega svetnika iz zrelih češenj velik zvon. Obesijo ga na glavni oltar, po masi pa zanj lecitirajo. Izkupiček »češnjevega zvona« gre v žepe cerkvenih pevcev.

In nenazadnje je tu kresna noč. Noč, ko je dan

najdaljši in noč najkrajša. Magična noč, v kateri je dala ljudska domisljija prostor coprnici, vražem in verovanjem.

Kresna noč je poganskega človeka navdala s tesnobo, saj prične sonce izgubljati svojo moč. Z ognjem je poskušal predkrščanski človek pomagati soncu, da ohrani svojo moč. Zato je ta dan zažigal kresove in nosil velike plamenice. Veri v magično moč kresnega ognja se je pridružila vera v sončno božanstvo. Soncu so nadejali svojo lastno podobo. Staroslovanskega Svetoviča, zlatolasega in zlatorokega sina nebeskega vladarja so Staroslovenci imenovali Kresnik. Nastale so pesmi, ki opevajo bajeslovno ženitev Sonca z Zemljo, in nastale so sege, ki

jih ni krščanstvo nikoli povsem prekrilo.

Nalogo prekrivanja poganskih seg je cerkev »zapala« sv. Janezu Krstniku. Rojstvo svetle in goreče luci, kot sveto pismo označuje tega svetnika, se nekako ujema s poganskim kresnim dnem in astronomskim enakonočjem. Zato je cerkvi uspelo, da je stara obredja in celo nekatera magična dejanja prenesla na Janeza Krstnika. Omenjati so ga pricele ljudske kresne kolednice in s casoma se mu je moralo pogansko božanstvo povsem umakniti. Tako je zbledel tudi prvotni smisel sentjanzevskih kresov. Iz roda v rod pa so se prenasale skrivnosti kresnega večera, ki ohranja svojo moč v svojevrstnem občutju ognja. M. S.

LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

Izpolnite prijavnico, jo izrežite in nalepite na dopisnico oziroma dajte v kuverto ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Če boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglašil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavlja Alenka Sivka in Tomaž Srsen. Pravilni odgovori pa prinasajo ceden kupček denarja...

LABIRINT ZNANJA

Ime in priimek:

Telefonska številka:

Naslov:

Glasbena želja:

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana,
za LABIRINT ZNANJA

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Če bo vse po sreči, se bo vaše spogledovanje končalo v razburjivem, nepozabnem srečanju. Ne pozabite na dolg nekemu, ki ga želite na vsak način pozabiti.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Ob poglobljanju vase boste odkrivali vsemogoče nove lastnosti, tako lepe kot grde. Oboje boste sprejemali z ravnodušnostjo nekoga, ki mu resnica pomeni največ.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Nekomu boste tako zelo všeč, da se bo navezal na vas in vam začel brenkati na občutljive strune. Če se boste odzvali s sproščenostjo, bo melodija prekrasna.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Intenzivno boste zagrabil za delo. Ne bo vam šlo najbolj gladko, saj boste za tako delikatne zadeve, kot jih zahteva vaše delo, premalo pikolovski.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Nihče ne bo opazil vaše notranje spremembe - razen povzročitelj. Če ne boste prenašli, vas bo po dogodku poiskal in skupaj bosta prezivela čudovit večer.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Razmišljali boste, kam bi izlili svoja nežna občutja. Noben znanec se vam ne bo zdel dovolj vreden tolikšnih vzvišenosti. Mislite, da jih oni nimajo?

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Če boste se naprej prepirali, da si tolikšne lepote in dobrote, kot jo seva oseba, na katero ste vrgli oko, ne zaslužite, boste kmalu začeli skiliti.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Ker boste vskozi dobre volje, vam nikdar ne bo dolgčas. Če se vi ne boste motili okrog drugih, se bodo drugi vrteli okoli vas. Ne bodite izbircni.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Nekaj časa boste protestirali, nato boste pričeli pasti mulo, na koncu pa se boste sprijaznili z višjimi silami, napeli moči in dokončali delo.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Nizali boste uspeh za uspehom. Ne bo vam prav jasno, na kakšen način vam to uspeva, vendar ne boste veliko razmišljali. Pogumno boste tipali po prihodnosti.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Končno se boste lotili neseča, kar bi morali storiti že zdavnaj. Sprva vam res ne bo šlo kot po olju, pozneje pa vedno bolj in bolj. Le ne hitite preveč.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Nekega lepega trenutka boste svojim notranjim prisilam rekli ne in si privosčili dolg počitek, ne menec se za nič na svetu. Se večkrat storite tako.

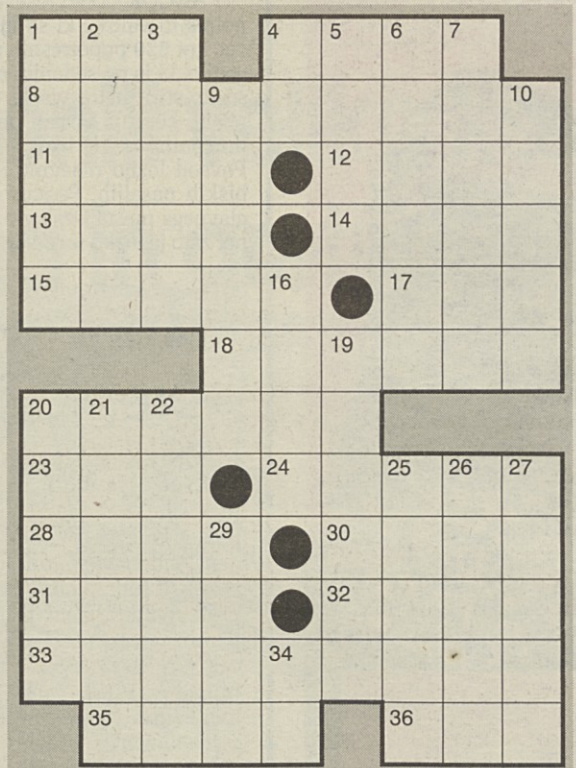
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. kratica Slovenske tiskovne agencije, 4. ime nekdanjega češkega atleta Zatopeka, 8. celota organov, telo, 11. grad ob reki Savi južno od Ptuja, 12. pleme, rod, 13. antično računalno, 14. rod življenju v vodi prilagojenih sesalcev, 15. spansko mosko ime, 17. japonska denarna enota, 18. način prepletanja niti v tekstilni tehniki, 20. nekdanji košarkas zagrebske Cibone (Ivan), 23. mednarodna organizacija za begunce, 24. duri, 28. religija, 30. kraj, kjer voda odnasa zemljo, 31. grški polotok v Egejskem morju, na katerem je 20 samostanov, 32. ljubkovalna oblika ženskega imena Katarina, 33. bratranec, 35. luknjac, 36. japonska nabiralka biserov.

Navpično:

1. delavec v hotelu, 2. cev, svitek, 3. nemško ime glavnega mesta Hrvaske, 4. glavni stevnik, 5. slovenski skladatelj (Vasilij), 6. eden od svetopisemskih velikih prerokov, 7. priprava za vzpenjanje, lojtra, 9. stranski pregradek brez oken v stanovanjskem prostoru, 10. največji desni pritok Rena v Nemčiji, 16. zivec, 19. sporazum o nameravani sklenitvi zakonske zveze, 20. mesto ob zgornjem toku reke Kizil Irmak v Turčiji, 21. telesna cev, po kateri se pretaka urin od ledvic do sečnika, 22. blaznost, 25. mesto v jugovzhodni Turčiji, 26. varovalna zival ali predmet pri nekaterih ljudstvih, 27. pristanišče v svernem Cilu, 29. ime nekdanje danske filmske zvezdnice Nielsen, 34. začetnici nekdanjega slovenskega politika Čacinoviča.

Vodoravno: STA, Eml, organizem, Borl, rasa, abak, kit, Ramon, jen, vezava, Šnara, IKO, vrata, vera, odor, Altos, kat, sestranec, rtac, ama.

RESITEV

Danes goduje

Norbert

Norbertu, ki se je rodil okrog leta 1085 na Nizozemskem, je bil že ob rojstvu namenjen duhovniški poklic. Bil je namreč drugi sin bogatega plemiča in ni prišel v postev za dedovanje. Oče mu je zato že v mladosti priskrbel službo pri kapitolu v Xantenu.

Norbert je v Xantenu postal subdiakon, višjih redov pa ni želel doseči, saj je le tako lahko pripadal duhovniškemu stanu in užival cerkvene dohodke, ne da bi mu bilo treba izpolnjevati duhovniških dolžnosti. V srednjem veku je tako zivela večina mlade plemiške duhovščine. Najbolje so se počutili kot gostje na nadškofijskih in cesarskih dvorih, kjer ni manjkalo razkosja in užitkov.

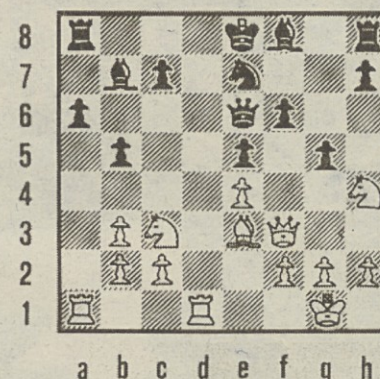
Tak brezskrben uživalec je bil tudi Norbert, vendar ne dolgo. Njegovo življenje se je temeljito spremenilo leta 1115, ko ga je na poti na veseljačenje zajelo stransko neurje. Spaseni konj ga je vrgel s sebe tako, da je oblezal nezavesten. Ko je prišel k sebi, se ni vrnil na cesarski dvor, temveč se je umaknil v samostan, kjer je opravil pokoro. Kasneje je prejel mašniško posvečenje in postal potujoči pridigar. Odrekel se je svojim dohodkom in posestvom ter ostro nastopil proti posvetnemu življenju xanteskega kapitlja.

Leta 1121 je v samotni dolini Premontre ustanovil samostan. Redovniki, ki so živeli po zelo strogih pravilih, so se imenovali premonstratenci ali beli menihi.

Leta 1126 pa je postal nadškof v Magdeburgu, kjer je 6. junija leta 1134 tudi umrl.

(Vir: Leto svetnikov)

ŠAH

Spassky - Tajmanov / SZ 1955

V črni poziciji je kar nekaj slabosti. Beli ima odprto d linijo, možnost vpada z damo na polje h5 in ogroziti ne-rohirmega črnega kralja. Kako je velemojster Spassky, ki je na potezi, to prednost uspel izkoristiti in zmagati?

Resitev naloge

Za uspešen razplet je Spassky najprej zrtvoval skakaca 1.Sb5! ab5 Izsiljena poteza! Na 1...Tc8 sledi 2.Dh5+ Df7 3.Td8+! V partiji je sledilo 2.Dh5+ Df7 Tudi po 2...Sg6 3.Ta8+ La8: 4.Sg6:Df7 5.Dg4! beli zmaga. 3.Ta8+ La8: 4.Td8+! in beli osvoji damo in zmaga!

Silvo Kovac

JUTRI

Pisalo se je leto
1811

Cemu roditi v mukah?

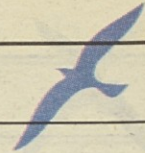
Edinburski porodničar James Young Simpson se je rodil 7. junija 1811, diplomiral z enainvajsetimi leti na medicinski fakulteti in bil leta 1840 imenovan za profesorja porodništva ter kmalu zaslovel kot eden izmed utemeljiteljev moderne ginekologije. V praksi je imel izredne uspehe in ko je leta 1846 slišal o anesteziji v Ameriki, je tudi sam poskusil z uporabo anestezije pri porodnicah. Pri tem pa je naletel na hude kritike gorečnejših, ki so bili prepričani, da je porodne muke naložil ženskam Bog kot pokoro za Evin greh. Simpson jim je odgovarjal, da Bog z bolečino nima posebnega veselja in da je celo sam prvi poslal Adamu trden spanec, medtem ko mu je vzel rebro, da bi naredil Evo. Da je Simpson zmagal v ostrih bitkah z gorečnejši je postalo jasno, ko je bil imenovan za uradnega zdravnika kraljice Viktorije. Leta 1853 je James Young Simpson, kraljevi zdravnik, uporabil kloroform, da bi lajšal porodno bolečino kraljici Viktoriji, ko je rojevala sedmega otroka, princa Leopolda. Kritiki so utihnili, gorečnejši se niso več sklicevali na »božji ukaz«, Simpson pa je bil imenovan za baroneta in pokopali bi ga bili v Westminsteru, če njegova družina ne bi bila zavrnila te časti.

Kloroform so leta 1831 odkrili trije znanstveniki - neodvisno drug od drugega. Po njegovem odkritju je Simpson ta narkotik uvedel v prakso kot tretji uspešni anestetik.

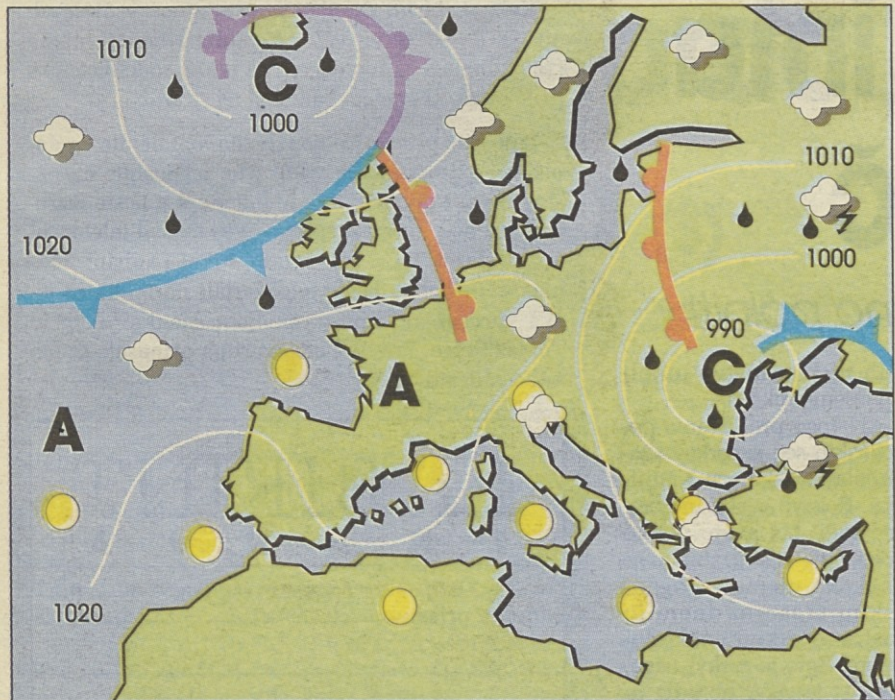
PREBLISK

Človek z lahko prenaša le eno bolečino, to je bolečino drugih.

L. D. Herbert

EVROPA / VEČINOMA SUHO IN SVEŽE

Vremenska slika:

Nad Ukrajino je območje nizkega zračnega pritiska, nad zahodno Evropo pa se krepi greben visokega zračnega pritiska. Od severa se priteka k nam hladen zrak.

Podatke posreduje Hidrometeorološki zavod Slovenije.

ALPE JADRAN / RAZJASNILO SE BO

OBLACNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	
nad 10 m/s	

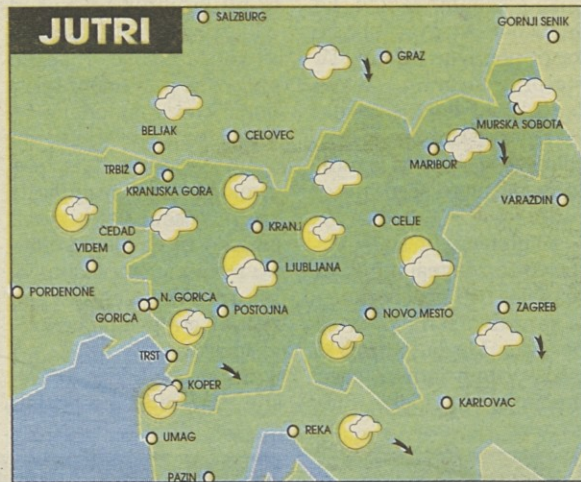

Slovenija:

V zahodni Sloveniji bo pretežno jasno, drugod oblačno. Najvišje dnevne temperature bodo od 16 do 21 °C.

Sosednje pokrajine:

Prevladovalo bo sončno vreme, le v krajih vzhodno od nas in na območju Alp bo še pretežno oblačno.

V Sloveniji:

V torek bo prevladovalo sončno in čez dan spet toplejše vreme. Jutro bo še sveže.

Obeti:

V sredo bo sončno in toplo, pihati bo zacerl jugozahodnik.

TEMPERATURE
ALPE JADRAN

včeraj ob 8. in ob 14. uri

LJUBLJANA.....	11/18
TRST.....	19/17
CELOVEC.....	10/17
BRNIK.....	10/16
MARIBOR.....	11/-
CELJE.....	10/17
NOVO MESTO.....	12/16
NOVA GORICA.....	13/20
MUR. SOBOTA.....	11/17
PORTOROŽ.....	18/18
POSTOJNA.....	10/16
ILIRSKA BISTRICA.....	13/-
KOČEVJE.....	12/16
CRNOMELJ.....	14/17
SLOV. GRADEC.....	10/16
BOVEC.....	-/-
RATECE.....	8/15
VOGEL.....	4/9
KREDARICA.....	-2/-
VIDEM.....	15/18
GRADAC.....	11/17
MONOSTER.....	11/15
ZAGREB.....	13/18
REKA.....	-/-

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 8. in ob 14. uri

HELSINKI.....	8/11
STOCKHOLM.....	8/17
MOSKVA.....	11/17
BERLIN.....	9/17
VARSAVA.....	9/19
LONDON.....	6/13
AMSTERDAM.....	9/15
BRUSELJ.....	8/13
PARIZ.....	8/14
DUNAJ.....	12/21
ZÜRICH.....	9/16
ZENEVA.....	9/16
RIM.....	18/25
MILAN.....	17/28
BEOGRAD.....	15/28
BARCELONA.....	19/22
ISTAMBUL.....	16/27
MADRID.....	11/30
LIZBONA.....	15/24
ATENE.....	23/28
BUCAREST.....	17/34
MALTA.....	21/29
PRAGA.....	9/17

DOLŽINA DNEVA	TEMPERATURE REK	PLIMOVANJE	RAZMERE NA CESTAH
Sonce bo vzšlo ob 04.12 in zšlo ob 19.49. Dan bo dolg 15 ur in 35 minut. Luna bo vzšla ob 3.35 in zšla ob 20.27. Podatki zadevajo sončno uro, tako da je v poletnem času treba upoštevati enourni zamik.	Mura (G. Radgona) 15,3°C Sava (Radovljica) 9,4°C Sava (Sentjakob) NP°C Sava (Radece) 16,6°C Savinja (Lasko) 17,0°C Ljubljana (Moste) 14,4°C Bistrica (Sodražica) NP°C Sora (Suha) 12,0°C Iska 9,7°C Dvor 10,9°C	Danes: ob 3.07 najnižje -48 cm, ob 9.35 najvišje 18 cm, ob 14.25 najnižje -11 cm, ob 20.28 najvišje 45 cm. Jutri: ob 3.33 najnižje -54 cm, ob 10.06 najvišje 22 cm, ob 15.01 najnižje -11 cm, ob 20.57 najvišje 48 cm.	Ceste po Sloveniji so večinoma mokre in spolzke, promet poteka tekoče in brez zastojev. Na mejnih prehodih ni daljšega čakanja, le na mejnem prehodu Dolga vas vozniki tovornih vozil čakajo na izstop iz države do 12 ur.

"LE ROSSE"

"RDEČI ČEVLJI"

so postali v Italiji mit,
ker so sinonim Zmage.
Danes so še lepši,
inovativni po materialih in izdelavi,
še bolj polni energije:
naj postanejo tudi
za vas simbol
športnega USPEHA.

URADNI POKROVITELJ PRVOLIGAŠA OLIMPIA BASKET MILANO

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...

Najmanj 200 mrtvih v Indoneziji zaradi potresa in visokih valov

PANCUR - Delo reševalnih ekip v odročnih predelih Indonezije, ki so jo prizadeli potres in valovi, ki so mu sledili, je močno oteženo. Naplavljeni trupla na obali in več kot 520 popotresnih sunkov - dva od njih močnejša - spominjajo na petkovo tragedijo, ki je po sedanjih ocenah zahtevala več kot 200 življenj. Uradni viri pravijo, da so do štiri metre visoki valovi dobesedno odnesli sto metrov skoraj stokilometrsko obale, ki so jo včasih obiskovali turisti in navdušeni deskarji. Samo v Pancuru je uničenih več kot tisoč večinoma lesenih hiš, mesto pa je podobno blatnemu bojišču. Povsod ležijo ruševine in polomljene palme, podobno pa je še v petih bližnjih ribarskih naseljih. Pancur leži približno 880 kilometrov vzhodno od indonezijskega glavnega mesta Džakarte. Telekomunikacijske zveze so prekinjene, ceste poskodovane, zato je težko izvedeti, kaksne so razmere po potresih in najhujših valovih.

Angleška sodišča »preplavila« sperma

LONDON - »Angleška sodišča vse bolj preplavljata kri in sperma«, je pred dnevi izjavil ugleden londonski sodnik, ki je že »sit sodnih obravnav proti spolnim maniakom, pedofilom in posiljevalcem.« Njegova pritožba ni iz trte izvita. V zadnjih treh letih se je namreč stvilo spolnih deliktov zvišalo za 200 odstotkov. Pretekli teden je sodišče v Old Baileyu imelo na dnevnem redu 14 sodnih

obravnav: polovica od teh je bilo za zočine spolne narave. Lani so v državi zabeležili kar 31.400 prekrškov zoper spolnost. Sodstvu so prijavili 4.600 posilstev, to je kar 2.300 več kot deset let prej. Sodniki se morajo »spoprijemati« z vsakovrstnimi primeri. Med vsemi je gotovo najbolj neverjeten primer 31-letne gospe Jill Cook iz Blackpoola, ki trdi, da jo že 4 mesece ponoči posiljuje strasil...

Bedna smrt mamilskega potnika

SAN SALVADOR - Ausberto Arango Herrera, kolumbijski tihotapec mamil, je -predno je prestopil mejo s Salvadorjem- zauzil 85 hermetično zaprtih zrn, polnih heroina. Prepričan je bil, da bo na ta način obsel policijske preglede. Ko bi nato mamilski prodal, bi zaslužil kakih 50 tisoč ameriških dolarjev. Eno od zrn pa se je »med potjo« odprlo, heroin se je razsul po zelodcu in ga v nekaj urah ubil. Nasli so ga mrtvega v neki bedni hotelski sobi...